

MAAKUNNALLISESTI ARVOKKAIDEN LUONTOKOHTEIDEN SELVITYS

VAIHEMAAKUNTAKAAVAAN TARKISTETUT S-ALUEET
(LUONNOS)

**MAAKUNNALLISESTI ARVOKKAIDEN LUONTOKOhteiden SELVITYS:
VAIHHEMAAKUNTAKAavaan tarkistettut S-alueet**

Teksti ja valokuvat: **Niina Ruuska**

Varsinais-Suomen liitto 2018

ISBN

www.varsinais-suomi.fi

Julkaisun kartta-aineistot: Maanmittauslaitos, lupanumero 22/MML/18

SISÄLLYS

JOHDANTO	4
LUONTOSELVITYKSEN MENETELMÄT JA TYÖHÖN OSALLISTUNEET TAHOT	5
SELVITYKSEN TULOKSET	6
Varsinais-Suomen maakuntakaavojen toteuttamattomat ja toteutetut S-alueet	6
Kohdekorttien sisältö	6
S-alueen pääluokka, suojelustatus ja suojeluperuste	6
S-alueen sanallinen kuvaus	7
Selvityksessä käytetty S-alueiden jaottelu	7
Maakuntakaavalla toteutetut S-alueet	7
Maakuntakaavasta poistuvat S-alueet	7
Luonnonsuojelulailla toteutetut S-alueet	7
Taulukko 2. Maakuntakaavojen S-alueet: toteutuneet	8
Taulukko 2. Maakuntakaavojen S-alueet: poistuvat	9
LÄHTEET	10
LIITE 1: Maakuntakaavalla toteutettujen S-alueiden kohdekortit	

Maakuntakaavan suojelualueilla (S-alueet) turvataan alueiden luonnonarvoja, joihin sisältyvät sekä elollisen että elottoman luonnon arvot. Tässä raportissa kuvataan maakuntakaavoissa olevien S-alueiden tarkistuksen tuloksia. Kohteiden luontoarvoista ja rajauksen tarkoituksenmukaisuudesta haluttiin saada ajantasaista tietoa erityisesti maastokäyntien ja paikkatietoaineistojen tarkastelun avulla. Selvityksen tulokset on kuvattu kohdekorteissa, joissa kerrotaan myös kohteen sijainti ja raja-alue maakuntakaavassa, suojelustatus ja suojeluperusteet sekä viittaukset luontoselvityksiin, joista tieto on saatu.

Maastoselvitys kohdennettiin alueisiin, joiden luontoarvoista ei ole tuoretta tietoa. Luontotietoa tuotetaan usein kuntien kaavoituksen yhteydessä, luonnon monimuotoisuuden hoitosuunnitelmia laadittaessa sekä suojeluohjelmiin tai uhanalaisiin luontotyyppeihin kohdistuvissa inventoinneissa. Esimerkiksi Varsinais-Suomen alueella uhanalaisia suolinympäristöjä kartoitettiin soidensuojelun täydennysohjelmaa varten. Myös pienvesien ja perinnemaisemien inventointiin on viime vuosina panostettu ympäristöhallinnon toimesta.

Arviointi inventoinnin tarpeessa olevista alueista tehtiin Varsinais-Suomen maakuntaliiton ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluosaston yhteistyönä. Tarkemman selvityksen piiriin valikoitui keskustelujen perusteella 91 suojelualueita.

LUONTOSelvITYKSEN MENETELMÄT JA TYÖHÖN OSALLISTUNEET TAHOT

Tarkistettavaksi valituista kohteista tehtiin maastotyötä varten esiselvitys tutustumalla aiemmin tehtyihin luontoselvityksiin sekä tarkastelemalla avoimia paikkatietoaineistoja muun muassa Paikkatietokunnan ja Lounaispaikan verkkopalveluissa. Maakuntaliitoilla ei ole pääsyä ympäristöhallinnon tietojärjestelmiin (mm. Hertta, SAKTI), mutta kohteista saatiin uhanalaislajistotiedot sekä perinnebiotooppi-inventointitiedot ELY-keskuksen kautta.

Luonnonsuojeluosaston asiantuntijoiden luontoalueiden tuntemus oli merkittävässä roolissa työn kannalta, sillä heidän kanssa käydyissä keskusteluissa saatiin kohteista yksityiskohtaista esitietoa ja hyviä neuvoja inventoinnissa huomioitaviin asioihin. Erittäin arvokas lähdeaineisto oli myös VARELY:n informaattikko Tapio Saarion keräämä mittava tietopankki Länsi-Suomessa julkaistuista luontoselvityksistä. Osa perinnebiotooppeja sisältävistä S-alueista on ollut mukana vuosien 2016 - 2017 perinnemaisemainventoinneissa, joten taustatietoa oli saatavilla VARELY:stä. Myös luonnon monimuotoisuuden hoitosuunnitelmista oli apua tiedon keräämisessä.

Tarkasteltavana oli laaja kirjo erilaisia biotooppeja, kuten pienvesiä, järviä, metsiä, soita, kallioalueita sekä perinnebiotooppeja. Valtakunnallisen ja maakuntatason luontokohteet ovat tyypillisesti useiden elinympäristöjen yhdistelmiä. Kohteella voi olla myös muita arvotekijöitä, kuten muinaisjäänneksiä tai geologisia arvoja (esim. harjumetsät, suppajärvet ja jyrkänteet). Mainitut tekijät liittyvät usein kiinteästi luonnonarvoihin, josta esimerkkinä jyrkänteiden alla olevat lehdot. Yhtä lailla muinaisjäänneksiä, kuten rauta- ja pronssikauden asuinpaikkoja esiintyy tyypillisesti kallioisilla mäki-alueilla. Alueella voi tänä päivänä sijaita arvokas perinnebiotooppi, jonka kasvilajistoon kuuluu runsaasti arkeofyyttejä eli lajeja, joita tutkijat pitävät rautakautisten asuinpaikkojen indikaattoreina. Arkeofyytteistä mm. sikoangervo, ahdekaura, nurmilaukka ja ketomaruna ovat perinnebiotooppi-inventoinnissa ns. huomionarvoisia lajeja. Selvitystyössä käytetty aikaa myös muinaisjäänneksiin liittyvien tietojen tarkistukseen ja tarvittaessa täydentämiseen.

Maastotyöt tehtiin kesäkuun ja syyskuun 2017 välisenä aikana. Maastoinventoinnin teki Varsinais-Suomen liitossa ja Valoniassa työskentelevä luontoasiantuntija FM Niina Ruuska. Valoniassa oli samaan aikaan käynnissä myös Varsinais-Suomen pienvesien inventointi, joten muutamissa pien- ja virtavesikohteissa inventointiosaimista yhdistettiin. Kuusistonlahdessa sijaitseva Rauhalinnansaari sai puolestaan Kaarinan kaupungin ympäristönsuojelusta retkikunnan vieraakseen, kun selvityksen tekijä kysyi saaresta tuoreita inventointitietoja. Saarikohteiden tutkimus jäi Lapilan saaren ja Salon Förbyn osalta kirjallisuusselvitysten varaan, mutta Iso-Pukin saaren inventointiin saatiin lainaksi vene Turun kaupungin ympäristönsuojeluosastolta.

Osa kohteista pyydettiin lisätietoja kunnista. Linnustotietojen osalta oltiin kuntien lisäksi yhteydessä Turun lintutieteelliseen yhdistykseen, joka muissa maakunnissa toimivien yhdistysten tavoin koostaa maakunnassa esiintyvistä linnuista tietoa mm. Tiira-havaintojärjestelmästä. Varsinainen raportti maakunnan linnustosta (ns. MAALI) ilmestyyneen kuitenkin lähiaikoina, joten lintukohteiden osalta selvitystä voi olla hyvä päivittää julkaisun jälkeen uudelleen. Useista lintujärvistä ei ilmeisesti ole kovin tuoretta tietoa käsillä, johtuen mahdollisesti lintujen tarkkailutornien ja -paikkojen puutteesta kyseisillä suojelukohteilla.

Kiitokset kaikille selvityksen tekemistä tukeneille VARELY:n, kuntien, yliopiston ja järjestöjen edustajille sekä Varsinais-Suomen liitolle ja Valonialle. Kohdekorttien suunnittelu sekä kartat ovat Varsinais-Suomen liiton suunnittelija Arttu Koskisen käsialaa.

SELVITYKSEN TULOKSET

VARSAINAIS-SUOMEN MAAKUNTAKAAVOJEN TOTEUTTAMATTOMAT JA TOTEUTETUT S-ALUEET

Maakuntakaavan suojelualueilla turvataan alueen luonnonarvoja. Luonnonarvojen vaalimisen kannalta ajantasainen maakuntakaava myös antaa perusteita esim. luonnonsuojelulain mukaiselle luonnonsuojelusuunnittelulle. Toteuttamisella tarkoitetaan, että alue on otettu osaksi valtakunnallista luonnonsuojeluohjelmaa, perustettu (esim. luonnonsuojelulain nojalla) yksityiseksi tai valtion omistamaksi luonnonsuojelualueeksi, jolloin valtio on esimerkiksi ostanut tai lunastanut alueen, maksanut korvauksen suojellusta puustosta (esim. METSO-ohjelman kohteet) taikka määrääjäksi rauhoittanut alueen (MRA).

Toteutettuja alueita ei tarkistettu maastossa, koska niiden luontoarvoista todettiin löytyvän riittävästi ajantasaista tietoa. Toteutuneet ja poistuvat kohteet on esitetty taulukoissa 1 ja 2.

Toteuttamattomilla S-alueilla tarkoitetaan Varsinais-Suomen maakuntakaavojen S-alueita, joiden suojelu perustuu yksin maakuntakaavaan. Alueille ei siis ole perustettu luonnonsuojelualueita (esim. YSA) eivätkä ne sisälly kansallisiin suojeluohjelmiin. Nämä suojelualueet on esitelty kohdekorteissa. Kortit on jaoteltu seutukuntien mukaan ja jokaisesta seutukunnasta on laadittu koostekartta, joka havainnollistaa seutukunnan toteuttamattomien S-alueiden sijainnit.

KOHDEKORTTIEN SISÄLTÖ

Kohdekortti sisältää tiedot alueen nimestä ja sijaintikunnasta, pääluokasta, pinta-alasta, suojeluperusteista ja suojelustatuksesta. Nimi on voinut muuttua (lyhentyä) aiemmasta, mikäli muutos on katsottu tarpeelliseksi. Myös seutukaavanumerot, mahdolliset päätökset ja muu lisätieto on tallennettu korttiin. Kohdekortissa on myös esitetty karttakuva alueesta sekä suojelualue- ja -rajaus. Mikäli raja- jaus on luontoselvityksen perusteella muuttunut, esitetään kartalla molemmat rajaukset.

S-ALUEEN PÄÄLUOKKA, SUOJELUSTATUS JA SUOJELUPERUSTE

Kohdekorttiin on merkitty voimassa olevan maakuntakaavan sisältämät numeraaliset luokitukset pääluokka, suojelustatus ja suojeluperusteet. Joissakin kohteissa numerointia on jouduttu tarkistamaan. Esimerkiksi suojeluperusteita on voinut tulla lisää inventointitiedon lisääntyä. Eri maakuntakaavoissa on käytetty hieman erilaista luokitusta, joten työn yhteydessä luokittelua yhdenmukaistettiin perinteitä säilyttäen. **Kohdekorteissa käytetty numerointi ei siis vastaa aiempaa numerointia.** Mikäli vaihemaakuntatyön edetessä tulee ajankohtaiseksi tehdä kohdekortteja laajemmasta joukosta S-alueita, kannattaa pääluokituksen, suojelustatuksen sekä suojeluperusteiden numeroinnin uudistamiseen varata aikaa. Tällöin myös tämän raportin kohdekorttien numerointi tulee yhdenmukaistaa uuden järjestelmän mukaiseksi.

Pääluokka	Suojelustatus	Suojeluperuste
1 suo	1 luonnonsuojelualue	1 geologinen/geomorfologinen
2 lehto	2 luonnonmuistomerkki	2 kasvitieteellinen
3 vanha metsä	3 soidensuojeluohjelma	3 eläintieteellinen
4 harjualueen metsä	4 lehtojensuojeluohjelma	4 maisema
5 kallioalue	5 lintuvesiensuojeluohjelma	5 monipuolisuus
6 pistekohde	6 kansallismaisema	6 tutkimus
7 lintuvesi	7 Natura 2000	7 kulttuurihistoriallinen
8 pienvesi	8 kallioalueinventointi	8 erikoisuus
9 virtavesi	9 vanhojen metsien suojeluohjelma	9 uhanalainen lajisto
10 perinnebiotooppi	10 harjujen suojeluohjelma	10 opetus
	11 perinnemaisemainventointi	11 matkailu/virkistys
	12 seutukaava	12 luonnontilaisuus
	13 kansallispuisto	13 hydrologinen
	14 luonnonpuisto	14 vaatii lisäselvityksiä
	15 pienvesi-inventointi	
	16 rantojensuojeluohjelma	
	17 status puuttuu	

Kohdekorteissa käytetyn luokittelun selite

S-ALUEEN SANALLINEN KUVAAUS

Alueen sanallisessa kuvauksessa on pyritty säilyttämään aiemman kuvauksen tiedot, mikäli ne pitävät edelleen paikkansa. Lajilista ja suojelustatus on päivitetty, lajeista on listattu oleelliset. Kuvausten perusteella lukijan pitäisi saada käsitys alueen yleispiirteistä, luontotyypeistä ja suojeluarvosta. Selvityksissä havaitut uhanalaisten, alueellisesti uhanalaisten ja harvinaisten lajien yhteydessä on mainittu myös uhanalaisuusluokituksen mukaisen luokan lyhenne.

Kohdekorteissa käytetyt lyhenteet

CR äärimmäisen uhanalainen

EN erittäin uhanalainen

VU vaarantunut

NT silmälläpidettävä

RT alueellisesti uhanalainen

Lähde: Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

SELVITYKSESSÄ KÄYTETTY S-ALUEIDEN JAOTTELU

MAAKUNTAKAAVALLA TOTEUTETUT S-ALUEET

Suojelualueiden luontoarvojen tilannetta ja rajausmuutoksen tarvetta kuvastavat kohdekortin oikean yläkulman tietosarake nimeltä ”Rajaus”. Mikäli rajaus ja luonnonarvot ovat säilyneet vähintään maakunnallisen suojeluarvon tasolla, on tiedoksi merkitty ”*Ennal- laan*”. Mikäli luonnonarvojen esiintymisalue on laajentunut tai selvästi kutistunut, on merkintänä ”*Muuttunut*”. Muutos rajauksessa voi olla hyvin pieni, lähellä teknistä korjausta, mutta se voi olla myös selkeä aluelaajennus, kun siihen on vahvat perusteet. Aluetta on voitu supistaa tilanteessa, jossa esimerkiksi maaperä on muokattu niin voimakkaasti, että luontotyyppin ominaispiirteet ovat pysyvästi kadonneet eikä aiemmin esiintynyt arvokas kasvillisuus voi enää menestyä kohteella.

MAAKUNTAKAAVASTA POISTUVAT S-ALUEET

Valitettavaa on, että maastotöiden yhteydessä todettiin eräiden suojelualueiden luonnonarvojen heikentyminen metsätaloustoimien tai maankäytön voimallisuuden vuoksi. Mikäli oli arvioitavissa, että maakuntatason luonnonarvot olivat kohteelta pysyvästi menetetty, Rajaus-sarakkeeseen merkittiin ”*Poistuva*”.

Poistuvalla alueella voi jossakin tapauksessa yhä täyttää paikallistason suojelukriteerit eli suojelumerkintä yleiskaavassa voi jatkossakin perustellusti säilyä. Heikentyneitä, maakuntakaavasta poistuvia S-alueita on viisi kappaletta ja ne sijaitsevat Paimiossa (3), Kaarinassa ja Salossa.

LUONNONSUOJELUALAILLA TOTEUTETUT S-ALUEET

Selvityksessä mukana olleista alueista 13 kpl oli kokonaan tai osittain toteutettu. Salossa sijaitsevasta Korkeaniemenkallion ja Pitkälammien alueesta on Natura 2000 -verkostoon kuuluva Korkeaniemenkallio toteutettu eli perustettu luonnonsuojelualueeksi 16.1.2017. Uuteen kohdekorttiin on sen vuoksi kuvattu ainoastaan Pitkälampi. Määräaikaista suojelualuetta (MRA) esiintyi tarkistetuista kohteista vain yhdessä, Kääntelän Jyrkinharjulla (Somero), jossa suojelualue käsitti vain osan maakuntakaavan S-alueesta. Alueen luontoarvot esitellään toteuttamattomien alueiden kohdekortissa.

S-alueen nimi	Kunta	Maakuntakaavanumero	Toteutus
Tuorlan tammilehto	Kaarina	SL 602002	Natura 2000 FI0200028 (SAC)
Kuusistonjärvi	Kaarina	SL 202006	Natura 2000 FI0200028 (SAC); ESA300213
Kuggskärin luonnonsuojelualue	Kemiönsaari	sl 040805, sl040806	Natura 2000 FI0200164 (SPA), FI0200090 (SAC); YSA023162
Södra Sandbäckin hylkeidensuojelualue	Kustavi	sl 304617	Natura 2000 FI1400030 (SAC); HYL020005
Viialan linnavuori	Naantali	SL 529002	YSA
Harsholm	Parainen	sl 040870	Natura 2000 FI0200154 (SAC); YSA024660
Houtskarın nummisaaret	Parainen	sl 040815	Natura 2000 FI0200105 (SAC); YSA203362
Pappilan mäntypuutarha ja mänty	Raisio	SL 680025	Luonnonmuistomerkki, 29.12.1978
Teijon ylänkö	Salo	586382a	Natura 2000 FI0200086 (SAC); Teijon kansallispuisto KPU300503
Kiskonjoen latvavedet	Salo	259290a	Natura 2000 FI0200083 (SPA), FI0200083 (SAC)
Korkeaniemenkallio	Salo	259296a	Natura 2000 FI0200050 (SAC); YSA201046
Ekvallen lehto	Turku	SL 853017	YSA
Lautvesi	Uusikaupunki	SL 304653	Natura 2000 FI 0200044 (SPA)

Taulukko 2. Maakuntakaavojen S-alueet: toteutuneet

S-alueen nimi, kunta ja maakuntakaavanumero	Kuvaus
Kunnian metsä, Salo, 308100	Metsäalue on peltojen ympäröimä saareke. Kohteella on aiemmin ollut vanhaa kuusi- ja mäntymetsää (CT ja MT) sekä kosteikkopainanteita. Puustokuviot ovat nykyisin pääosin taimikoita tai harvennettua metsää, ja puusto on iältään nuorta. Kosteat alueet on ojitettu ja alueen luonnontila on pahoin kärsinyt. Luonnontilaisen kaltaisina voidaan pitää pienialaisia kalliomänniköitä, muutamia kosteikkopainauksia sekä kaakkoisosan kuusikkokulmausta, mutta muulta osin alue on metsänkäsittelyn vuoksi luonnonarvoiltaan heikentynyt. Lahopuuta on niukasti. Kohteessa on aiemman inventoinnin mukaan esiintynyt mm. puukiiپیج, tilitalti, pikkukäpylintu ja käpytikka. Kasvilajistoon kuuluvat mm. isotalvikki, herttakaksikko, hiirenporras ja isoalvejuuri.
Särkänpään kalliorikko, Paimio, SL 577031	Paimionlahden länsirannalla Alituvan pohjoispuolella sijaitseva kallioalue, jossa on aiemmin esiintynyt erittäin uhanlaista kalliorikkoa (<i>Saxifraga adscensens</i> EN, erityisesti suojeltava laji). Suomen ympäristökeskuksen selvityksessä esiintymä todettiin hävinneeksi. Kohteelta on aiemmissa selvityksissä löydetty vaateliasta kasvilajistoa, mm. tummaraunioinen ja tummatulikukka. Kohde on Paimionjokilaakson kansallismaisema-alueella sekä Paimionjokilaakson kulttuurimaisema-alueella. Lähde: Aspelund, P. & Pykälä, J. 2009: Suomen uhanalaisia lajeja - Kalliorikko (<i>Saxifraga adscendens</i>). Suojeluohjelma. Suomen ympäristö 30/2009
Nummenpään reunamuodostumat, Paimio, SL 577036	Nummenpää on osa pohjois-eteläsuuntaista kalliolaaksoa, jonka länsirinteessä on paikoin paksuja sora- ja hiekkavaltaisia rantakerrostumia, jotka laakson pohjalla peittyvät savikerroksen alle. Alue kuuluu laajaan yhtenäiseen pohjavesialueeseen, jonka pohjavedet purkautuvat laakson pohjalla olevaan ojaan tihkumalla. Eteläosassa on pari lampea tien halkaistessa alueen kahtia, keskiosassa laajoja avohakkuualueita sekä havupuutaimikkoa. Alueella myös peltoa ja tiheää asutusta. Biologiset arvot ja luonnontila ovat heikentyneet maankäytön ja lähdeympäristöjen muokkauksen vuoksi.
Prittaistenmäen pähkinäpensaslehto, Paimio, SL 577059	Kohteella on kuusivaltainen metsä, rinteessä on nuori tiheä kuusitaimikko, jossa on tehty lehtipuuston perkausta. Pähkinäpensaita ei inventoinnissa havaittu. Huomiona alueen sijainnin määrittämisessä, että aiemmassa kaavatekstissä pähkinäpensaiden mainitaan kasvavan Maljamäessä Kurjen puoleisen puolen rinteessä. Maljamäki sijaitsee reilun 2 km päässä Prittasin mäestä, mutta Maljamäessä ei tietojen mukaan ole runsasta pähkinäpensaskasvustoa.
Kuusiston kartanon keto, Kaarina, SL 202034	Kuusiston kartanon pihapiirin tuntumassa sijaitsevan kedon perinnebiotooppiarvot ovat heikentyneet kasvillisuuden rehevöidyttä, mutta kohde liittyy kiinteästi valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, suojeltuun Kuusiston kartanomiljööseen (SU:2 443).

Taulukko 2. Maakuntakaavojen S-alueet: poistuvat

1. Turun kaupunkiseudun luontokohteiden kartoitusprojekti Varsinais-Suomen liitossa (1997–1998). Tutkimusraportti. Kimmo Mustonen, Varsinais-Suomen liitto. ISBN-95-9054-31-6.
2. Varsinais-Suomen maakuntakaavan suojelukohteiden maastoinventointi 2017. Niina Ruuska, Varsinais-Suomen liitto.
3. Tuomisto, H. 1993. Auran, Karinaisten, Pöytyän ja Yläneen luontoselvitys. Pöytyän KKTT:n KY. Moniste. 128 s.
4. Ikonen, I. Kirkkala, T. Saura, M. Vainio, V. Pienvesiraportti/luonnos 1.3.1999. Lounais-Suomen ympäristökeskus.
5. Ikonen, I. Lammi, A. Hagelberg, E (toim.) 1/2002. Varsinais-Suomen Interreg-projektin pienet perinnemaisemat. Lounais-Suomen ympäristökeskus. 133 s.
6. Varsinais-Suomen vahvistettujen seutukaavojen yhdistelmä 1999, selostusosa. Varsinais-Suomen Liitto.
7. Onnela, J. 1994. Rymättylän Poikon osayleiskaava-alueen luontoselvitys. Turun yliopiston kasvitieteen laitos. Luonnonsuojelulain luontotyyppien kartoitus 1998. Lounais-Suomen ympäristökeskus.
8. Tuomisto, H. 1993. Auran, Karinaisten, Pöytyän ja Yläneen luontoselvitys. Pöytyän KKTT:n KY. Moniste. 128 s.
9. Lehtojensuojelutyöryhmän mietintö 1988. Ympäristöministeriö. Valtion painatuskeskus. Helsinki. 279 s.
10. Ikonen, I. & T. Kirkkala (1994). Kalataloudellisesti ja luonnonsuojelullisesti arvokkaat pienvedet Varsinais-Suomessa ja Etelä-Sata kunnassa. Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja 596. 109 s.
11. Ylitalo, M. (1998). Kiskon rantayleiskaavan luontoselvitys. 15 s. Julkaisematon moniste. Kiskon kunta.
12. Husa, J. & R. Heikkinen (1994). Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Turun ja Porin läänissä. 217 s. Vesi- ja ympäristöhallitus, luonnonsuojeluyksikkö, Helsinki.
13. Valta, M. (1998). Kuusjoen kunnan luontoselvitys. 28 s. Julkaisematon moniste. Tmi Luontosäde.
14. Natura 2000 -verkoston kohteiden kuvaukset www.ymparisto.fi/NATURA
 - a. Kiskonjoen latvavedet
 - b. Teijon ylänkö
 - c. Kuusistonlahti
 - d. Södra Sandbäck
 - e. Paimionjokilaakso
 - f. Paimionlahti
 - g. Harsholm
 - h. Houtskarinnummissaaret
15. Klemelä, T. (1995). Diasarja: Someron luontokohteet, tekstiosa. 18 s. Julkaisematon moniste. Someron kaupunki.
16. Anon. (1996). Someron rantayleiskaava 1996. Luonto-selvityksen kohdekuvaukset. Julkaisematon moniste. Ympäristötutkimus Oy Metsätähti.
17. Lehtomaa, L. Talvia, O. 1999. Kalannin luontoinventointi. Uudenkaupungin kaupunki. 52 s.
18. Perttula, P. 1993. Uudenkaupungin järvien perusselvitys. 40 s.
19. Malmi, J.; Ikonen, I. 1990: Auran Kupperinalhon ympäristöselvitys ja tiesuunnittelu.
20. Hagelberg, E. 2002: Perinnemaisemat. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen moniste.
21. Luonnonsuojelulain luontotyyppien kartoitus 1998. Lounais-Suomen ympäristökeskus.
22. Tolonen, J. 2018. Kommentteja pienvesikartoituksen tuloksista. Sähköposti 2.1.2018. Valonia, Varsinais-Suomen liitto.

23. Perkonoja, M. ja Salmi, P. 2013. Paimionlahden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. Raportteja 117. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. ISBN 978-952-257-917-1.
24. Junnila, A. 2017. Kommentteja Kaksikerran saarikohteista. Sähköposti 8.8.2017.
25. Suunnittelukeskus 2000. Paimion arvokkaat luontokohteet, Paimion kaupunki. Kärkkäinen, J. ja Mustonen, K. Suunnittelukeskus Oy, Turku.
26. Satavan ja Kaksikerran arvokkaat luontokohteet, Suomen Luontotieto Oy. 2003. Tekijät: Korvenpää, T., Matikainen, J., Lindroos, R., von Numers, M., Winqvist, K., Juvonen, T., Seppälä, O., Suhonen, L.
27. Suomen luontotieto Oy. Jyrki Oja, Satu Oja 2008: Hirvensalon länsiosan suunnittelualueen luontoselvitys.
28. Jari Kärklund, Markus Ahola 2018: Varsinais-Suomen lintukohteista. Sähköposti 14.1.-15.1.2018.
29. Pekka Alho 2018: Varsinais-Suomen lintukohteista. Sähköposti 18.1.2018.
30. Olli Tenovuori 2018: Uudenkaupungin lintukohteista. Sähköposti 17.1.2018. <https://www.ollitenovuo.com/3>
31. Kalannin luontoinventointi 2016. Kalannin yleiskaava. Varsinais-Suomen luonto- ja ympäristöpalvelut.
32. Majuri, P. & Lehtomaa, L., 1998: Luonnonsuojelulain, metsälain ja vesilain mukaiset luontokohteet Raisiossa. Raision kaupunki. Luonto- ja maisematutkimus Lehtomaa.
33. Lehtomaa, L., Lampinen, J. ja Rantala, S. 1995: Katteluksen, Kallasten alueen ja Raisionjokivarren kasvisto- ja kasvillisuuskuvaukset.
34. Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri, metsäjaos, Pusa, J. (toim.) 2011-2012: Kaarinan omistamien metsien luonnonarvojen kartoitus.
35. Soidensuojelun täydennysohjelman inventointi 2013-2014. Inventointilomakkeet: Isorahka ja Hirvisuo. Julkaisematon.
36. Lampinen, J. & Koskela, A. Juhannuskukkulän perinnebiotyypin kasvillisuus, luontotyytit ja hoitosuunnitelma. Turun kaupungin ympäristöjulkaisu 4/2016. ISSN 2343-0710.
37. Suunnittelukeskus 2002: Kaarinan luontoselvitys. Kimmo Mustonen, Suunnittelukeskus Oy, Turku.
38. Heikkinen Risto, Husa Jukka, Luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet Turun ja Porin läänissä. Vesi- ja ympäristöhallitus 1995. (Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisu - Sarja A 210.)
39. Rauhalinnan osayleiskaava, Kaarinan kaupunki. Luontoselvitykset mm. Kari Karhu.
40. Kaarinan kaupunki 2016. Kaarinan luontoselvitys. Niina Ruuska, Kaarinan kaupunki. Julkaisematon.
41. Annemari Kari 2008: Rauhalinnansaaren maastoinventoinnista 2017. Sähköposti 12.1.2018. Kaarinan kaupunki, ympäristönsuojelu.
42. Hammarström, K. ja Koskela, A. 2017: Kaarinan perinnebiotooppien inventoinnista. Suullinen tiedonanto. Kaarinan kaupunki, ympäristönsuojelu ja ympäristöpalvelut.
43. Lehtomaa, L. 2000: Varsinais-Suomen perinnemaisemat - Egentliga Finlands vårdbiotoper. Lounais-Suomen ympäristökeskus. (Alueelliset ympäristöjulkaisut 160.)
44. Teppo-Pärnä V. ja Pärnä S. 1999: Piikkiön kulttuuriympäristö – Kotiseutukirja. Lounais-Suomen ympäristökeskus. Suomen ympäristö nro 298. Turku.
45. Emma Kosonen 2017: Kommentteja Turun lintualueista. Sähköposti 2.11.2017. Turun kaupunki, ympäristönsuojelu.

46. Karhunen, A. & Jaakkola, M. 2003: Luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelma. Paattistenjoki. Lounais-Suomen ympäristökeskus. ISBN 951-614-020-3. Turku. 36 s.
47. Pöyry Environment Oy 2007: Luonnonmaan ja Lapilan ym. saarien osayleiskaavan tarkistus. Maastotyöraportti: Luonnonmaan ja Lapilan saarien yleiskaava. Luontokohteiden tarkistus. Turkulainen, S. & Lievonen, T.
48. Iso-Pukki yhdistys ry 2015: Hoitosuunnitelma (hakemusliite). Joachim Nyström & Riitta-Liisa Pettersson, Finska Hushållningsällskapet.
49. Routio, I. 1993: Lapilan saarten luontokartoitus – linnut, putkilokasvit, päiväperhoset. Naantalin kaavoitus- ja ympäristölautakunta.
50. Luontotutkimus Enviro Oy. Markku Nironen: Lapilan saaren luonnoltaan arvokkaat alueet.
51. Hanna Hakamäki: Kommentteja Ali-Käkölän ja muiden perinnebiotooppien inventoinnista v. 2016. Sähköposti 5.2.2018.
52. Routio, I. 1992: Turun Kaksikerran saaren Brinkhallin lehmuslehdon maakotilokartoitus. Raportti Societas Pro Fauna et Flora Fennicalle.
53. Valtakunnallinen lehtojensuojeluohjelma; kartat 1989. Ympäristöministeriö. Valtion painatuskeskus, Helsinki. 264 s.
54. Ehdotettujen luonnonsuojelualueiden elollisen luonnon perusselvitys Osa VII Kappelinmäki, Naulamäensuo ja Kaasavuori. Turun kaupungin ympäristönsuojelutoimisto 8/86Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-alue työryhmän mietintö II, 1992. Ympäristöministeriö. Painatuskeskus Oy. Helsinki 1993.
55. Suunnittelukeskus 1998: Laitilan kaupungin arvokkaat luontokohteet. Suunnittelukeskus Oy.
56. Rautanen, H. 1970: Laitilan Pehtjärven vesi- ja rantalinnusto vuosina 1967 ja 1970. Tiedonantaja 1/1970. sivut 22-25.
57. Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehtikainen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J.,
58. Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015
59. – The 2015 Red List of Finnish Bird Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.
60. Erityissuojelua vaativat vesistöt. Vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietintö 1992. Ympäristöministeriö. Valtion painatuskeskus, Helsinki. 186 s.
61. Glückert, Gunnar & Tittonen, Jouni 1999: Graniittikalliolta rahkasuolle. Geologisesti merkittävät kallio- ja maaperäkohteet Varsinais-Suomessa. Varsinais-Suomen liitto, Turku.
62. Meriluoto & Soininen 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt, Tapio.
63. Syrjänen, Kimmo; Hakalisto, Sirkka; Mikkola, Jyri; Musta, Inka; Nissinen, Markus; Savolainen, Risto; Seppälä, Jani; Seppälä, Matti; Siitonen, Juha; Valkeapää, Annukka: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016–2025.
64. http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Uhanalaiset_lajit/Suomen_lajien_punainen_lista_2010/Alueellisesti_uhanalaisista_lajeista
65. Mossberg, B. & Stenberg, L. 2014: Suuri Pohjolan kasvio. Tammi. 928 s.
66. Hämet-Ahti, L., Suominen, J. Ulvinen, T. & Uotila, P. 1998: Retkeilykasvio, 4. uudistettu painos, 656 s. Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvimuseo. Helsinki.
67. Sammaltyöryhmä 2017: Suomen sammalien levinneisyys metsäkasvillisuusvyöhykkeissä ja ELY-keskuksissa. Suomen ympäristökeskus 3.1.2017.
68. Airaksinen, O. ja Karttunen, K. 2001. Natura 2000 -luontotyyppiopas. Helsinki, 2001.
69. Valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt

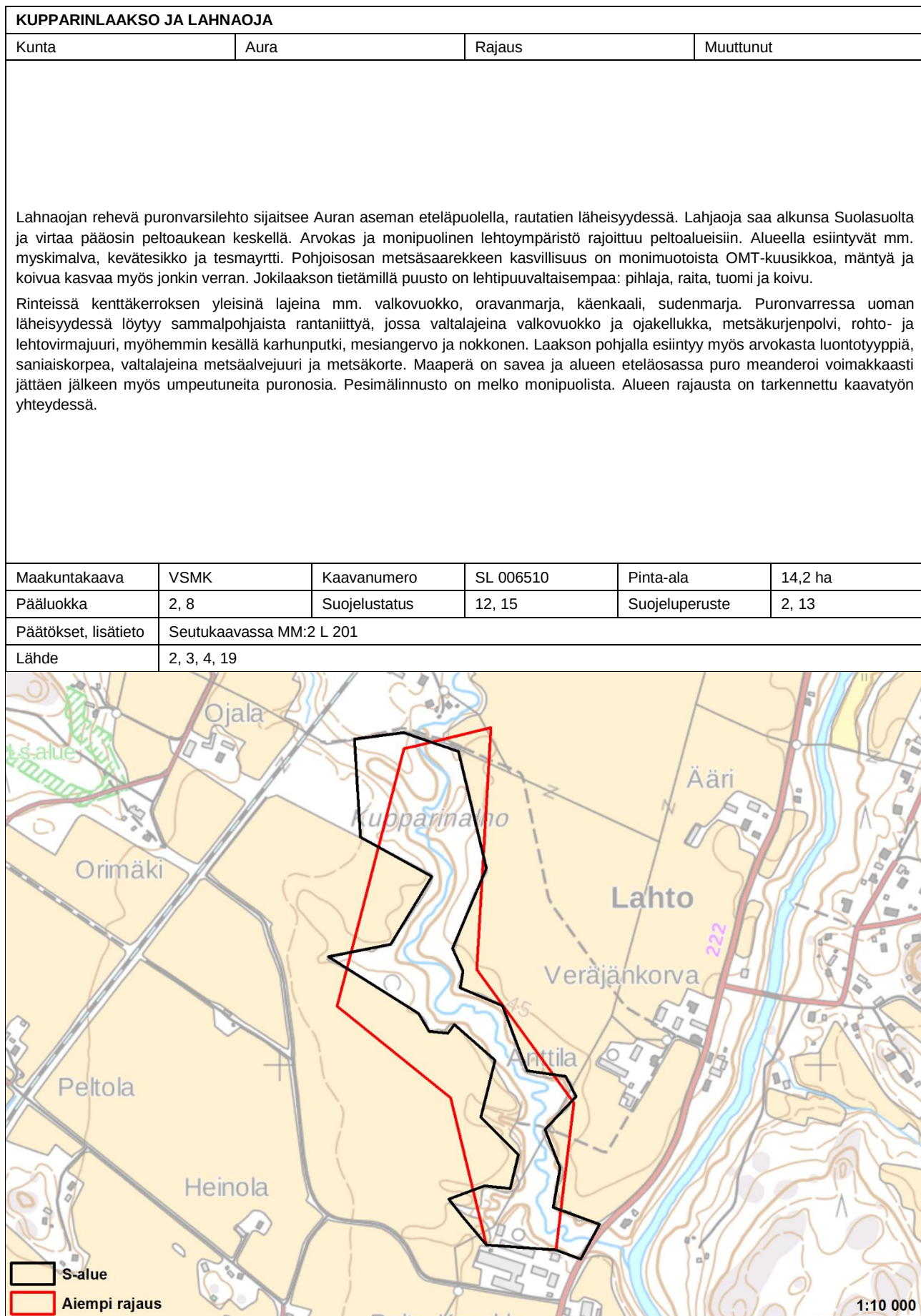
70. Muinaisjäännösrekisteri www.nba.fi
71. Kulttuuriympäristön palveluikkuna www.kyppi.fi
72. Digitaaliarkisto, Kansallisarkisto, Venäläiset topografikartat 1: 21 000 <http://digi.narc.fi>
73. <https://uusikaupunki.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/luonto/linnusto>
74. Ympäristöhallinnon SAKTI-tietojärjestelmä, perinnebiotooppikohteet v. 2016-2017 inventoinneista.
75. Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta, lajitieto-otteet v. 2017.
76. Luonnonsuojelulaki 1096/1996
77. Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
78. Alueellisesti uhanalaiset kasvit. Lähde: Rytteri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen R. (toim.). 2012. Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki. 384 s.

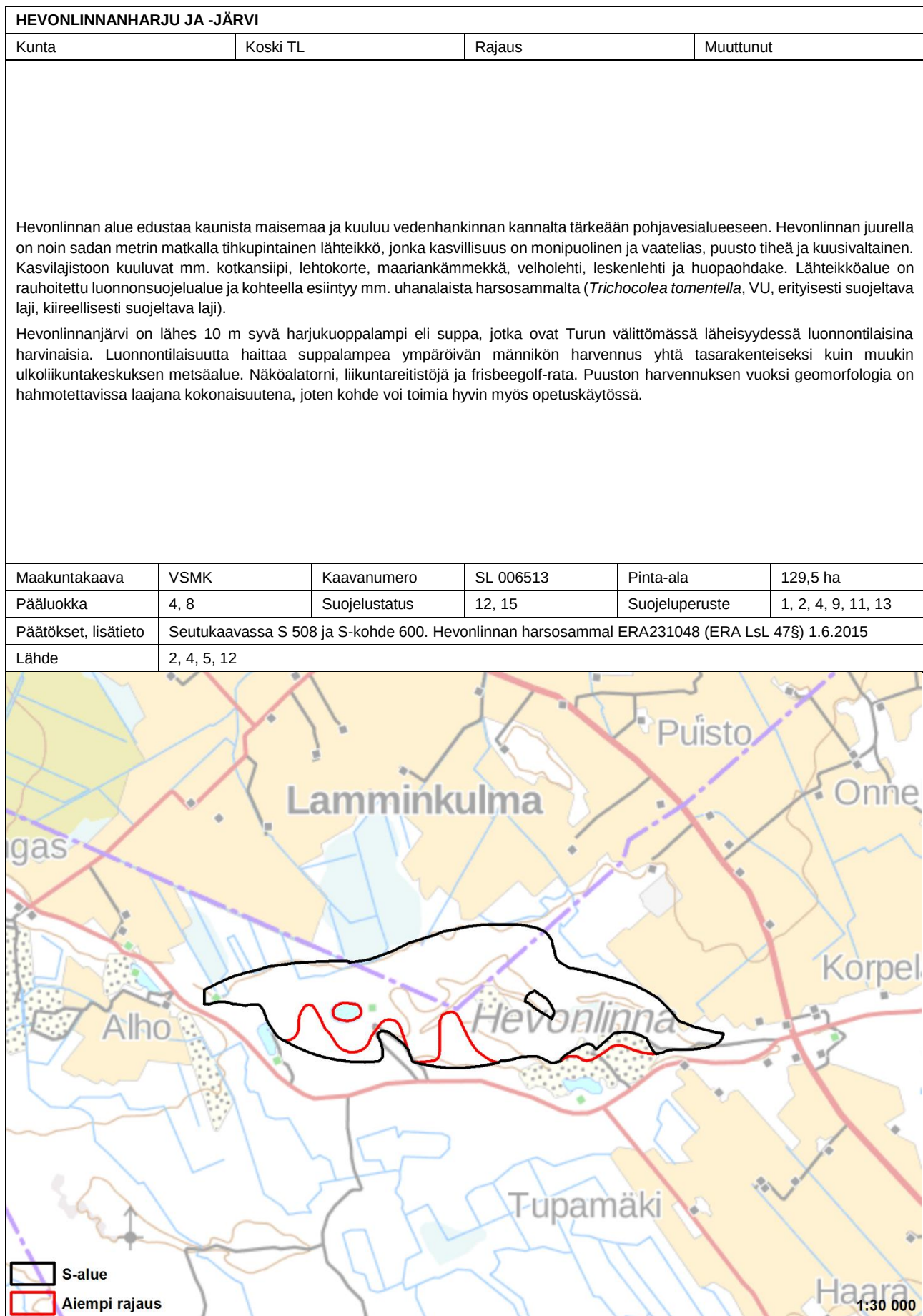
Maakunnallisesti arvokkaiden luontokohteiden selvitys: vaihemaakuntakaavaan tarkistettut suojelukohteet

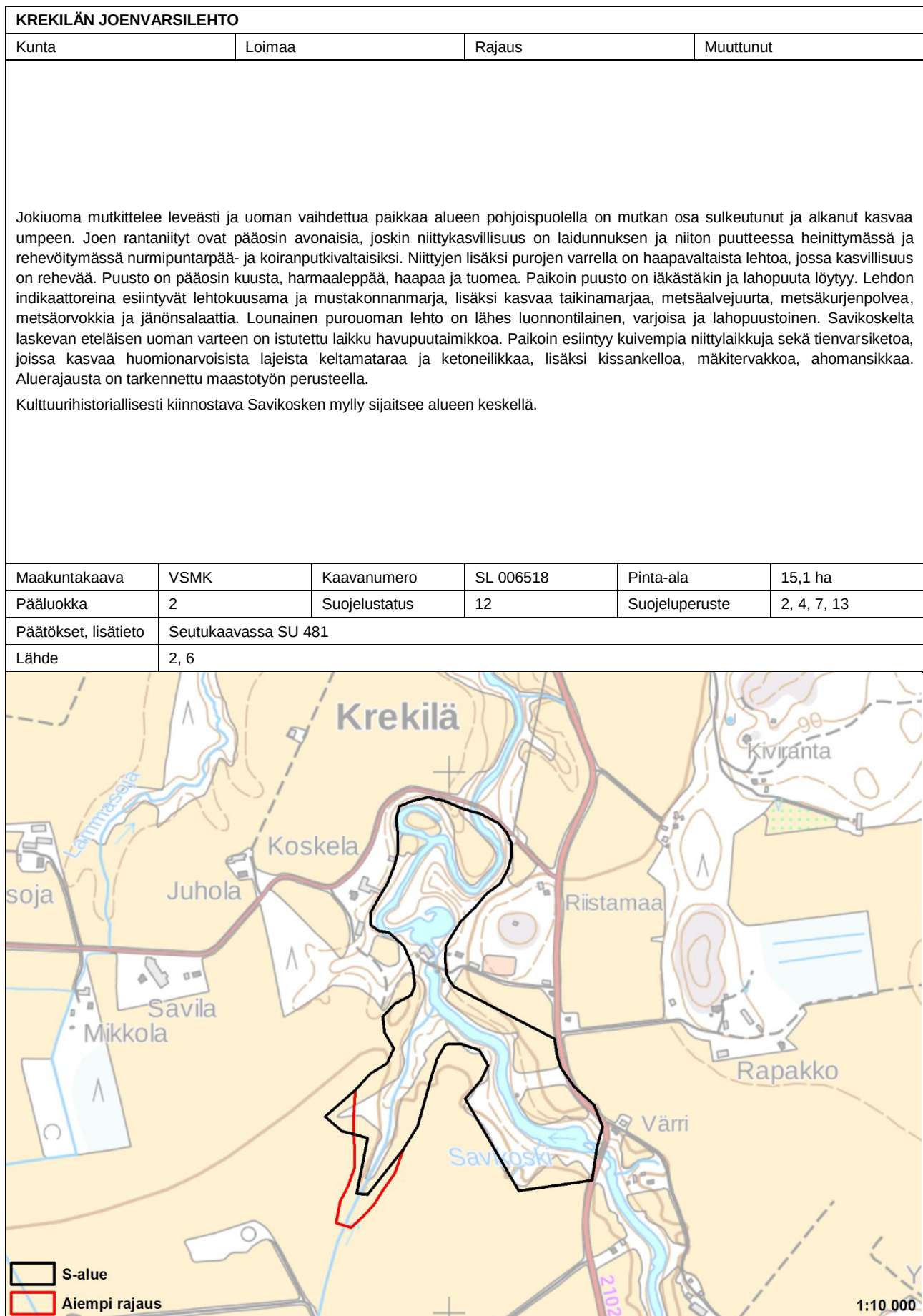
Liite 1. Maakuntakaavalla toteutettujen S-alueiden kohdekortit

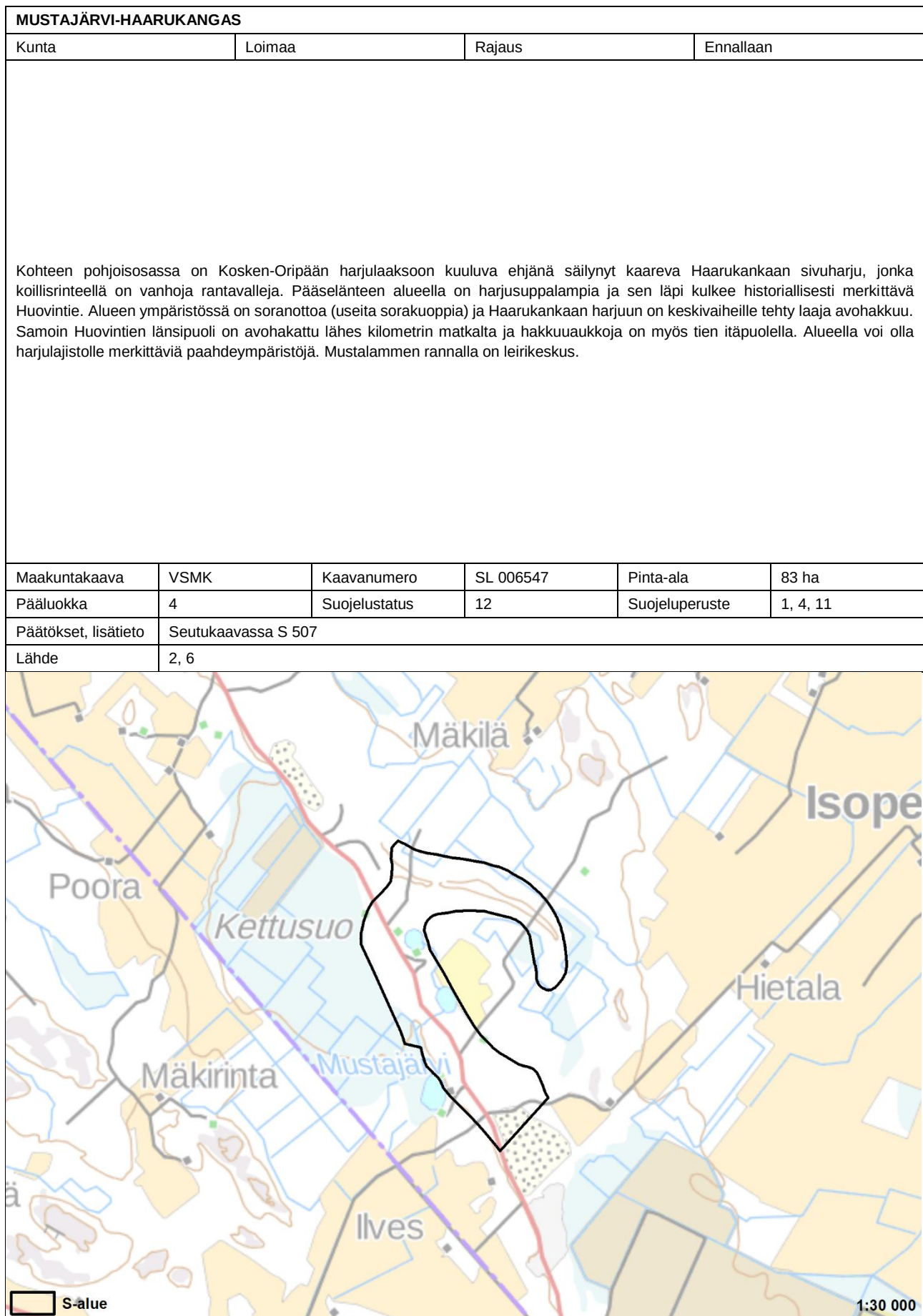
LOIMAAN SEUTUKUNTA	2
SALON SEUTUKUNTA	11
TURUN SEUTUKUNTA	26
TURUNMAAN SEUTUKUNTA	74
VAKKA-SUOMEN SEUTUKUNTA	79

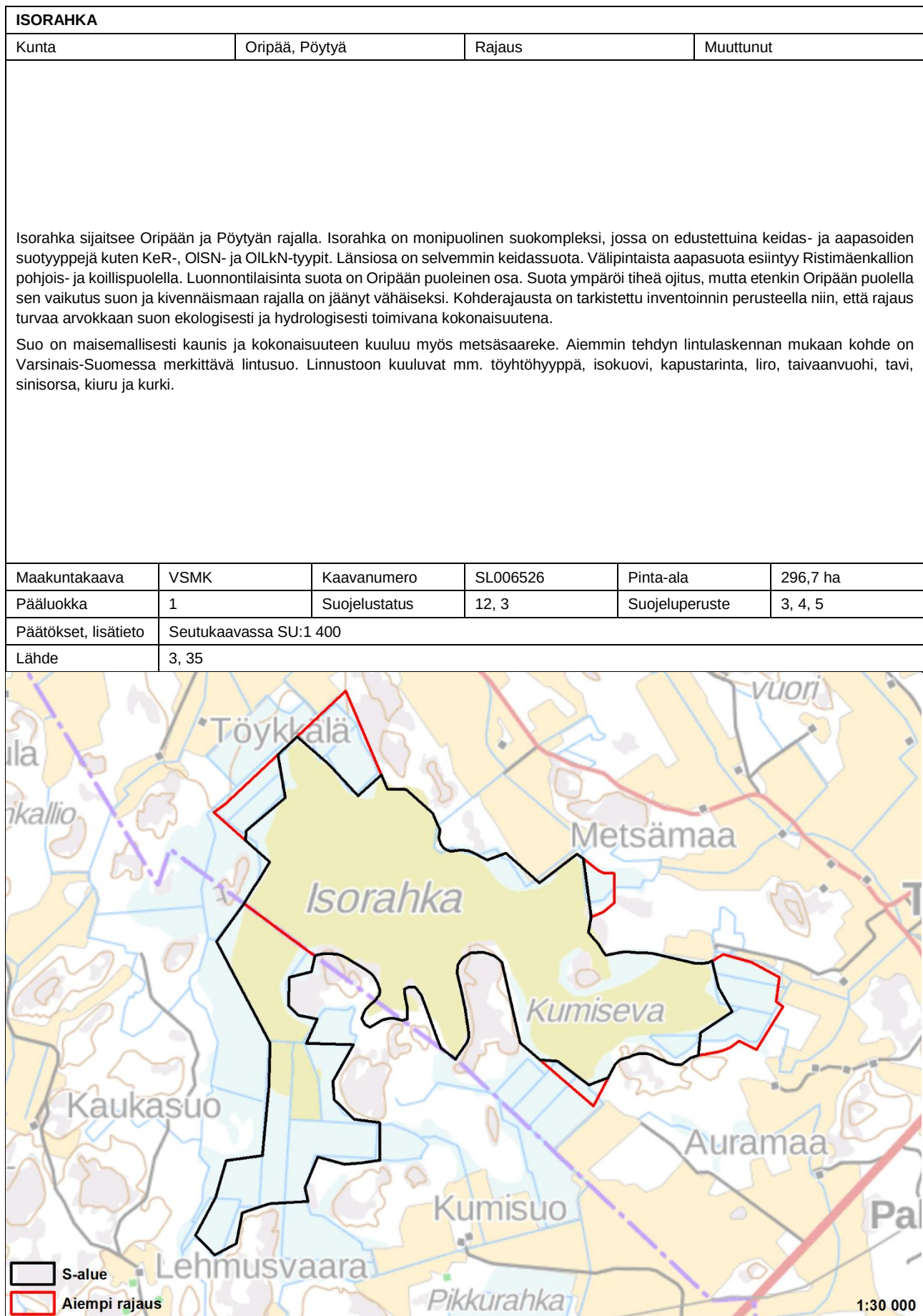
[illegible]

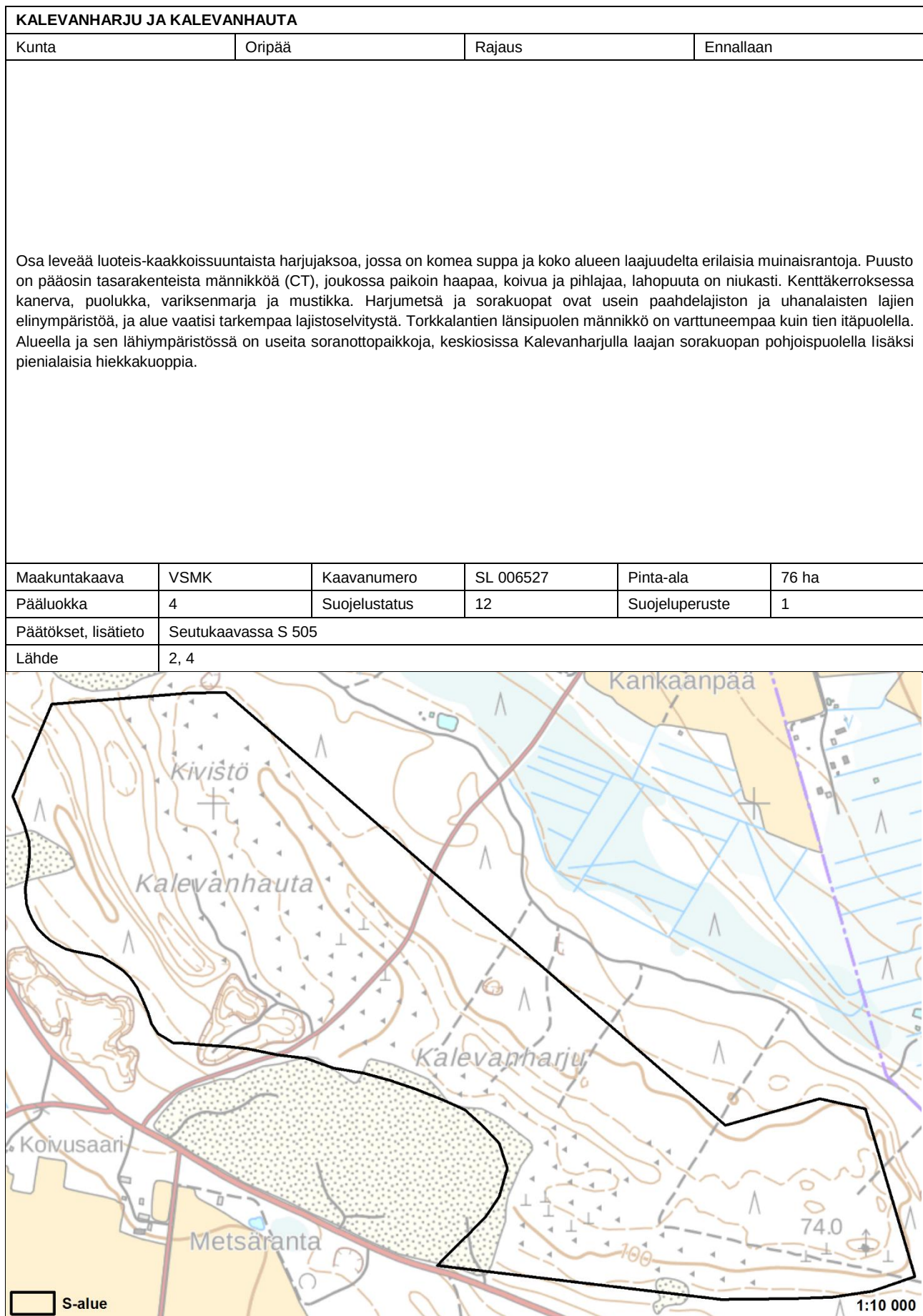

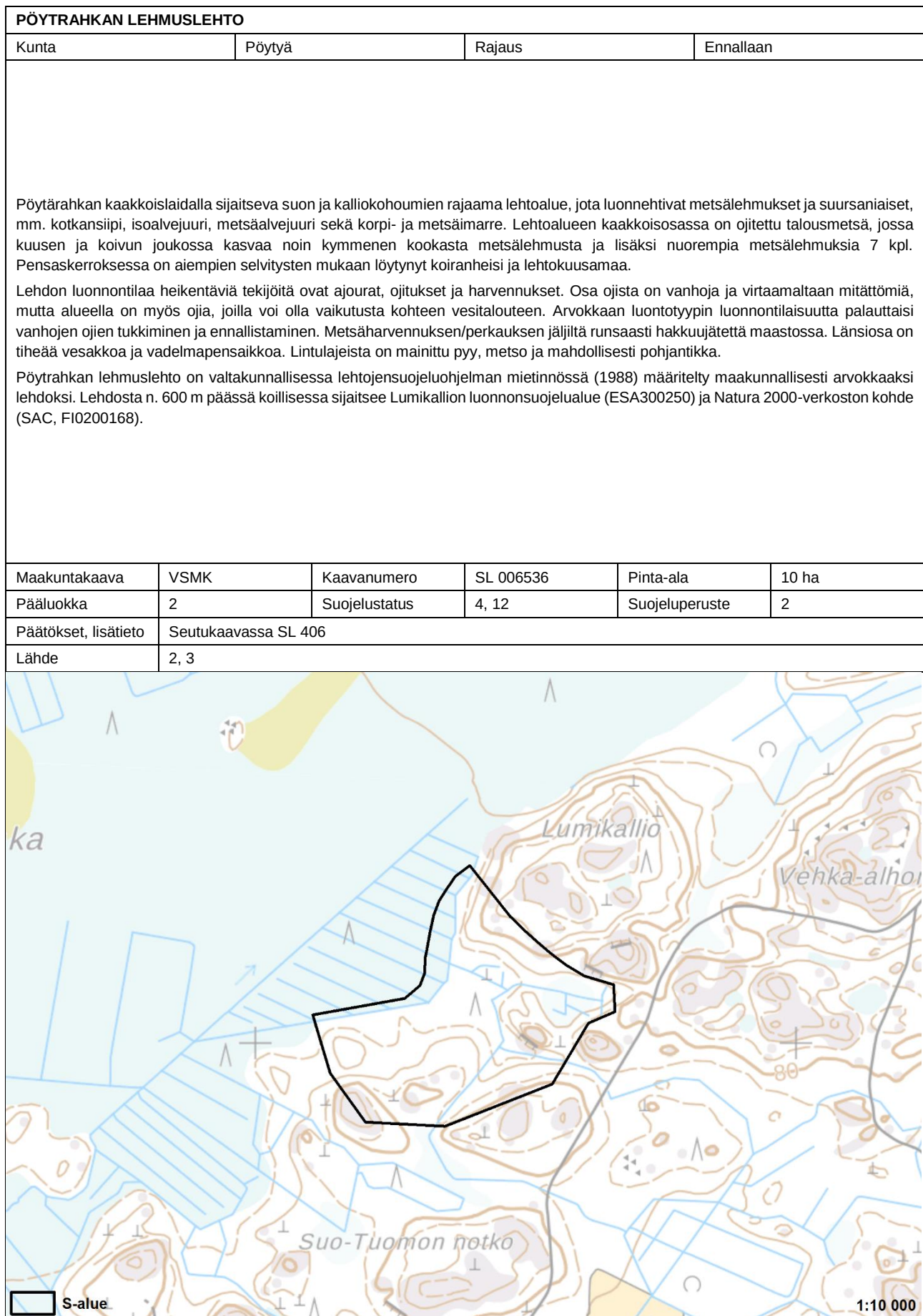

HIRVISUO					
Kunta	Pöytyä		Rajaus	Muuttunut	
Hirvisuo on pelto- ja metsäalueiden reunustama kuiva ja karunpuoleinen keidassuo. Kermi-kuljurakenne ei ole kovin pitkälle kehittynyt ja allikoita on niukanpuoleisesti. Suon keskiosa on säilynyt ojittamattomana, mutta laitteet ovat enimmäkseen ojitettuja. Keskiosan luonnontila on hyvä, reunempina ojitukset ovat kuivattaneet suota. Vedet virtaavat idästä ja etelästä Tarvasjokeen ja luoteesta Haapaojan ja Kaulajoen kautta Aurajokeen. KeR, RaR ja IR-tyypin rämettä. Kohteella on ML 10 §:n mukainen metsäsaareke ja toinen saareke, jossa kivennäismaata on vain muutaman neliömetrin laikku ja puiden alla vallitsee suokasvillisuus. Alueella esiintyy myös uhanalainen rämekarvajalka (<i>Gynaephora selenitica</i>, VU). Monipuolinen ja edustava keidassuo, jossa on monipuolinen linnusto. Opetuskohteeksi soveltuva. Kohderajaus on tarkistettu inventoinnin perusteella niin, että rajaus turvaa arvokkaan suon ekologisesti ja hydrologisesti toimivana kokonaisuutena.					
Maakuntakaava	VSMK	Kaavanumero	SL 006529	Pinta-ala	149,6 ha
Pääloukka	1	Suojelustatus	3, 12, 17	Suojeluperuste	2, 3, 5, 9, 11
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa MM:2 L 200				
Lähde	3, 35				

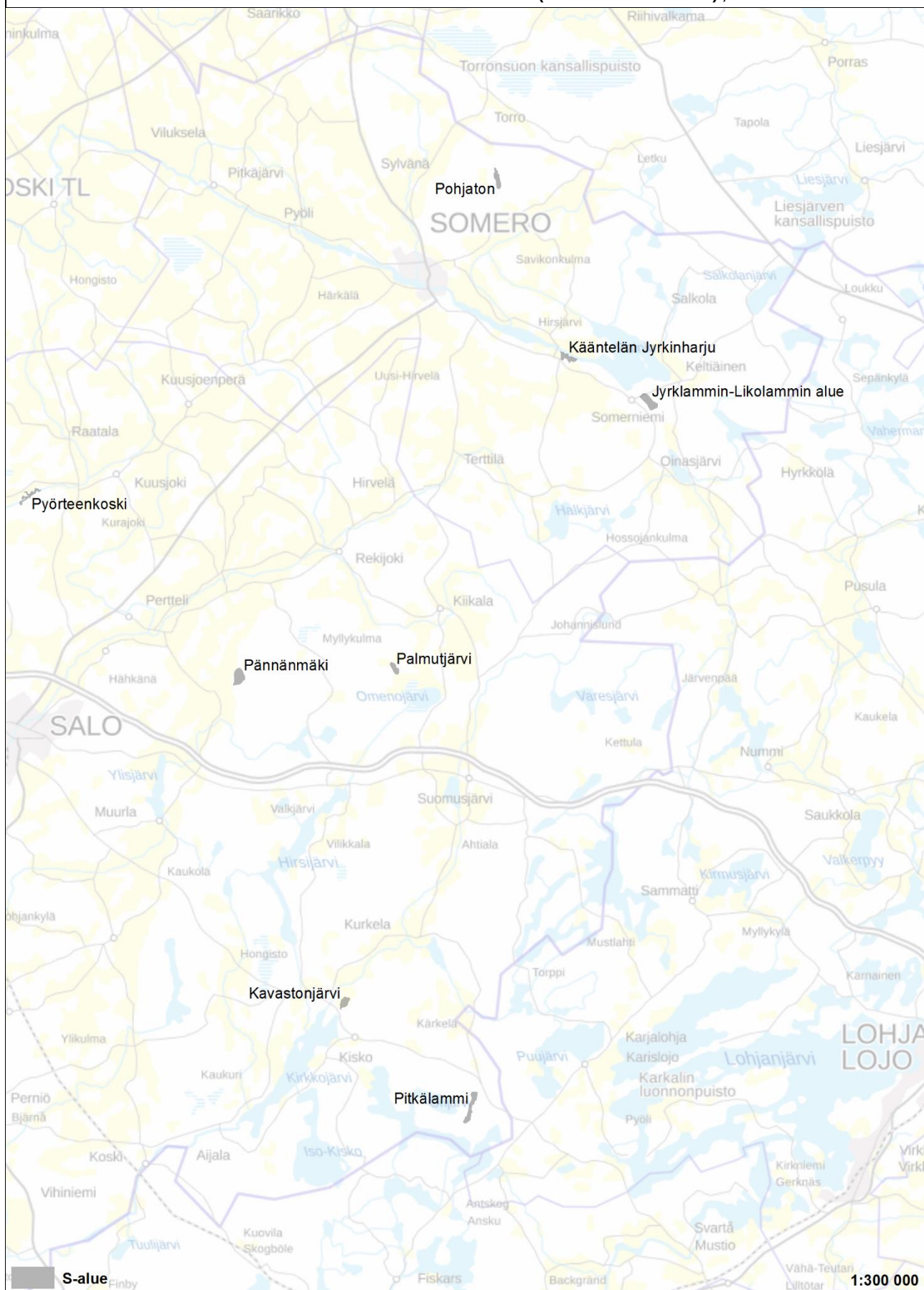
1:30 000

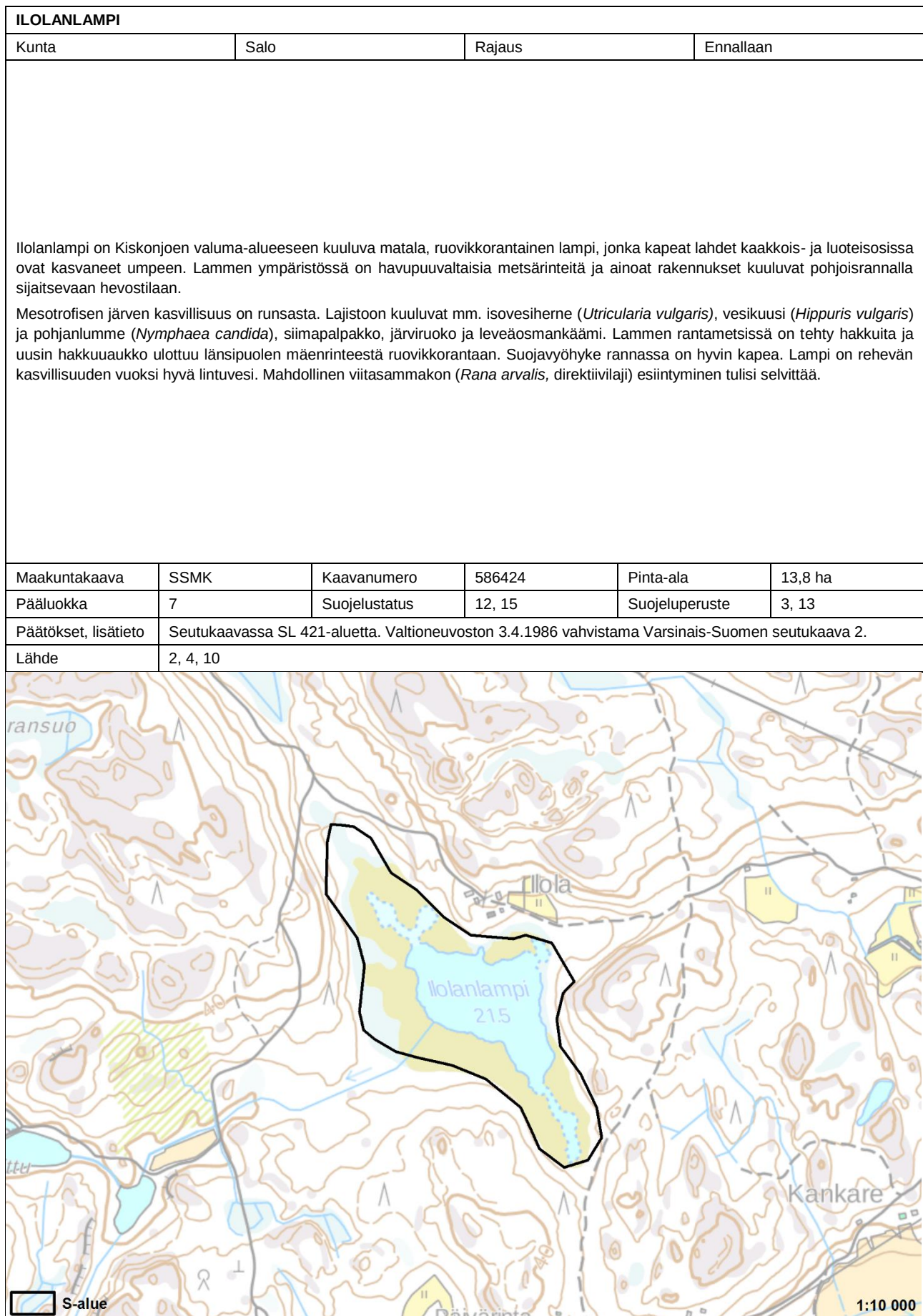

SALON SEUTUKUNTA: MAAKUNTAKAAVAN TARKISTETUT S-ALUEET (TOTEUTTAMATTOMAT), LOUNAISOSA

SALON SEUTUKUNTA: MAAKUNTAKAAVAN TARKISTETUT S-ALUEET (TOTEUTTAMATTOMAT) , KOILLISOSA

FÖRBYN ÖSTERHOLMA					
Kunta	Salo		Rajaus	Ennallaan	
Suurehko kalliainen saari, jonka koillisosassa on rehevää lehtoa. Muut osat ovat kalliomännikköä. Saarella kasvaa myös ulkomaisia istutettuja puulajeja.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	784447	Pinta-ala	15,8 ha
Päälukokka	2, 11	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	1, 2
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa SU:1 404 -aluetta. Valtioneuvoston 21.2.1985 vahvistama Varsinais-Suomen vaiheseutukaava 1.				
Lähde	6				

JYRKLAMMIN-LIKOLAMMIN ALUE					
Kunta	Salo		Rajaus	Ennallaan	
Kohde sijaitsee Somerniemen Kirkonkulmalla ja kuuluu Äyräsnummen harjualueeseen (kohde 761050). Alueella on kaksi jyrkkärinteistä, 40-50 metriä syvää suppaa, joiden pohjilla on harjujärvet. Järvien ympäristö on pääosin kuivahkoa mäntykangasta, mutta rinteillä esiintyy myös tuoretta kangasmetsää. Jyrklammin rannassa on kapea tervaleppä-korpipaatsama-vyöhyke. Likolammi on reunoiltaan soistunut ja kasvamassa umpeen. Jyrklammin pohjoisrinne on harvennushakattu hiljattain, samoin Likolammin itä laidalla on tehty hakkuita. Alueella esiintyy Varsinais-Suomessa uhanalaiset kasvilajit hoikkavilla (<i>Eriophorum gracile</i>, RT), idänkeulankärki (<i>Oxytropis campestris subsp. sordida</i>), tunturikurjenherne (<i>Astragalus alpinus</i>, RE), valtakunnallisesti silmälläpidettävä sarjatalvikki (<i>Chimaphila umbellata</i>, NT) sekä kartoituksen yhteydessä tavattu kangasajuruoho (<i>Thymus serpyllum</i>, NT, RT). Lisäksi kasvillisuuteen kuuluvat mm. kalliokieli, mäkilehtoluste, yövilkka, nuokkukohokki ja sinivuokko. Jyrklammin rannassa kasvaa mm. ahvenvitaa ja rannalta löytyi ravunsaket. Jyrklammin harjulta on kaunis näkymä Painiojärvelle, ja harjumaastossa kulkee virkistys- ja kuntoreittejä. Lähialueelta löytyy historiallisen ajan muinaisjäännöksiä, Jyrklammin koillispuolella sijaitsevat tervahaudat.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	761039	Pinta-ala	45 ha
Päälukokka	11	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	1,2,
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa SL 403 -aluetta. Valtioneuvoston 21.2.1985 vahvistama Varsinais-Suomen vaiheseutukaava 1.				
Lähde	2, 6, 15, 22				

The map is a topographic representation of the Jyrklammi-Likolampi area. It features contour lines indicating elevation, with labels such as 1350 and 819. Key locations marked include Morönperä, Vasenius, Somerniemi, Kirkonkulma, Nummela, Veeman, and Tervahautoja. Two lakes are highlighted in blue: Jyrkkälampi (819) and Likolampi. A black line delineates the 'S-alue' (study area), which encompasses the lakes and surrounding terrain. A legend in the bottom left corner identifies the black line as 'S-alue'. The scale is indicated as 1:10 000 in the bottom right corner.

KAVASTONJÄRVI

Kunta

Salo

Rajaus

Ennallaan

Kavastonjärvi on runsasravinteinen kosteikko viljelysmaisemassa. Järvi on linnustollisesti merkittävä sisältäen monille vesilinnuille kahlaajille rantakanoille ja varpuslinnuille sopivaa elinympäristöä. Järven ympärillä on rantaluhtaa, lehtometsää ja pohjoispuolella rantaniittyä. Aiemmissa selvityksissä on kasvilajeista mainittu hetekaali (*Montia fontana*) ja neivaimarre (*Thelypteris palustris*). Järven ympäristössä on viime aikoina tehty myös metsähakkuita. Järven pesimälinnustosta ei ole käytettävissä tuoretta tietoa. Kohde on Uitmuksenjoen laaksoon liittyvänä maisemallisesti merkittävä alue.

Maakuntakaava

SSMK

Kaavanumero

259317

Pinta-ala

24,1 ha

Pääloukka

7

Suojelustatus

12

Suojeluperuste

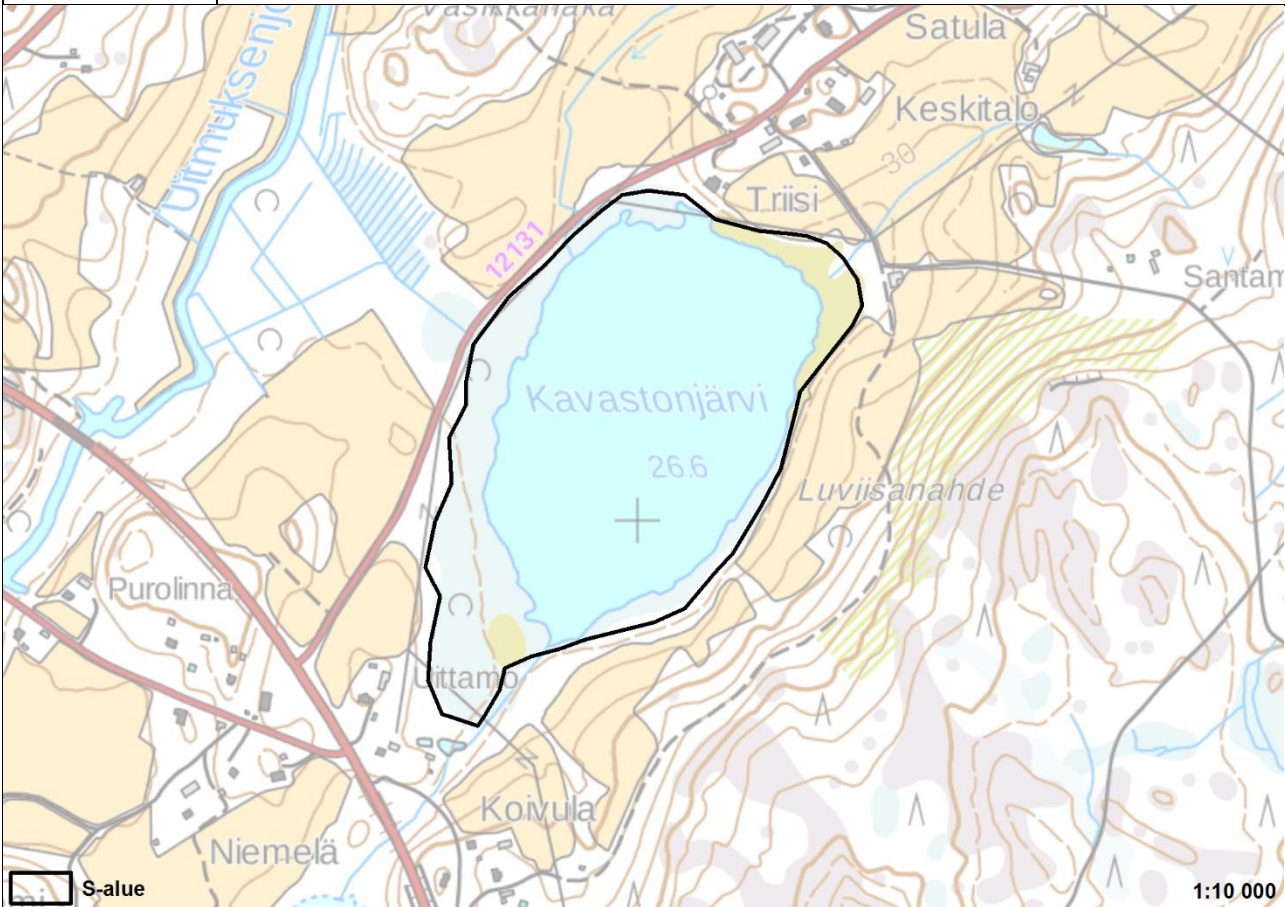
2, 3, 4, 13

Päätökset, lisätieto

Seutukaavassa SL 413 -aluetta. Ympäristöministeriön 17.7.1991 vahvistama Varsinais-Suomen täydennysseutukaava.

Lähde

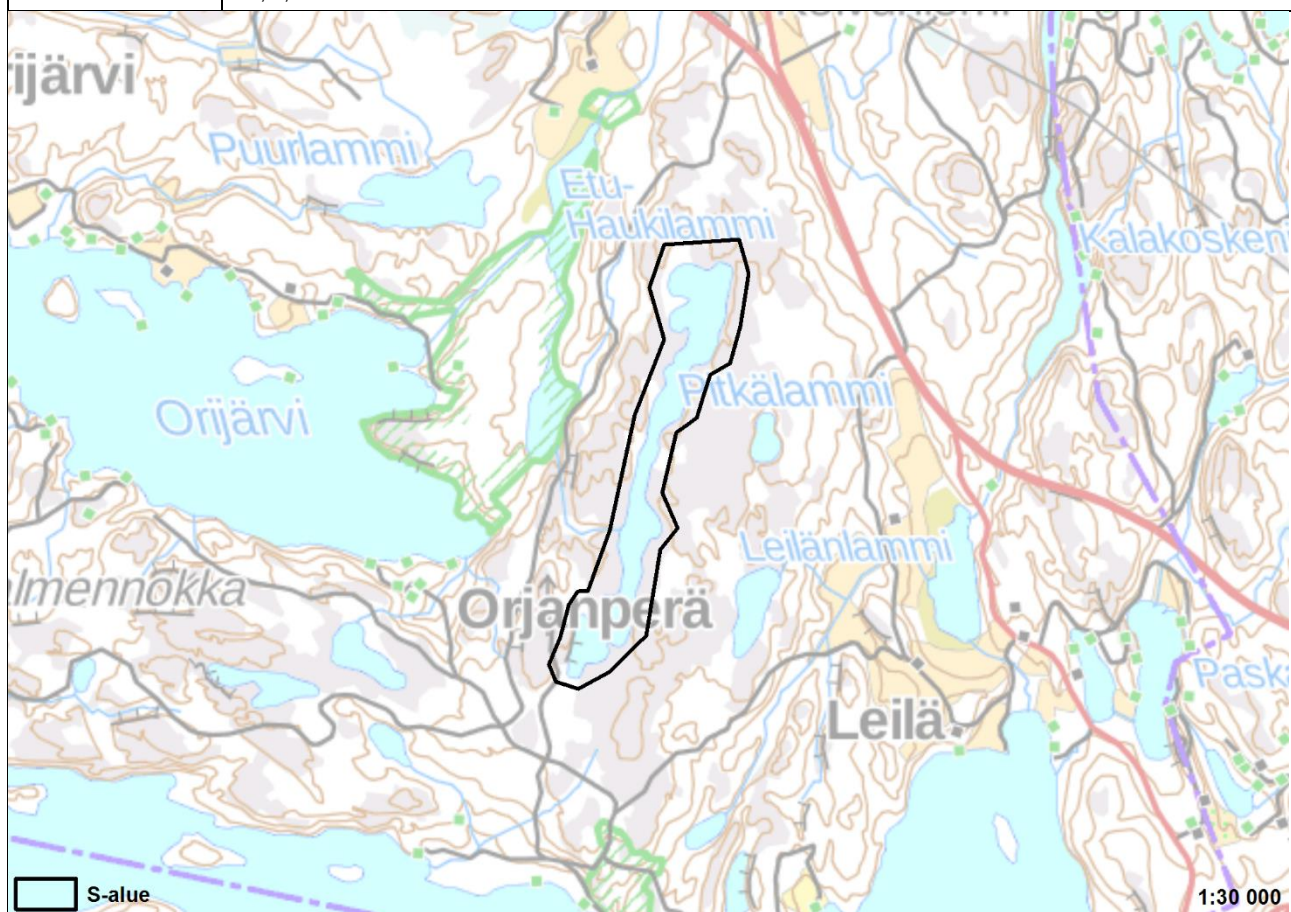
2, 6, 11

S-alue

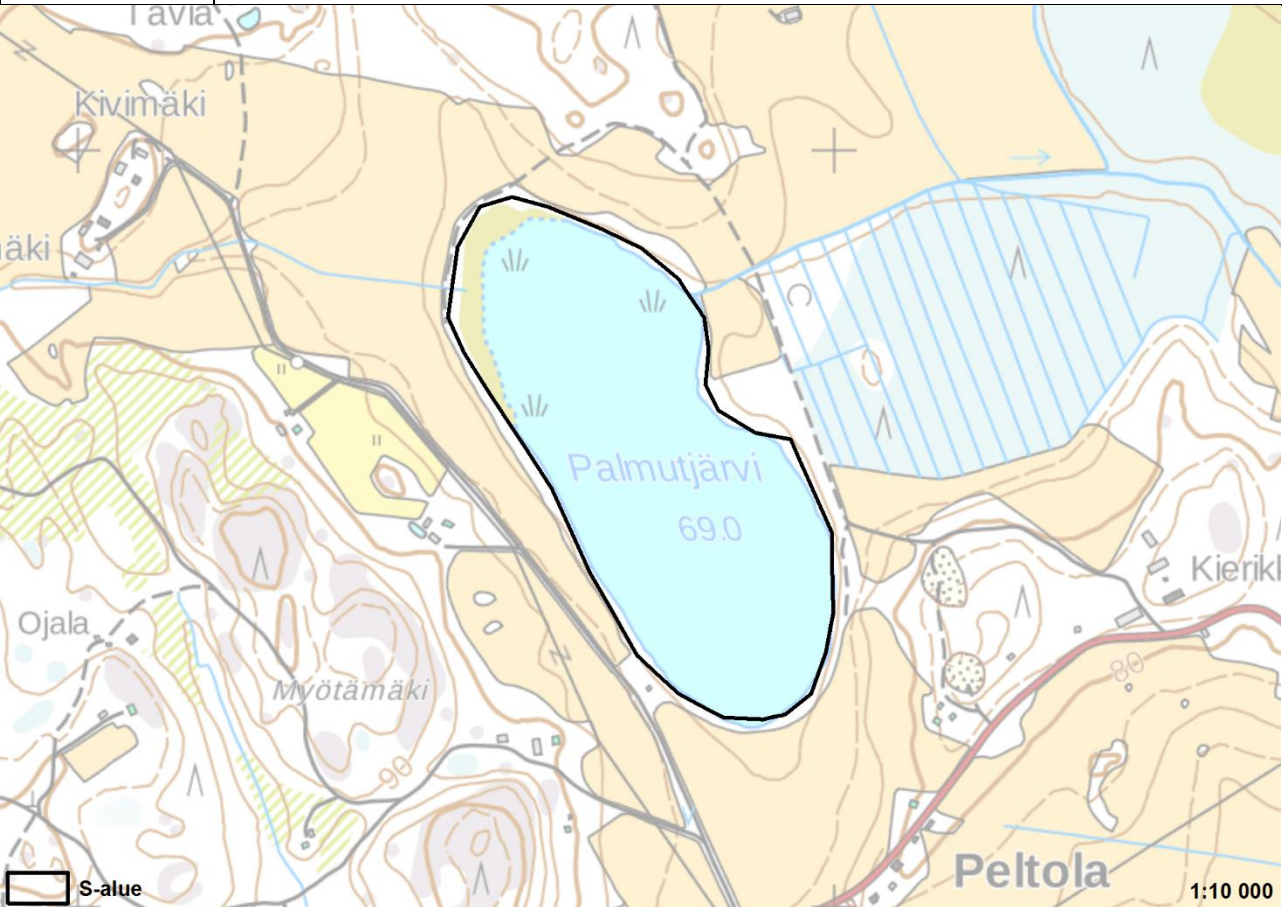
1:10 000

PITKÄLAMMI					
Kunta	Salo		Rajaus		Muuttunut
Pitkälampi on muodoltaan pitkänomainen ja kapea metsäjärvi, jonka ympäristö on pääosin mäntymetsää, rannoilla on kalliojyrkänkeitä ja polveilevaa kalliomaastoa. Järvi sijaitsee korkealla merenpinnasta ja sen valuma-alue on pieni. Pitkälampi on oligotrofinen ja kirkasvetinen, ja altis happamoitumiselle. Kasvillisuus on niukkaa ja vähälajista; vain lahdissa on suppeita lumme- ja järviruokokasvustoja. Alueella on runsaasti uhanalaislajistoa. Pitkälammin vesialue on rantayleiskaavassa S-alueita ja sen ympäristö pääosin erityisiä ympäristöarvoja sisältävää maa- ja metsätalousaluetta (MY). Rannoille on varattu rakennusoikeutta loma-asutukselle, entuudestaan siellä ei mökkejä ole. Korkeaniemenkallion luonnonsuojelualue (YSA) lammen länsipuolella kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan (FI0200050).					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	259296h	Pinta-ala	47 ha
Päälukko	8	Suojelustatus	15	Suojeluperuste	4, 9, 13
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa MM:2 208 -aluetta. Valtioneuvoston 3.4.1986 vahvistama Varsinais-Suomen seutukaava 2.				
Lähde	12, 4, 14				

PALMUTJÄRVI					
Kunta	Salo		Rajaus		Ennallaan
Järvi sijaitsee Omenojärven läheisyydessä, peltojen ympäröimänä. Järven rannassa on kapea kaistale puustoa, joka on pääosin lehtipuuta. Pohjois-luoteisrannoilla ruovikko vaihettuu luhtaiseksi rannaksi, jossa kasvaa mm. pajua ja koivua. Linnustollisesti ja maisemallisesti arvokas järvi.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	252122	Pinta-ala	19,4 ha
Päälukokka	8	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	3, 4, 13
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa SL 402 -aluetta. Ympäristöministeriön 17.7.1991 vahvistama Varsinais-Suomen täydennysseutukaava.				
Lähde	2, 6				

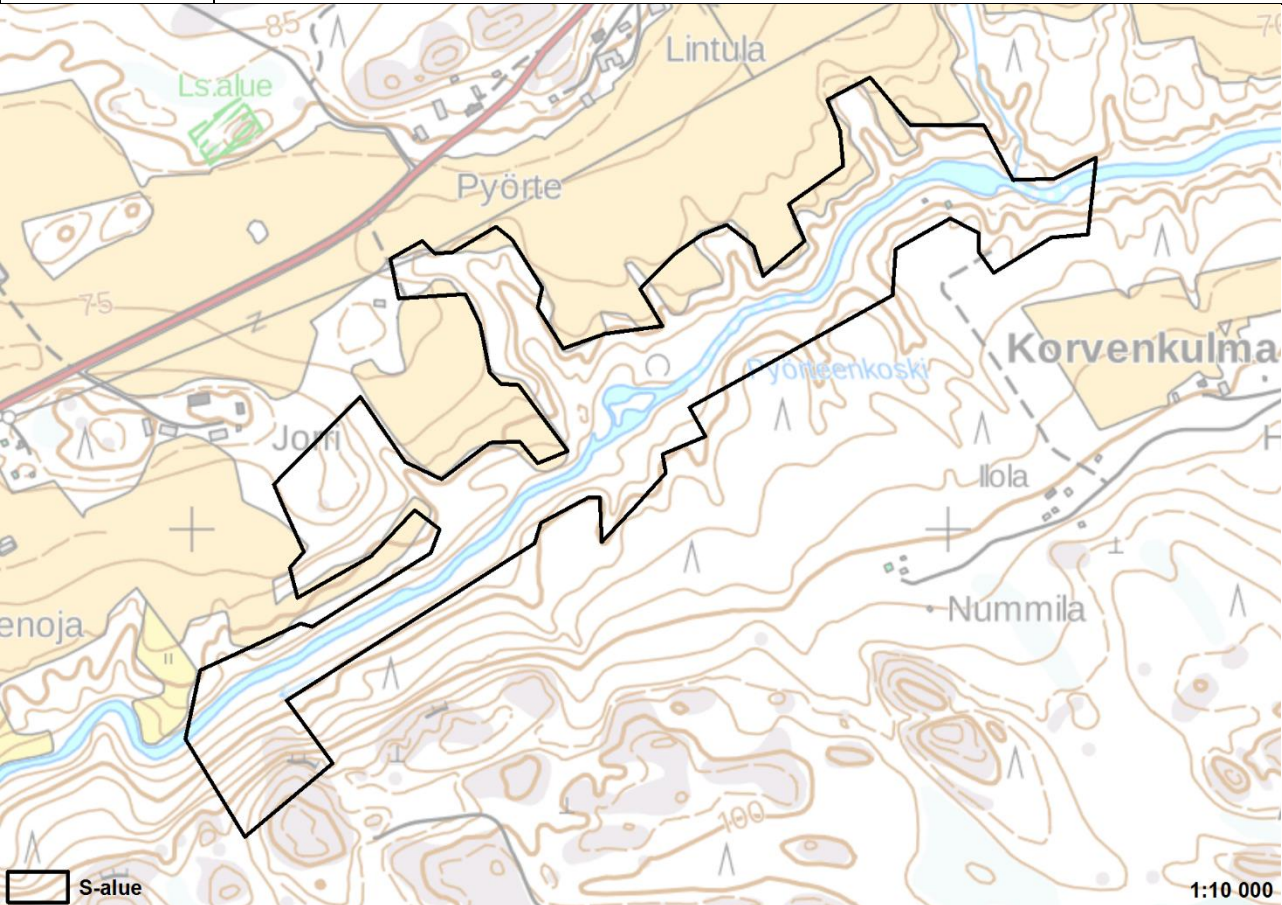
PIILIOJAN PURONVARSILEHTO					
Kunta	Salo		Rajaus		Muuttunut
Piilioja sijaitsee Kankkonummen raviradan ja hiekkakuoppien itäpuolella. Piiliojasta käytetään myös nimeä Juottimenoja, erityisesti uoman alaosalla. Oja virtaa etelästä Metsäkylän peltoalueelta kohti tiheästi ojitettuja suoalueita. Pelloilta tulee veteen ravinteita, mutta puuston varjostama pienvesi on säilynyt vesikasvillisuuden osalta niukkana. Puronvarsilehdossa esiintyy pähkinäpensasta, tervaleppää, uhanalainen vuorijalava (<i>Ulmus glabra</i>, VU) sekä suursaniaisia. Kotkansiipikasvustot (<i>Matteuccia struthiopteris</i>) ovat paikoin laajoja. Lähdevaikutteisella lettomaisella suokuviolla kasvaa alueellisesti uhanalainen lettovilla (<i>Eriophorum latifolium</i>). Puruoman välitön lähiympäristö on pääosin luonnontilainen ja alueella on myös monipuolisesti lahoppuuta. Alueen keskivaiheilla hakkuut heikentävät hieman luonnontilaisuutta, sillä harvennettu alue ulottuu uoman länsireunaan saakka. Metsänkäsitely alueella tulisi olla varovaista, sillä puuston tarjoaman varjostuksen puute voi vaikuttaa sekä veden lämpötilaan että kasvillisuuden rehevöitymiseen. Piiliojassa elää äärimmäisen uhanalainen taimenkanta (<i>Salmo trutta</i>), jonka esiintymisen kannalta puron luonnontilaisuus, muun muassa rantavyöhykkeen kasvillisuus on tärkeää säilyttää. Lisäksi lajistoon kuuluu pikkunahkiainen (<i>Lampetra planeri</i>) ja purokatka (<i>Gammarus pulex</i>). Aluerajaus on tarkennettu kaavatyon yhteydessä kattamaan tien pohjoispuolen puronvarsilehto.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	586423	Pinta-ala	15,8 ha
Päälukka	2, 8	Suojelustatus	12, 15	Suojeluperuste	2, 3, 9, 13
Päätökset	Seutukaavassa SL 423 -aluetta. Ympäristöministeriön 17.7.1991 vahvistama Varsinais-Suomen täydennysseutukaava.				
Lähde	2, 6, 10, 22				

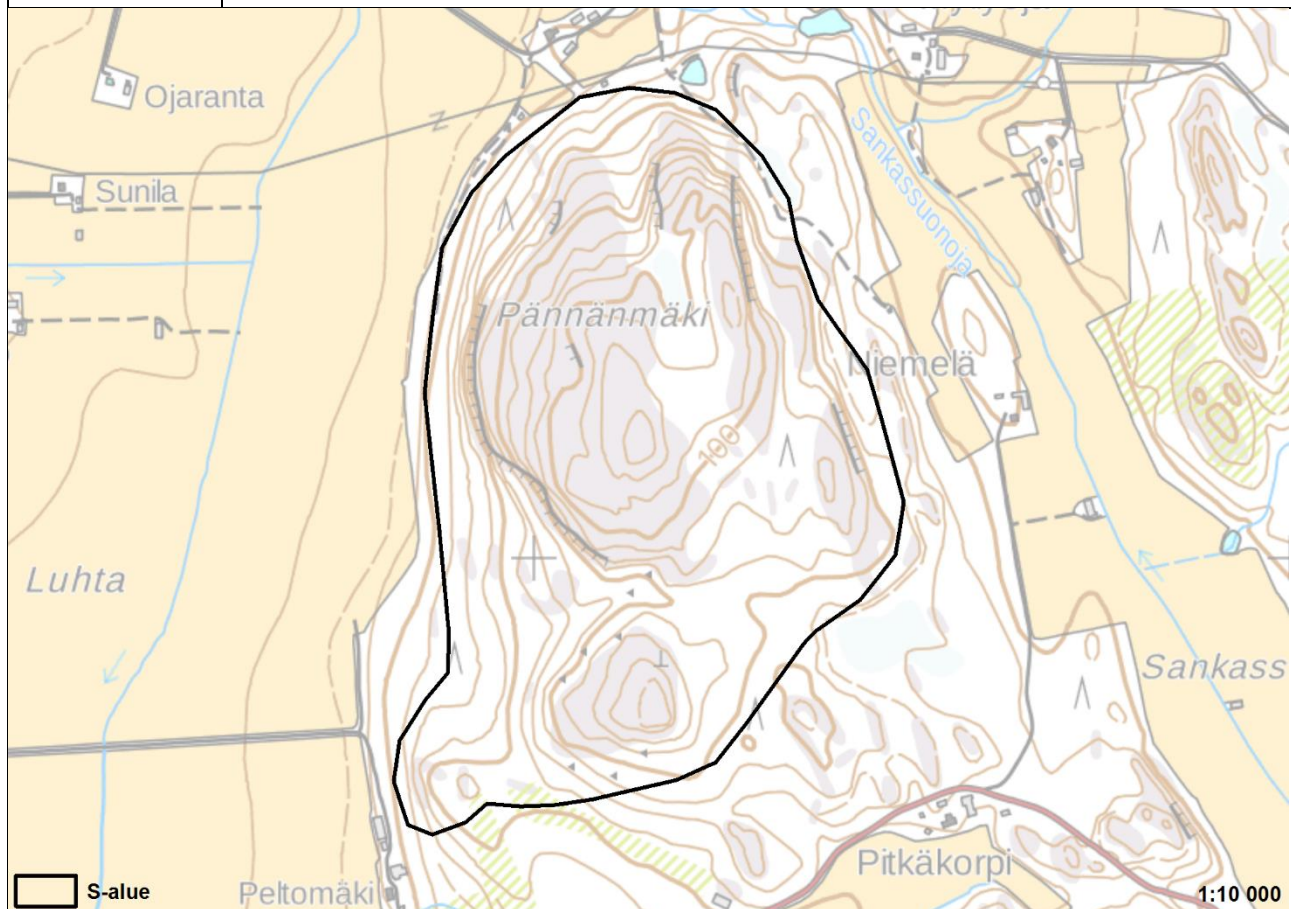
POHJANJÄRVI					
Kunta	Salo		Rajaus	Ennallaan	
Kohde käsittää Pohjanjärven ja sen itäpuolisen kalliojakson reunaman. Pohjoisessa järvi rajautuu viljelysmaahan ja eteläpuolen rinteessä on asutusta ja mm. hevostila. Kohteessa on runsaslajinen ja vaihteleva linnusto. Järven itärannalla on Kaapinmäen tammilehto. Rantavyöhyke on hyvin rehevää ruovikkoa ja kaislikkoa, myös mesiangervo ja nokkonen esiintyvät yleisenä. Länsi- ja pohjoisosan tulvametsän puusto on pääosin koivua, leppää, haapaa, pajuja ja jonkin verran kuusta. Alueella esiintyvät luontodirektiivilajit viitasammakko (<i>Rana arvalis</i>) ja pohjoiseen lähtevässä uomassa uhanalainen vuollejokisimpukka (<i>Unio crassus</i>, VU). Alue on osin yhtenäinen kohteiden 586387a ja 586387b kanssa.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	586387c	Pinta-ala	37,8 ha
Päälukka	7	Suojelustatus	4, 8, 12	Suojeluperuste	1, 2, 3, 9, 13
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa MM:2 L 205 -aluetta. Valtioneuvoston 21.1.1985 vahvistama Varsinais-Suomen vaiheseutukaava 1.				
Lähde	2, 5, 6				

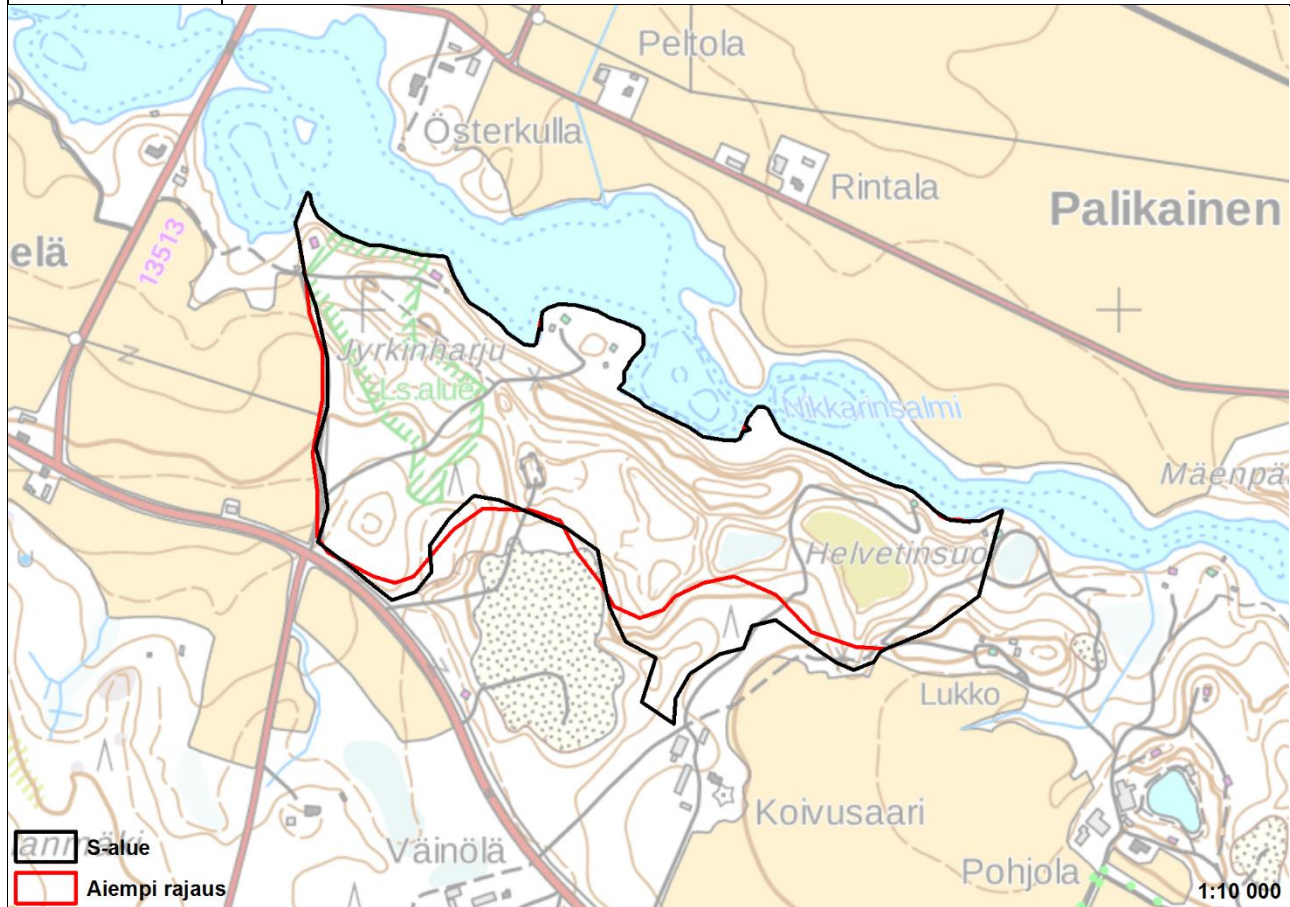
PYÖRTEENKOSKI					
Kunta	Salo		Rajaus	Ennallaan	
Pyörteenkoski on Kuusjoen koskialue, joka kuuluu Halikonjoen päävesistöalueeseen. Halikonjoen vesistössä elää uhanlainen taimenkanta (<i>Salmo trutta</i>). Alueella on syvään uurtunut koski, jonka rinteillä on aiemmin laidunnettua niittyä ja ketoa sekä raviinilehtoja, jotka ovat erittäin reheväkasvuisia ja luonnontilaltaan hyviä. Uoman pohjoispuolella jyrkillä ja avoimilla rinneniiityillä on elinvoimaisia sekä ränsistyneitä pylväskatajia. Kosken eteläpuolella metsiä on harvennettu. Kasvillisuus on kauttaaltaan rehevää OMaT- ja HeOT –tyyppiä, paikoin PuViT-tyyppiä. Luoteesta kaakkoon suuntautuvien norojen ja raviinien ympärillä kasvaa kuusta, tuomea, harmaaleppää, haapaa, raitaa ja tervaleppää sekä lisäksi rehevää lehtopensaikkoa (lehtokuusama, taikinamarja, punaherukka ja mustaherukka). Rinneniiityt ovat alkaneet niiton ja laidunnuksen puutteessa pensoittua. Vadelma, mesiangervo sekä isot heinälajit tukahduttavat ja muuttavat kasvillisuutta. Koiranputki, nurmipuntarpää ja kosteissa kohdissa rohtovirmajuuri ja nokkonen ovat yleisiä. Harmaalepikoiden reunamilla esiintyy ahomansikkaa, ahomataraa, nurmikaunokkia, kevätlinnunhernettä ja lehtotesmaa. Kääpälajistosta on aiemmin inventoitu rivikäpää ja kermaraspikka, sienilajistoon kuuluu mm. suonihippo. Yläjuoksu on liito-oravan (<i>Pteromys volans</i>, silmälläpidettävä NT, EU:n luontodirektiivin II-liitteen ja IV-liitteen laji, EU:n ensisijaisesti suojeltava laji) elinaluetta. Kuusjoen koskialueet ovat tärkeitä elinympäristöjä taimenelle. Pyörteenkoskesta ei ole kalastotietoja. Koskialueella havaittiin jokisimpukoiden kuoria (<i>Unio</i> sp.) Alajuoksulla jokivarressa esiintyy kulleroa ja virtaavassa vedessä on tavattu isonäkkinsammalta. Kosken ympäristön maisemalliset arvot ovat huomattavat. Alueen katajakedot ovat luonnonsuojeluasetuksen (160/97 10§) tarkoittamia luontotyyppejä.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	308066	Pinta-ala	25,5 ha
Pääloukka	2, 9, 10	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	2, 4, 5, 7, 9, 13
Päätökset, lisätieto	Valtioneuvoston 21.1.1985 vahvistama Varsinais-Suomen vaiheseutukaava 1.				
Lähde	2, 13, 22				

PÄNNÄNMÄKI					
Kunta	Salo		Rajaus	Ennallaan	
Hyvin massiivinen, kauas alueen länsipuolelle erottuva jyrkänteinen graniittiselänne. Lakiosat ovat kumpuilevaa kalliomännikkömaastoa, jossa rinteillä on edustavat silokalliot. Länsirinnettä hallitsee louhikkoinen pystyjyrkänne, itäreunaa matalampi kallioseinämä. Pännänmäen huipun loivalla koillisrinteellä on Itämeren Yoldiavaiheen aikainen muinaisranta. Mäen eteläosassa on Ancyclusjärvi-vaiheen aikaista muinaisrantaa. Oligotrofinen karu kangasmetsä- ja jyrkännekasvillisuus on vallitsevaa. Lisäksi tavataan hieman OMaT-typin lehtoa ja oligotrofista pystyseinämien kalliokasvillisuutta, tyvellä myös kalliokolojen omenasammal-varstasammal-kasvustoja. Harvennushakkuu kallioiden väliin jäävän muinaisrannan alueella tuo muinaisrannan geologiset muodot esiin. Kallioinventoinnissa kohde on arvioitu arvoluokkaan 4 (arvokas kalliialue).					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	587142	Pinta-ala	47,7 ha
Päälusikka	5	Suojelustatus	8	Suojeluperuste	1, 4
Päätökset, lisätieto					
Lähde	2, 12				

KÄÄNTELÄN JYRKINHARJU					
Kunta	Somero		Rajaus	Muuttunut	
Jyrkinharju on geologisesti ja biologisesti monipuolinen kokonaisuus, joka käsittää kapeita ja jyrkkärinteisiä selänteitä. Alueella esiintyy Varsinais-Suomessa harvinainen tunturikurjenherne (<i>Astragalus alpinus</i>, RE), jonka kasvupaikkoja ovat avoimet ja paahteiset sorapeitteet ja –rinteet. Alueeseen sisältyvällä luonnonsuojelualueella metsätyyppi on tuoretta kangasmetsää ja puusto on valtaosin iäkästä kuusta. Jyrkkärinteisen järvenrannan aluslehdot ovat myös reheviä kuusivaltaisia lehtoja sekä paikoitellen rantaluhtaa, jossa aluskasvillisuudessa esiintyy mm. keltakurjenmiekkaa ja mesiangervoa. Rannassa on muutamia taloja ja tonteille johtavat tiet sekä keskiosan laaja hakkuualue heikentävät luonnontilaisuutta. Lehtomaiselta rinteeltä on tavattu mm. lehtokuusamaa, kieloa, kalliokieloa, metsävirnaa ja sinivuokkoa. Aiemmissä selvityksissä mainitaan myös kurjenkelloa ja metsämaarianheinää. Helvetinsuo on korpi, jonka puusto on melko luonnontilaista. Aluerajasta on tarkennettu inventoinnin perusteella ja se vastaa Someron rantaosayleiskaavan suojelualuerajasta.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	761044	Pinta-ala	26,5 ha
Päälukokka	4	Suojelustatus	1, 12	Suojeluperuste	1, 2, 9
Päätökset, lisätieto	Seutukaavan SL 483 -aluetta. Jyrkinharjun luonnonsuojelualue (MRA235795) 5.5.2016. Ympäristöministeriön 2.6.1997 vahvistama Someron-Kiikalan harjuseutukaava.				
Lähde	2, 6, 15				

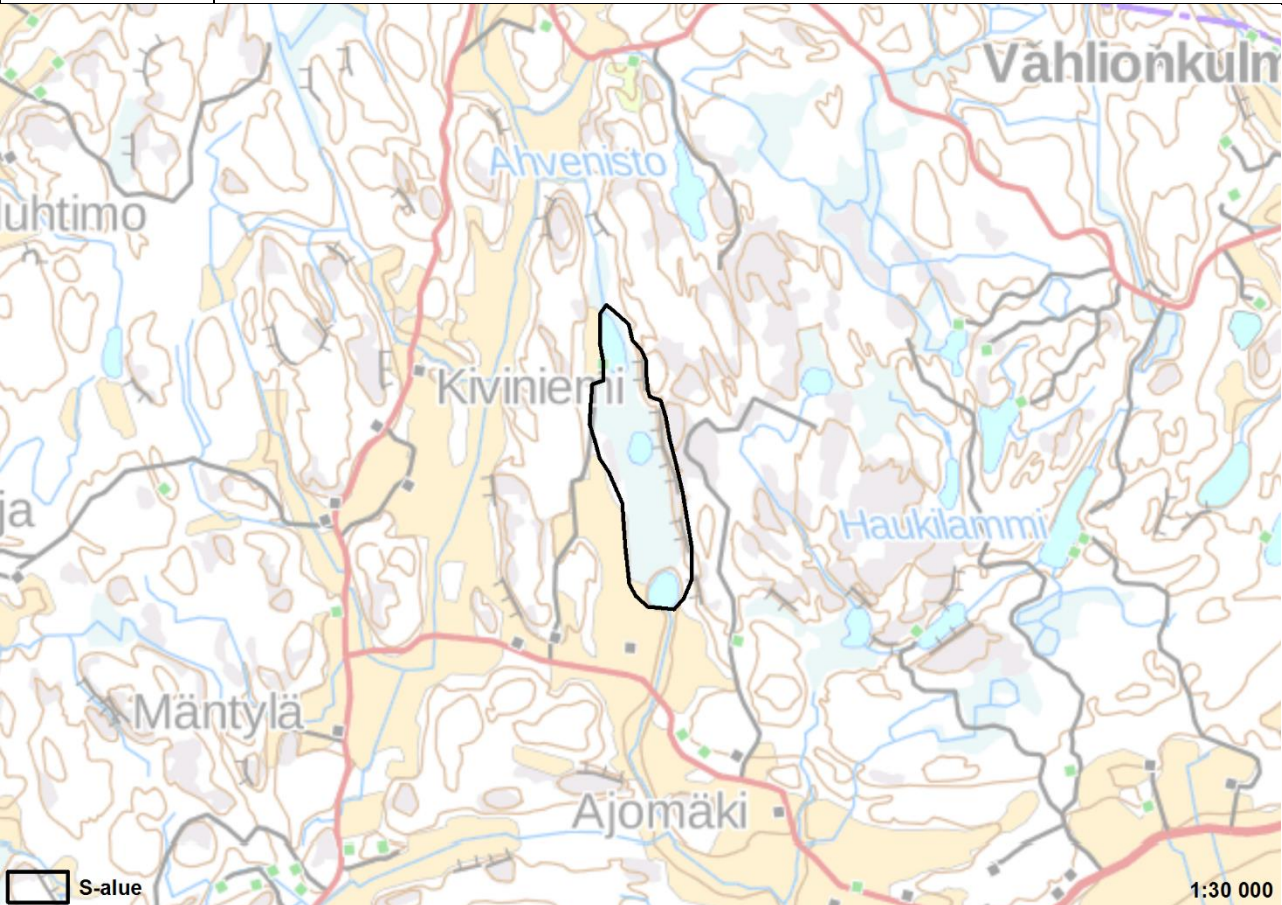

Legend:

- S-alue S-alue
- Aiempi rajaus Aiempi rajaus

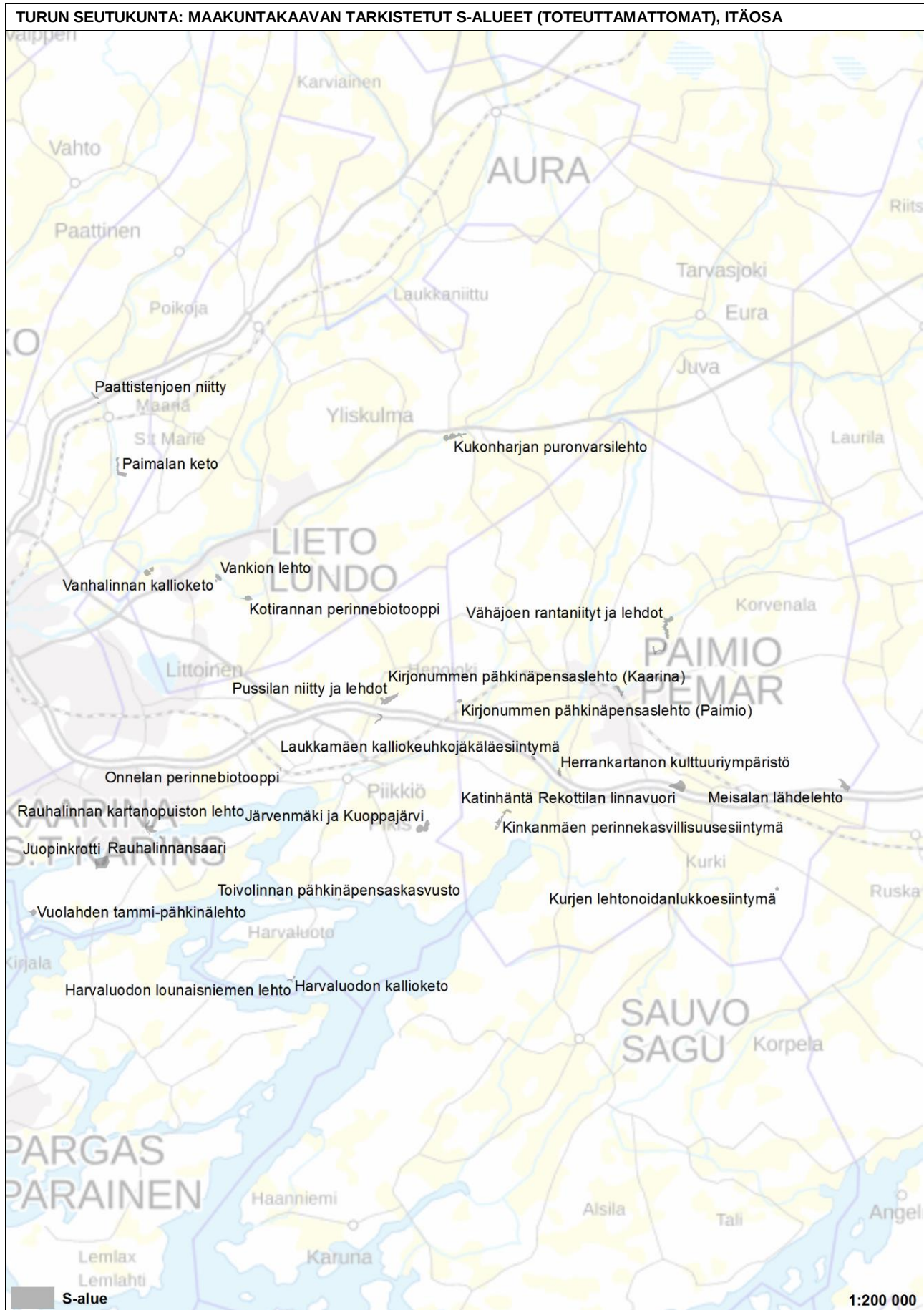
Scale: 1:10 000

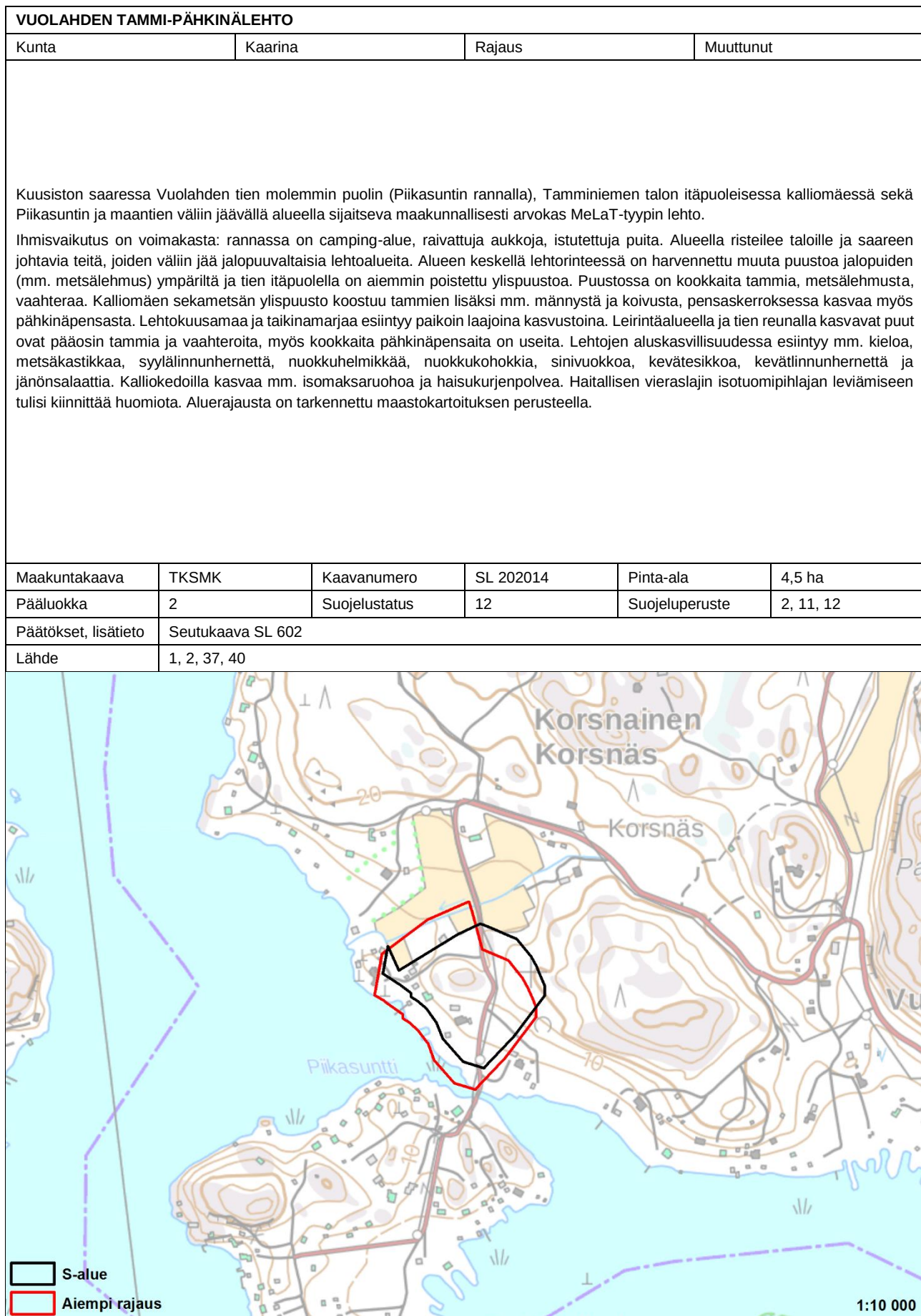
POHJATON					
Kunta	Somero		Rajaus		Ennallaan
Kohde sisältää kolme soiden ympäröimää lampea sekä kalliojyrkänten lampien itäpuolella. Kokonaisuus on maisemallisesti arvokas. Pohjoinen lampi on nimeltään Särkjärvi, ja sen rannalla on huvila. Lammen ympäristö on talousmetsäkäytössä olevaa rämettä, puusto melko yksipuolisesti mäntyä. Keskimmäinen lampi (Pohjaton) on nebareunuksen ympäröimä suolampi. Lammen länsireunalla rantaan johtaa pitkospuut ja rannassa on laituri, mutta muuten lammen ympäristön luonnontilaisuus on hyvä. Eteläisen lammen (Levonjärvi) itäranta on rehevää jyrkänteenaluslehtoa. Jyrkänteen myötäisesti kulkee merkitty virkistysreitti, josta aukeaa näkymiä lammille.					
Maakuntakaava	SSMK	Kaavanumero	761037	Pinta-ala	27,2 ha
Päälukokka	8, 1	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	1, 2, 4, 11, 13
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa osittain SU:1 400 -aluetta.				
Lähde	2, 15, 16				

TURUN SEUTUKUNTA: MAAKUNTAKAAVAN TARKISTETUT S-ALUEET (TOTEUTTAMATTOMAT), LÄNSIOSA

RAUHALINNAN KARTANONPUISTON LEHTO					
Kunta	Kaarina		Rajaus	Ennallaan	
Kuusistonsalmen läheisyydessä sijaitseva Rauhalinnan kartanon ympäristö on merkittävä kulttuurihistoriallinen kokonaisuus, johon kuuluu kartanon rakennuksia (MY202) ja lehtojensuojeluohjelmassa mukana oleva tammivaltainen lehtometsä. Lehto sijaitsee kalliomaen rinteissä sisältäen sekä kosteaa ja rehevää lehtoa että kuivempaa rinnelehtoa. Puusto on kookasta ja iäkstä, rakenteeltaan monikerroksellista ja lajirikasta, osittain kartanohistorian vuoksi, sillä erityisesti ilmastoltaan suotuisalle etelärinteelle on istutettu mm. pyökkejä, orapaatsamaa ja muita vieraslajeja. Puuston valtalaji on tammi ja runsaana esiintyvät myös lehmus, haapa, vaahtera ja saarni, pensaskeroksessa pähkinäpensas, lehtokuusama ja tuomi, kaikkiaan n. 40 puulajia. Aluskasvillisuus on monipuolista, valko- ja sinivuokkoa, kevätlinnunherne, syylälinnunherne, valkolehdokki, sudenmarja, rantahirvenjuuri sekä kulttuurivaikutteisista lajeista koiruoho ja rohtoraunioyrtti. Mäen laki on kuusikkoinen, pohjoisrinne puolestaan nuorta haapaa, pihlajaa sekä tammea kasvava tiheä metsä. Länsirinne putoaa jyrkänteisenä kosteaan puroonnotkoon. Purossa on vanha pato. Monipuolinen sienilajisto, mm. rikkikäpää (<i>Laetiporus sulphureus</i>), himmihapero (<i>Russula velutipes</i>, VU), häränkieli (<i>Fistulina hepatica</i>, NT) ja tähti-itiörisakas (<i>Inocybe asterospora</i>, NT), hyönteislajistossa on useita tammeen sitoutuneita harvinaisuuksia, samoin erityissuojellun linnunhernetikkukoin (<i>Micrurapteryx gradatella</i>, EN) läiskämiina on löydetty avoimemmalla kohdalla kasvaneesta syylälinnunherneestä. Lintulajisto on mm. runsaan kolotarjonnan ansiosta monipuolinen. Alueella on runsaasti lahoppua, maapuuna mm. myrskyssä kaatuneita kuusia ja vanhojen tammien järeitä oksia ja runkoja. Lepakkolajistoon kuuluvat pohjanlepakko*, vesisiippa*, isoviiksisiippa* ja korvayökkö*. Sammakoista alueella esiintyvät ruoka-, viita-, rusko**- ja lessonansammakko, käämeistä kyy ja rantakäärme (<i>Natrix natrix</i>, NT). Rauhalinnan alue on tärkeä ulkonaoppimiskohde Kaarinan kouluille. Alueella kulkee kyltitetty luontopolku. * EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit; ** luontodirektiivin V-liitteen lajit					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 202015	Pinta-ala	10 ha
Pääluoja	2	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki, SYK:n rajaus SL 401, MY202				
Lähde	1, 2, 37, 39 ,40				

JUOPINKROTTI

Kunta

Kaarina

Rajaus

Ennallaan

Juopinkrotti (Juopinrotko) sijaitsee Kuusistonsaarella Empon asutusalueen pohjoispuolella. Juopinkrotti on Turun alueen ainoita luonnontilaisia rotkolaaksoja. Rotkon pohjalla kulkeva puro laskee Kuusistonsalmeen. Rinteet ovat jyrkät ja lounaisrinne täysin luonnontilainen noin 400 m matkalla. Koillisrinne on pengerrytetty eikä täysin luonnontilainen, sillä rinteessä kulkee huvilatie. Puuston varjostus ja rotkorinteiden suunta tekevät pienilmastosta erikoisen kostean ja viileän.

Pääpuulaji on kuusi, lisäksi rauduskoivua sekä muita lehtipuita kasvaa rinteissä. Kenttäkerroksen lajistoon kuuluvat mm. käenkaali, metsäimarre, sananjalka, jänönsalaatti. Rinteissä on runsaasti sammalta, kerrossammal, isokastesammal ja rahkasammaleet pääosissa. Rotkossa on runsaasti lahoppua aiempien myrskyjen jäljiltä. Linnuista tavataan peukaloinen, tilitalti ja idänuunilintu. Alueen erikoisuus on uhanalainen sienilaji myytikkä ((*Mythicomycetes corneipes*, VU); Juopinkrotissa on Suomen ainoa tunnettu lajin esiintymä.

Maakuntakaava

TKSMK

Kaavanumero

SL 202021

Pinta-ala

19,5 ha

Pääloukka

3

Suojelustatus

12

Suojeluperuste

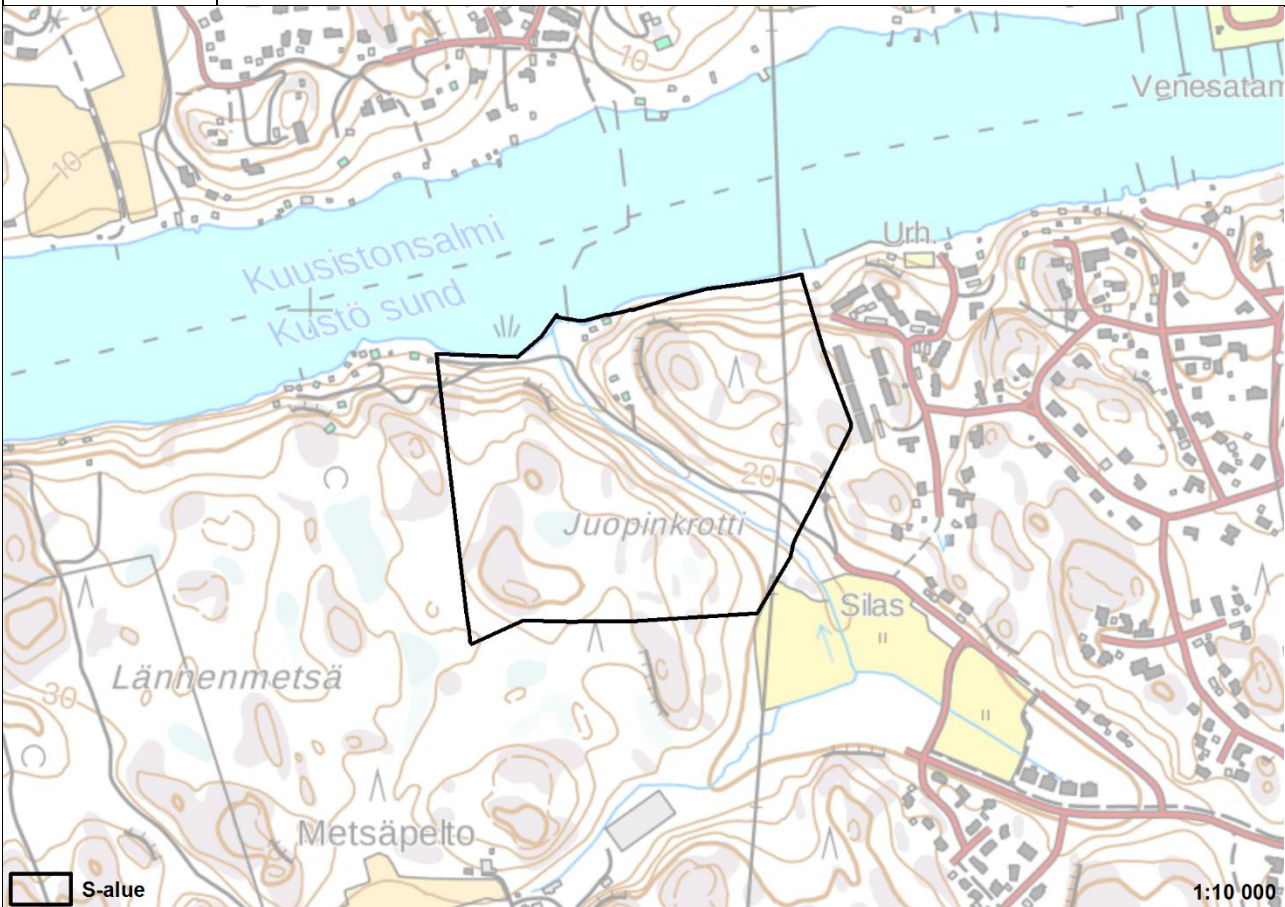
1, 2, 3, 5, 8, 9, 13

Päätökset, lisätieto

Seutukaavamerkki SU: 4 482

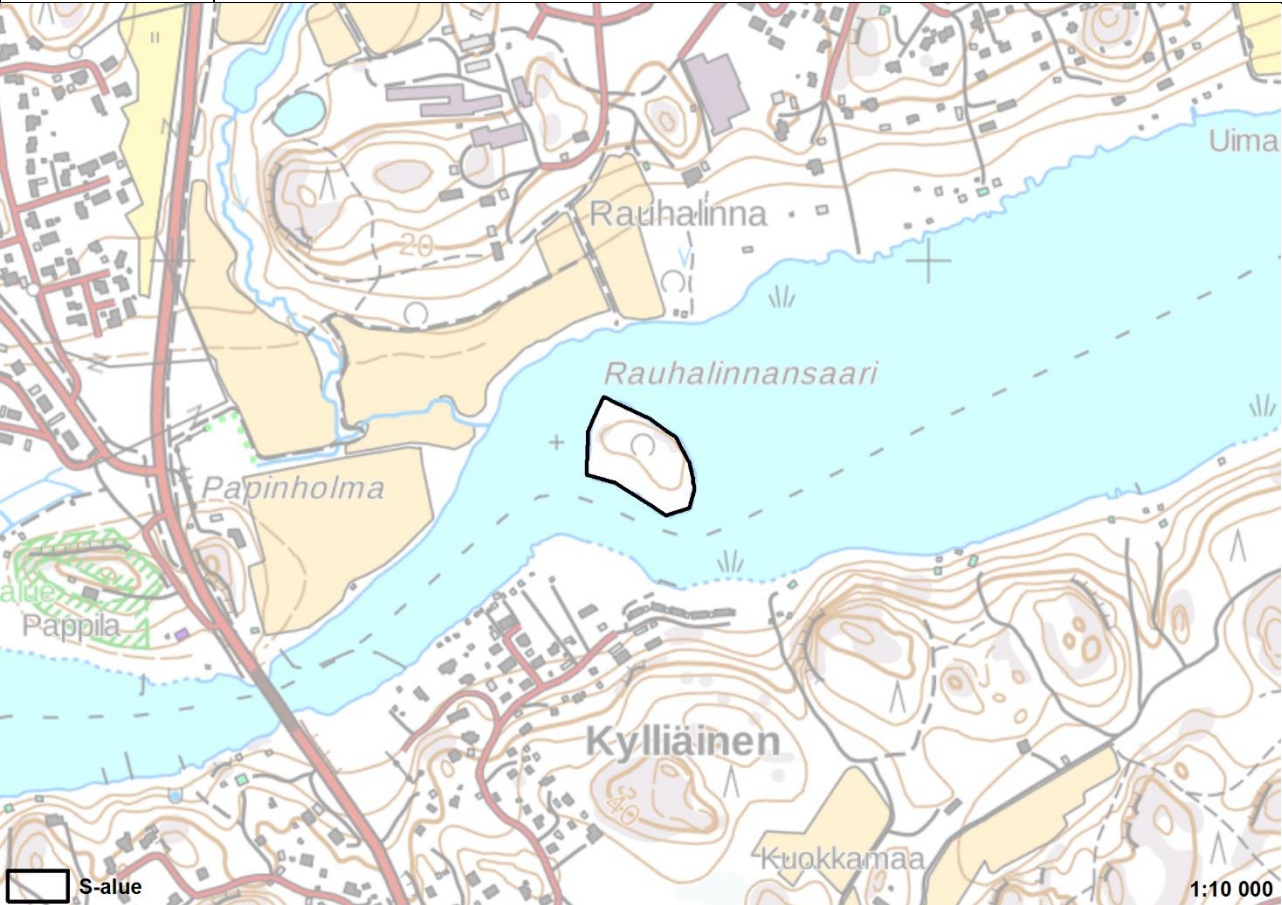
Lähde

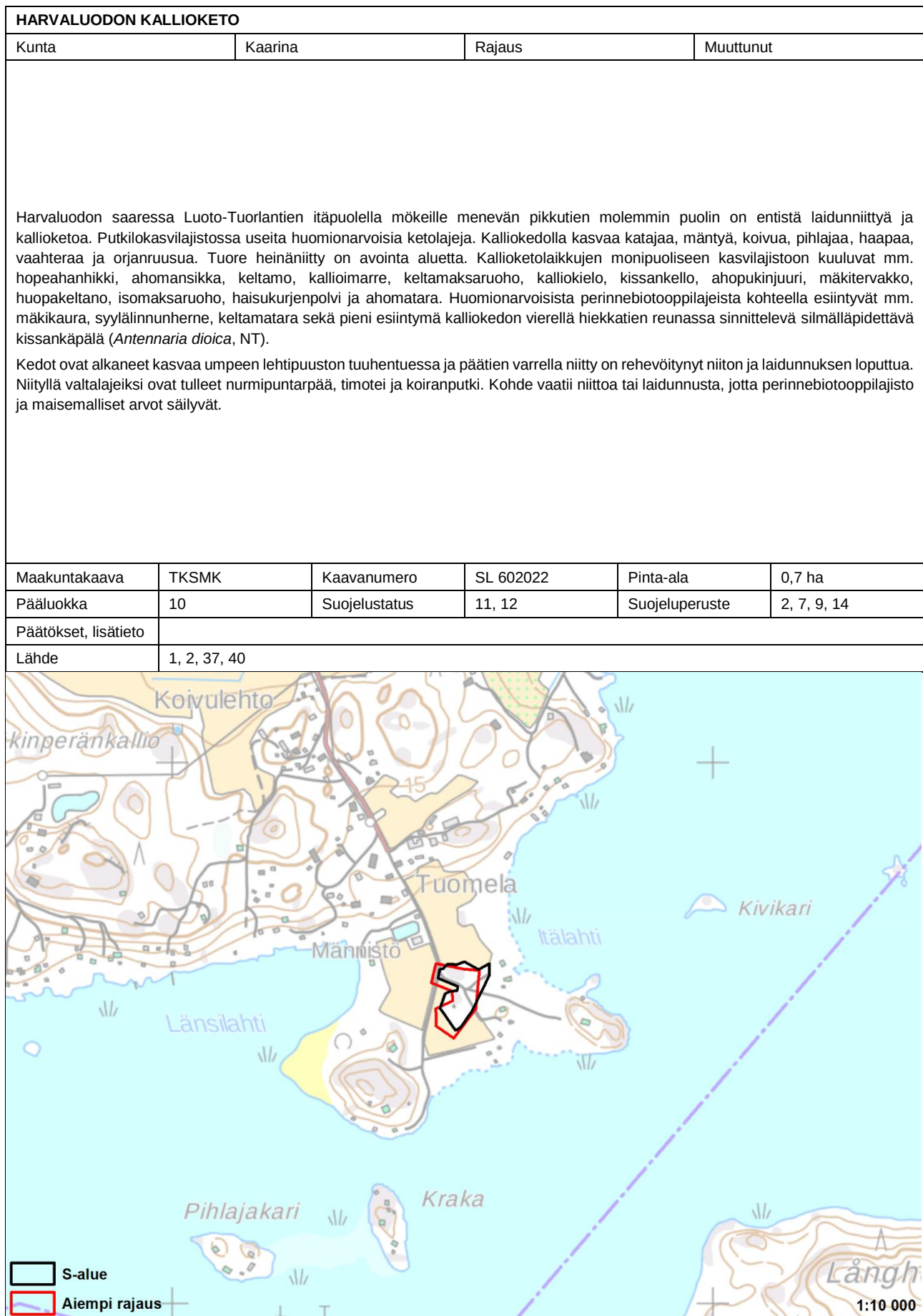
1, 2, 34, 37, 40

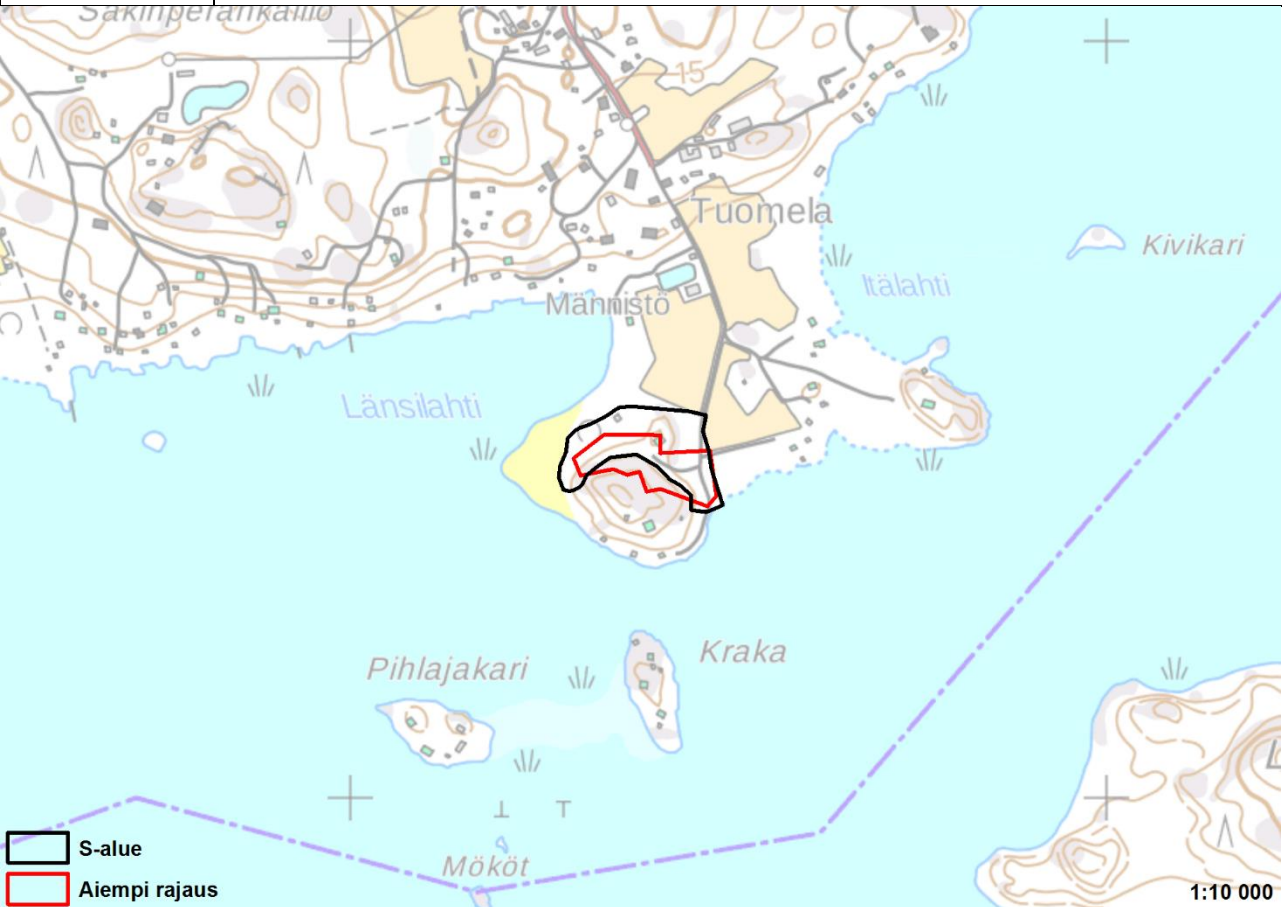
S-alue

1:10 000

RAUHALINNANSAARI					
Kunta	Kaarina		Rajaus	Ennallaan	
Kuusistonsalmessa Rauhalinnan kartanoalueen edustalla sijaitseva saari on tunnettu myös Rauhalinnanholman saarena sekä Jänissaarena. Saaren rannat ovat ruovikoituneet. Saari on aiemmin ollut kartanon käytössä ja siellä on merkkejä laidunnuksesta kuten rakenteita ja umpeenkasvanutta niittyä, jossa pieniä ketokasvillisuuslaikkuja. Puuston rakenne on viime vuosikymmenet säilynyt luonnontilaisena ja tiheänä, alueella on runsaasti lahoppua. Puulajit ovat kuusi, koivu, mänty, haapa, tervaleppä, vaahtera ja tammi. Pensaskerroksessa on myös vieraslaji terttuseljaa. Aluskasvillisuudessa on lehtolajistoa ja lounaisosan niityllä kasvaa vankkasaraa (<i>Carex riparia</i>, NT).					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 202025	Pinta-ala	1,4 h
Päälukka	3	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11 12, 14
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SU:4 481				
Lähde	1, 39, 41				
					

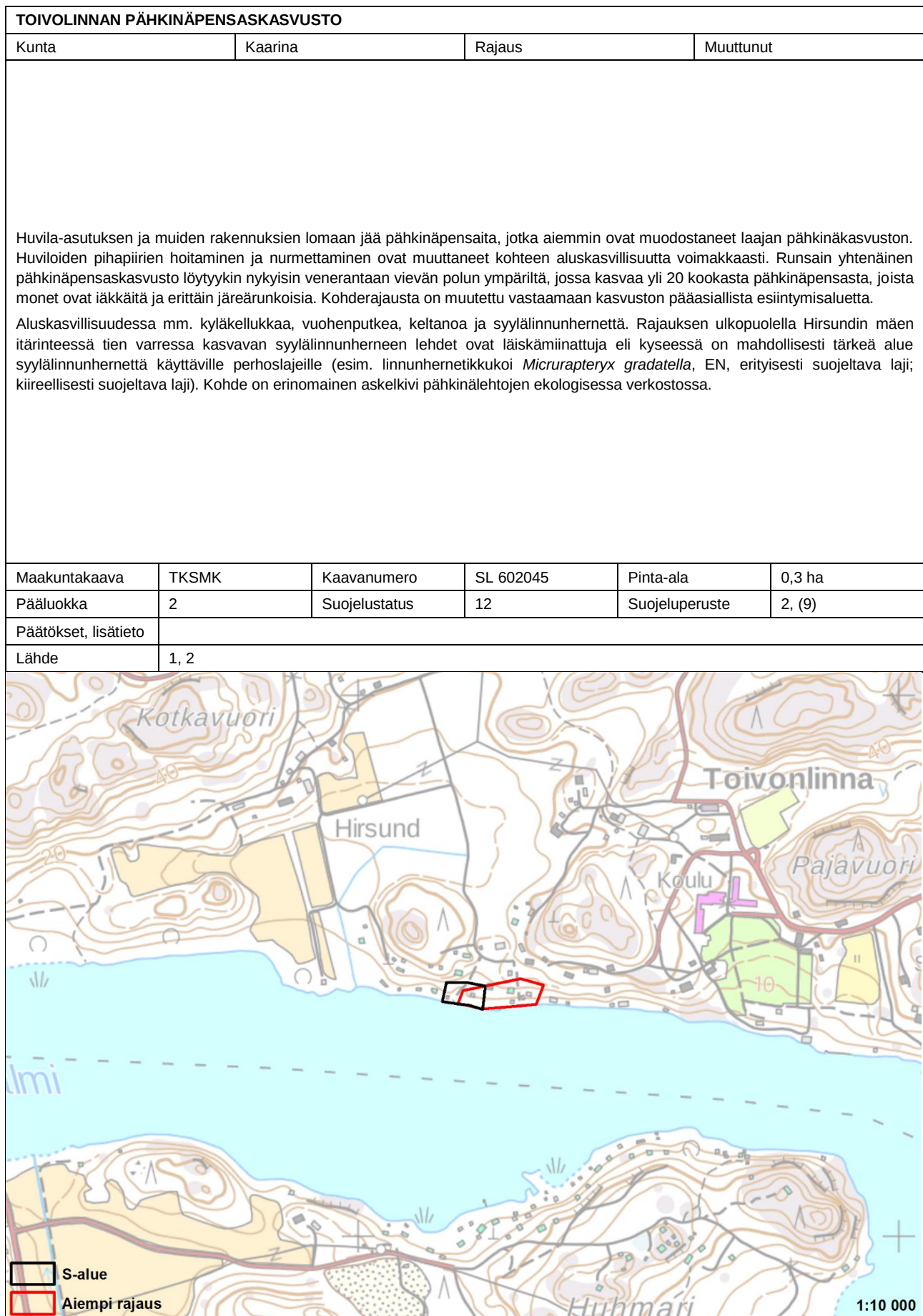
HARVALUODON LOUNAISNIEMEN LEHTO					
Kunta	Kaarina		Rajaus	Muuttunut	
Harvaluodon lounaisen niemen kallion juurella esiintyy rehevää jalopuulehtoa. Puustossa on runsaasti metsälehmusta (<i>Tilia cordata</i>), saarnia (<i>Fraxinus excelsior</i>), vuorijalavaa (<i>Ulmus glabra</i>, VU) ja tammaa (<i>Quercus robur</i>). Kallion länsipuolella kasvaa lehtoa jonkin verran varjostavaa kuusta. Aluskasvillisuuden lehtolajeja ovat mm. keltavuokko, tesmayrtti, kielo, käenkaali, sudenmarja ja vuohenputki. Kallion juurella on kivikkoalvejuuren ja muiden suursaniaisten tiheä kasvusto. Lakiosassa runsaina kasvustoina esiintyvät mm. kalliokieli, keto-orvokki, kallioimarre ja kivikkoalvejuuri. Kohteen ihmisvaikutus on paikoin voimakasta: huvilarakennuksia, rantasaunoja, niille johtavia teitä sekä vesi- ja viemärintöiden aiheuttamia kaivauksia ja aukkoja. Kallionnyppylän länsipuolella sijaitsevan haapa- ja metsälehmusvaltaisen lehtorinteen luonnontilaa ja mahdollisesti vesitaloutta on heikentänyt uusi rantaan johtava tie. Lehdossa on edelleen runsaasti pysty- ja maalahopuuta, kolohaapoja, nuori saarni, vaahteraa ja muuta lehtipuustoa. Kolopuissa havaittiin naakkoja. Lännessä lehdon ja merenrannan välissä on ilmeisesti vanha laidunalue. Rantapuusto on lehtipuuvaltaista, mm. koivua ja tervaleppää, aluskasvillisuus mesiangervoa, nokkosta, vuohenputkea, alvejuurta ja karhunputkea. Rannassa on hiljattain kaivettu oja. Koko Luoto-Tuorlantien eteläkärki muodostaa monimuotoisen perinnemaisemakokonaisuuden: avointa peltoa ja niittyä, ketoja, katajikkoo ja lehtoa. Alueen lajiston lisäselvitys mm. sieni- ja hyönteislajiston osalta olisi tarpeen. Lehdon aluerajausta on tarkennettu ja muutettu kartoituksen perusteella.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 602023	Pinta-ala	1,6 ha
Pääloukka	2	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	3, 4, 5, 8, 9, 12, 14
Päätökset, lisätieto					
Lähde	1, 2, 37, 40, 43				

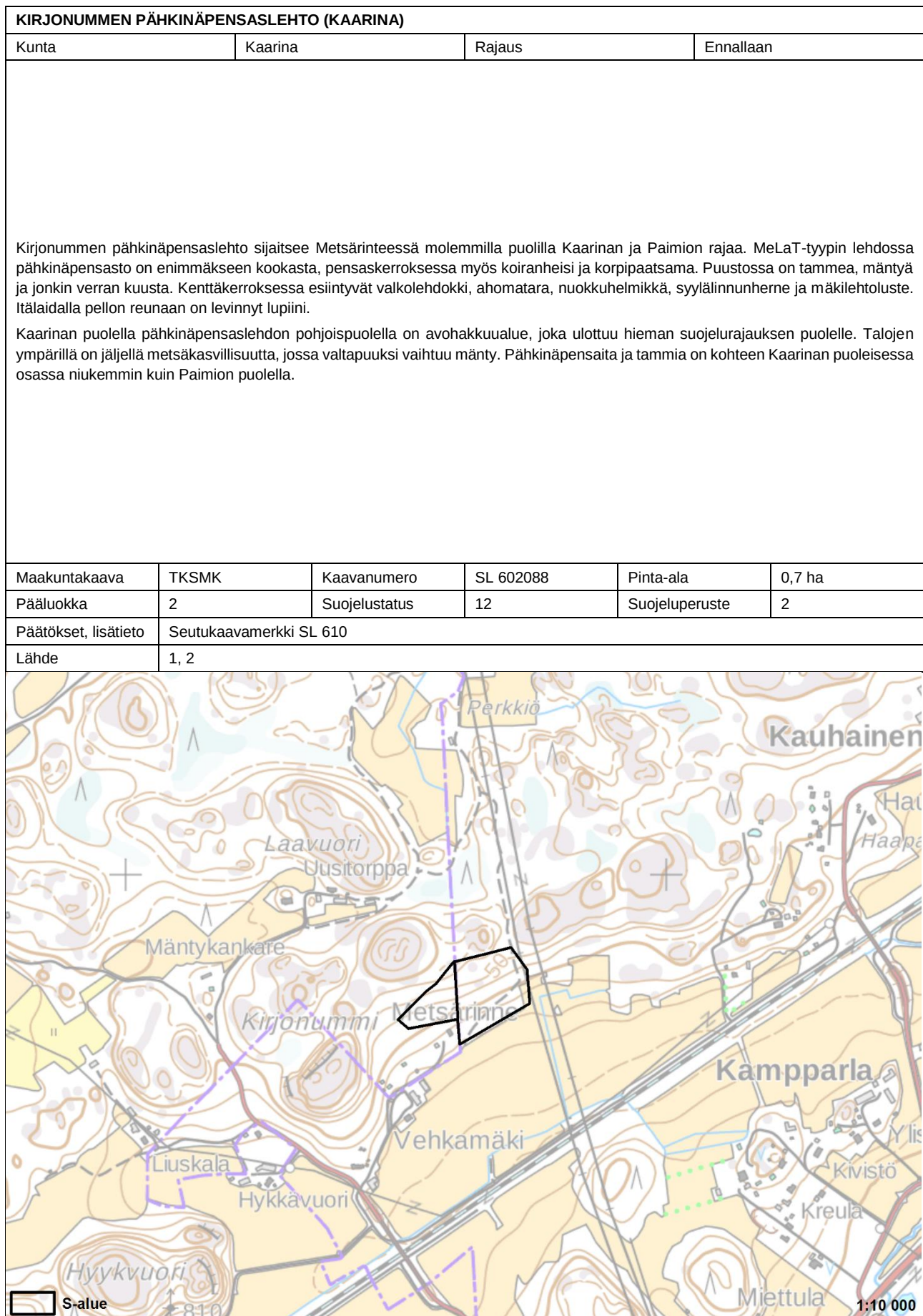

S-alue

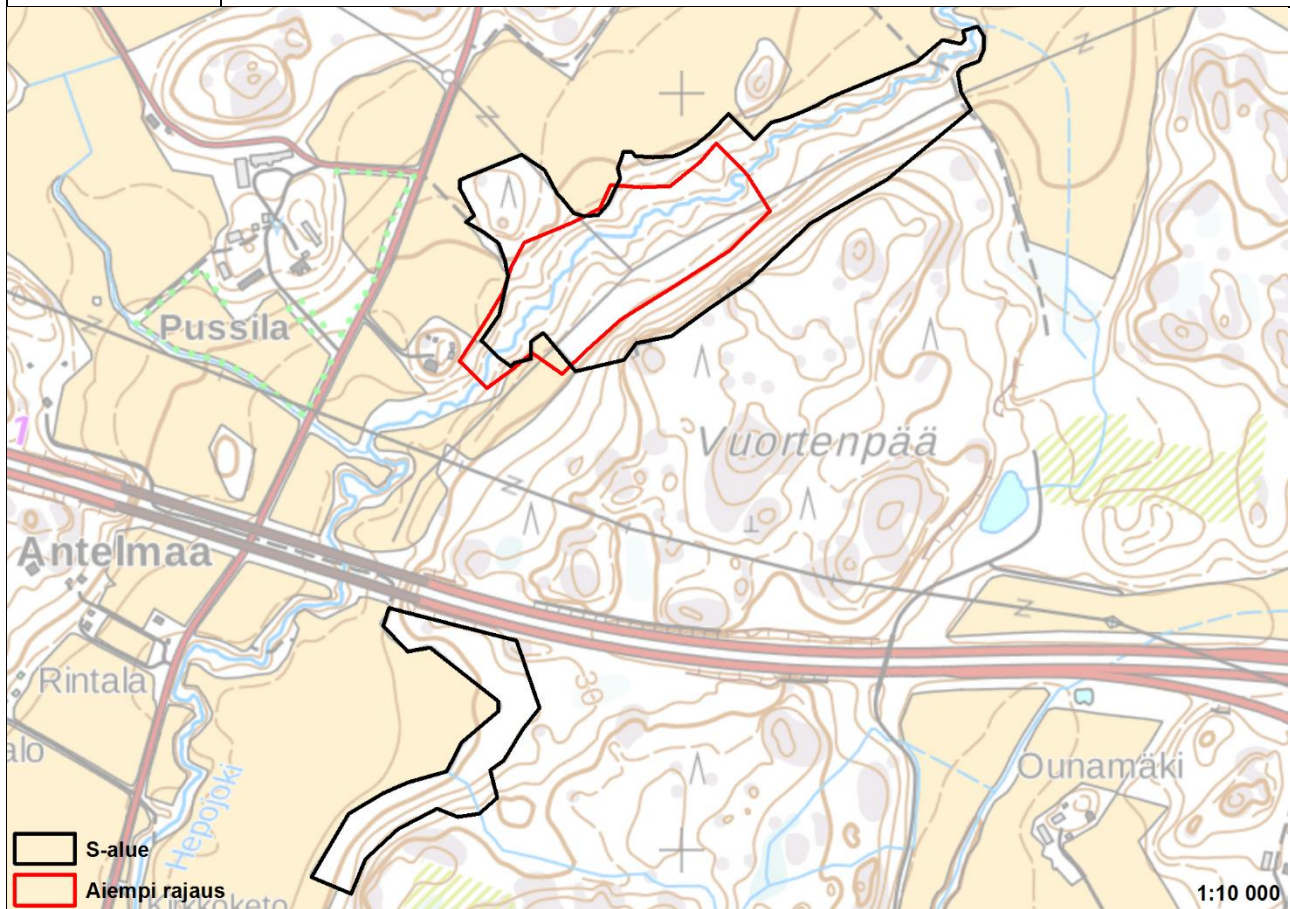
Aiempi rajaus

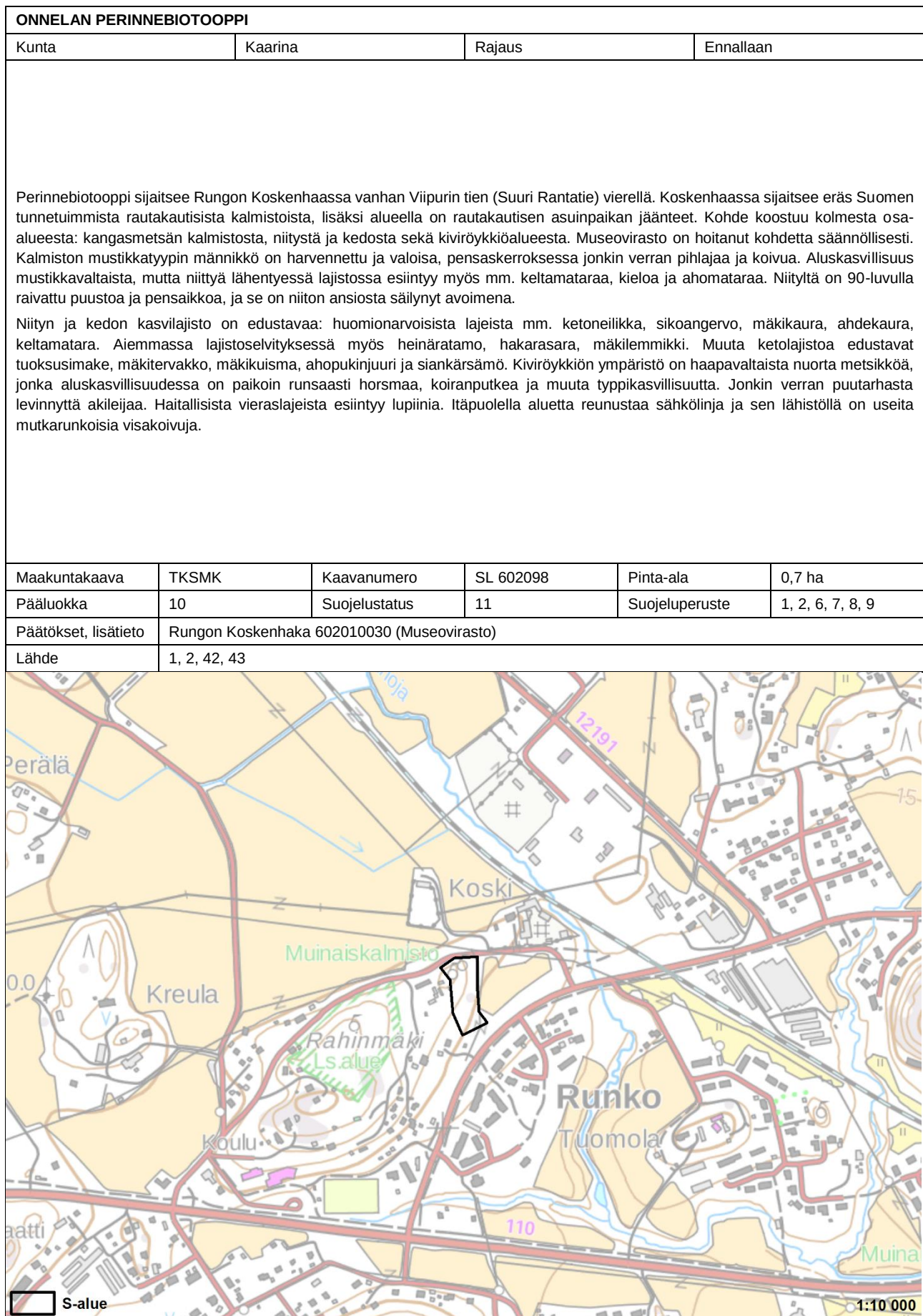
1:10 000

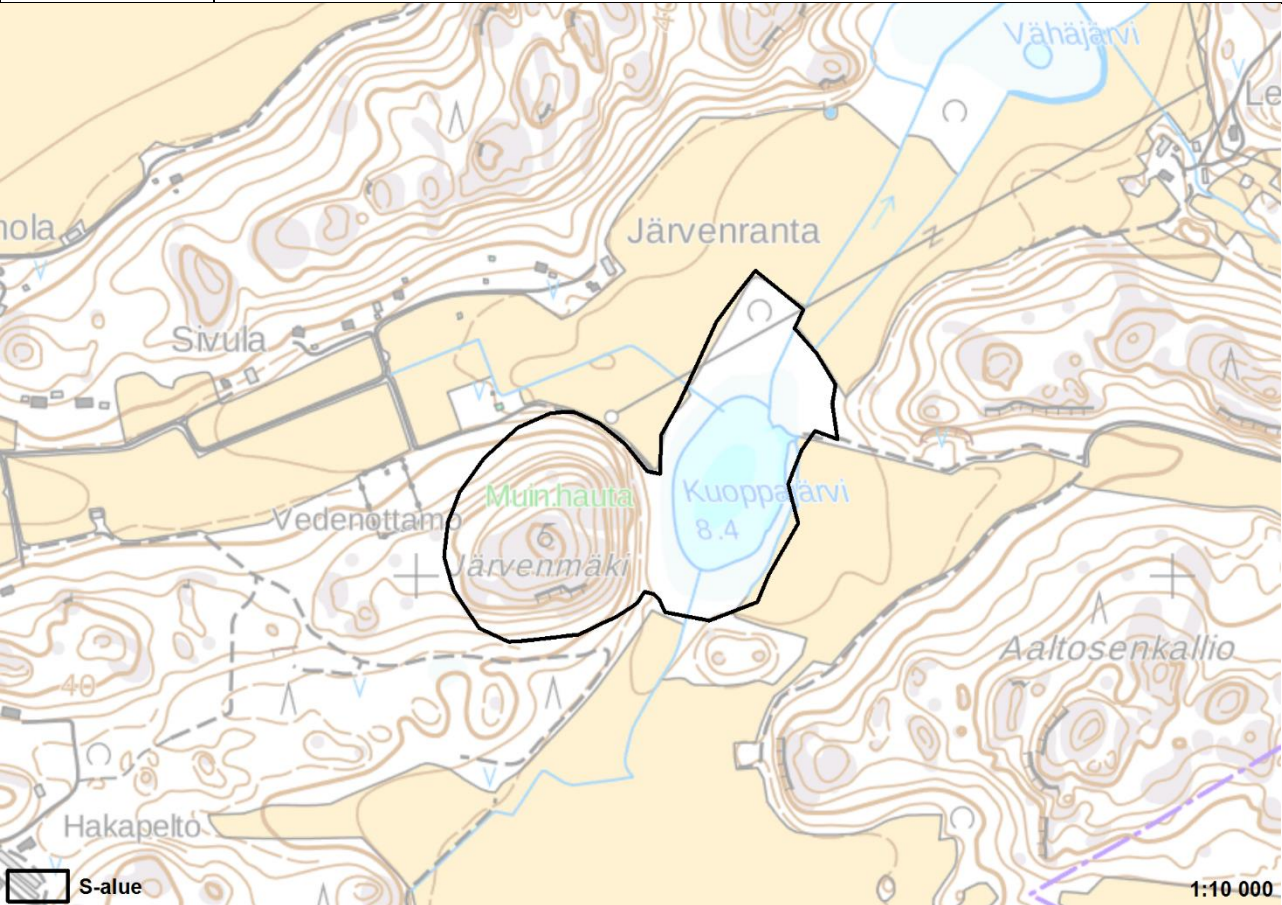

PUSSILAN NIITTY JA LEHDOT					
Kunta	Kaarina		Rajaus	Muuttunut	
Hepojoen kulttuurimaisemassa sijaitsevat aiemmin laidunnuksessa ollut jokivarsiniitty sekä jyrkänteenaluslehdot. Hepojoen laakson savimaa ja Vuortenpään kallioalueen pohjois- ja länsirinteen alustan ravinteet tekevät alueen kasvillisuudesta arvokkaan kokonaisuuden. Rajausta on tarkastettu maastokäynnin yhteydessä tavoitteena turvata ekologinen yhteys uhanalaisten luontotyyppien välillä. Jokivarsi on enimmäkseen rehevöitynyttä heinäniittyä, mutta paikoin ylempänä rinteessä esiintyy kuivempia ketolaikkuja, joissa kasvaa huomionarvoisia lajeja mm. mäkikauraa, sikoangervo, keltamatar ja syylälinnunherne, aiemmissa selvityksissä mainittu myös peurankello ja nurmitatar. Kosteilla paikoilla ja raviineissa on runsaasti mesiangervoa, nurmilauhaa, koiranputkea ja nokkosta. Heinäkasveista nurmipuntarpää on vallitseva laji. Niitto tai laidunnus olisivat tarpeen arvokkaan lajiston ja maisemallisen kokonaisuuden turvaamiseksi. Pussilan niityn pohjoispuolella on pieni lehtometsikkö, jossa kasvaa mm. tammea ja jalava, reunamilla on ketokasvillisuutta. Metsikössä sijaitsee myös muinaisjäänne, Bussilan rautakautinen asuinpaikka. Jokivarsiniityn eteläpuolella Vuortenpään kallioalueen metsärinteessä esiintyy kuusen lisäksi runsaasti tammea, metsälehmusta, pähkinäpensaita. Aluskasvillisuudessa mm. sinivuokko, syylälinnunherne, sudenmarja, käenkaali ja metsäliekosammal. Alueella elää myös liito-orava (<i>Pteromys volans</i>, NT, luontodirektiivilaji), jolle kulkuyhteys moottoritien eteläpuolen lehtoon on turvattava. Turku-Helsinki-tien eteläpuolella peltoon rajautuva rinnelehto jatkuu pähkinäpensasvaltaisena. Pensaita on suojelualerajauksen sisällä erittäin edustava kasvusto, noin 300 kpl. Pähkinäpensaiden määrä harvenee rajauksen ulkopuolisella Kirkkokedon alueella, mutta pensaita esiintyy metsänkäsittelystä huolimatta runsaasti sielläkin: 60-70 kpl (paikallisesti arvokas pähkinäpensaskasvusto). Pähkinän lisäksi puustossa järeää kuusta, raudus- ja hieskoivua ja haapaa. Järeitä tammia kasvaa etenkin moottoritien laidassa ja sillan alapuolelle jäävässä kaistaleessa, jossa ne ovat todennäköisesti istutettuja. Pähkinäpensakon joukossa on sen sijaan monen ikäistä tammea. Pensaskerroksessa taikinamarja, lehtokuusama, tuomi ja mustaherukka, lisäksi terttuselja.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 602095	Pinta-ala	15,4 ha
Pääluoja	2, 10	Suojelustatus	11	Suojeluperuste	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 12
Päätökset, lisätieto					
Lähde	1, 2, 43				

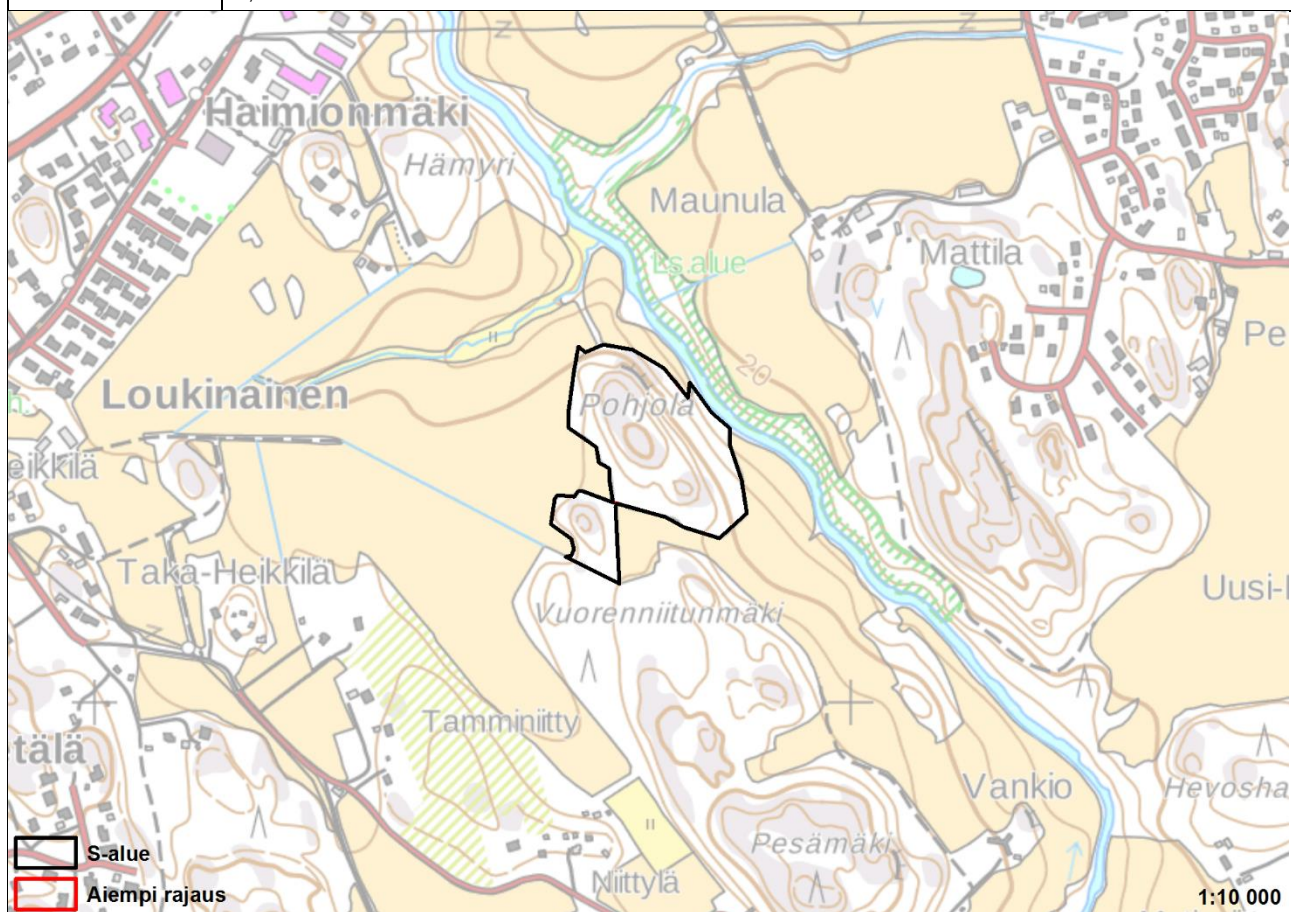

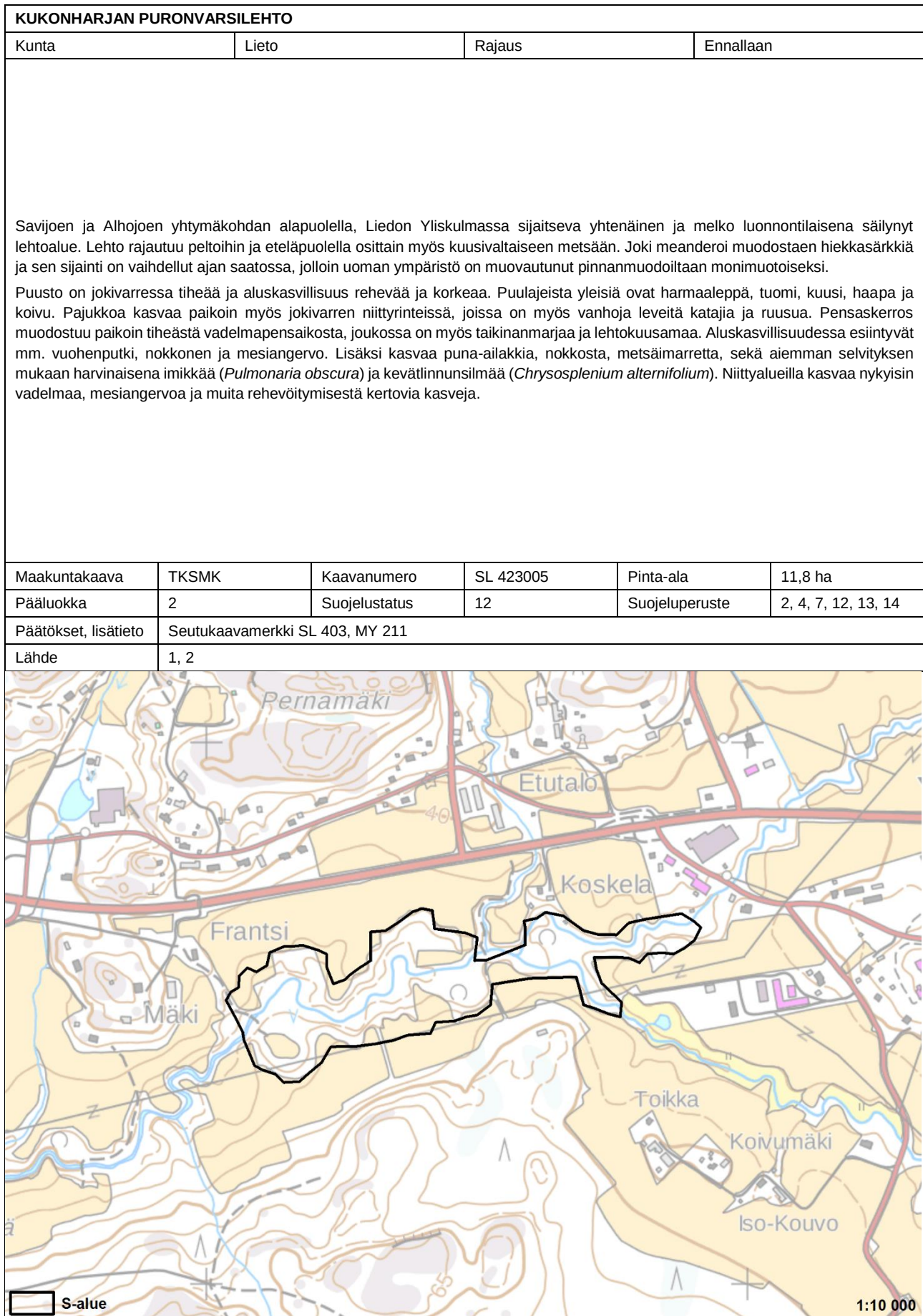

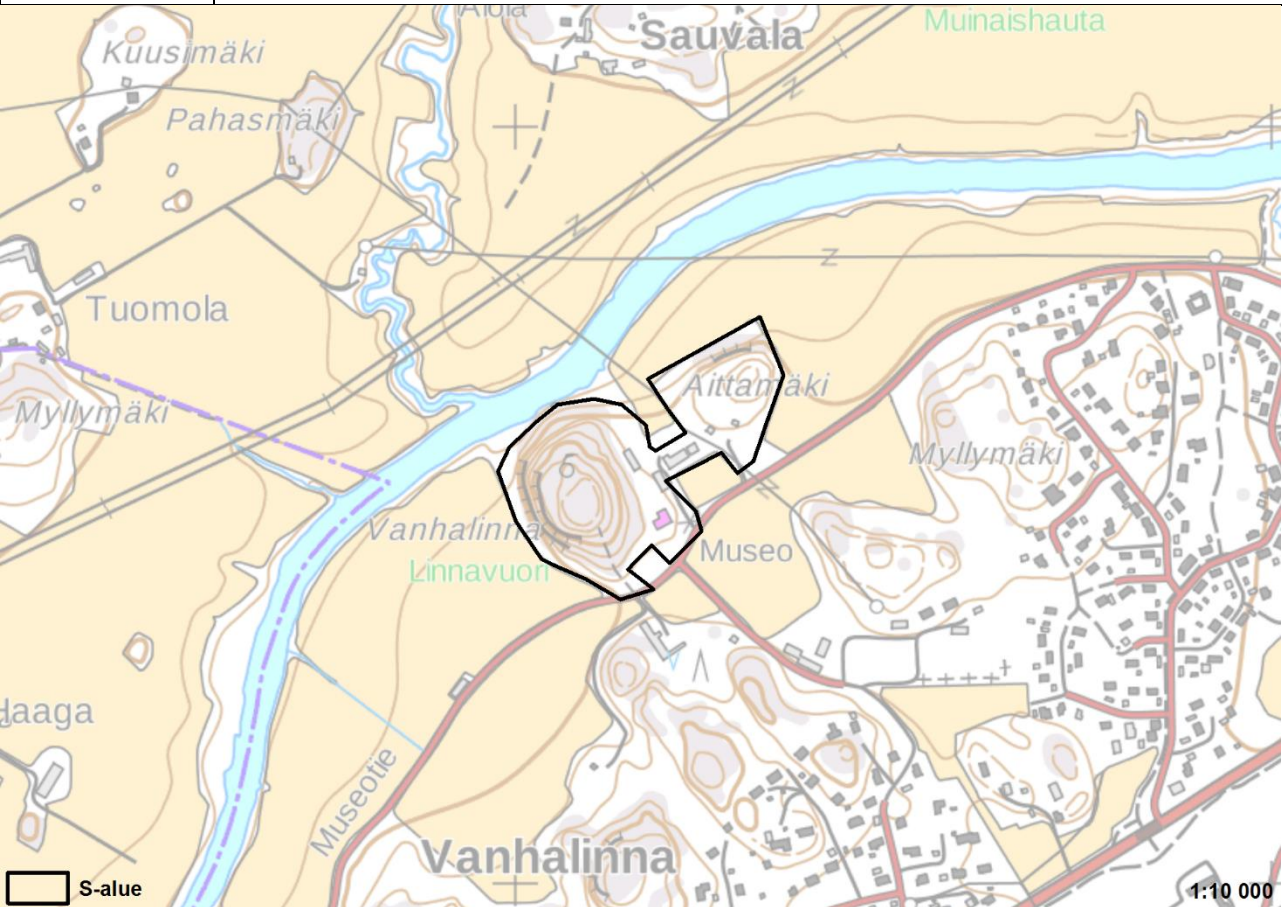
JÄRVENMÄKI JA KUOPPAJÄRVI					
Kunta	Kaarina		Rajaus	Ennallaan	
Geologisesti ja biologisesti merkittävä kokonaisuus, johon kuuluu pienehkö ja jyrkkärinteinen muinaishautamäki, lehtoa ja kosteikko. Järvenmäki kohoaa ympäristöstään noin 50 metriä ja sen laella sijaitsee muinaishauta. Kaakkoisrinteellä on maisemallisesti kiinnostava sileäseinäinen kalliojyrkkänte, johon on muovautunut jäätikön sulamisvesien kovertaessa seinämään hiidenkirnumaisia muotoja. Seinämän kallioraioissa kasvavat mm. tummarauniainen ja haurasloikko. Sammallaisto on vähä- ja keskivänteisen kasvualustan lajistoa sekä edustavaa kalliorakojen kasmafyyttiyhteisön lajeja, kuten kutrisammal ja viuhkasammal (aiemmissa kartoituksissa todettuja). Mäen koillisrinteessä on luonnontilaisia glasifluviaalisia muodostelmia, pääosin sileäpintaisia painanteita, joista suurin on kooltaan 10x7 m. Mäen lakiosat ovat pääosin kalliomännikköä. Jyrkänteen alla rinteessä on OMT–OmaT-lehtoa, jossa on tehty ylispuuston poisto. Puusto on koivuvaltaista ja aluskasvillisuus rehevää, mm. mesiangervoa, hiirenporrasta, kivikkoalvejuurta, jänönsalaattia, lehtotesmaa, keltamoa, lillukkaa, ja metsäkortetta. Pensaskerroksessa esiintyvät taikinanmarja, vadelma sekä terttuselja. Kuoppajärvi on peltojen ja metsän ympäröimä lähes kokonaan umpeenkasvanut kosteikko. Järveä reunustaa tiheä pajuvaltainen pensasvyöhyke, joka vaihtuu leveään ruovikkoreunukseen. Pensasvyöhykkeellä aluskasvillisuudessa on mm. mesiangervoa, suorvokkia, ranta-alpia. Avovettä on noin puolen hehtaarin alueella. Lintukanta on melko runsas, mutta linnustollinen arvo on ajan myötä heikentynyt. Kohde sijaitsee pohjaveden suojelualueella.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 602009	Pinta-ala	1 ha
Päälukka	5, 8	Suojelustatus	8	Suojeluperuste	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13
Päätökset, lisätieto	Pohjavesi				
Lähde	1, 2, 12, 37, 40				

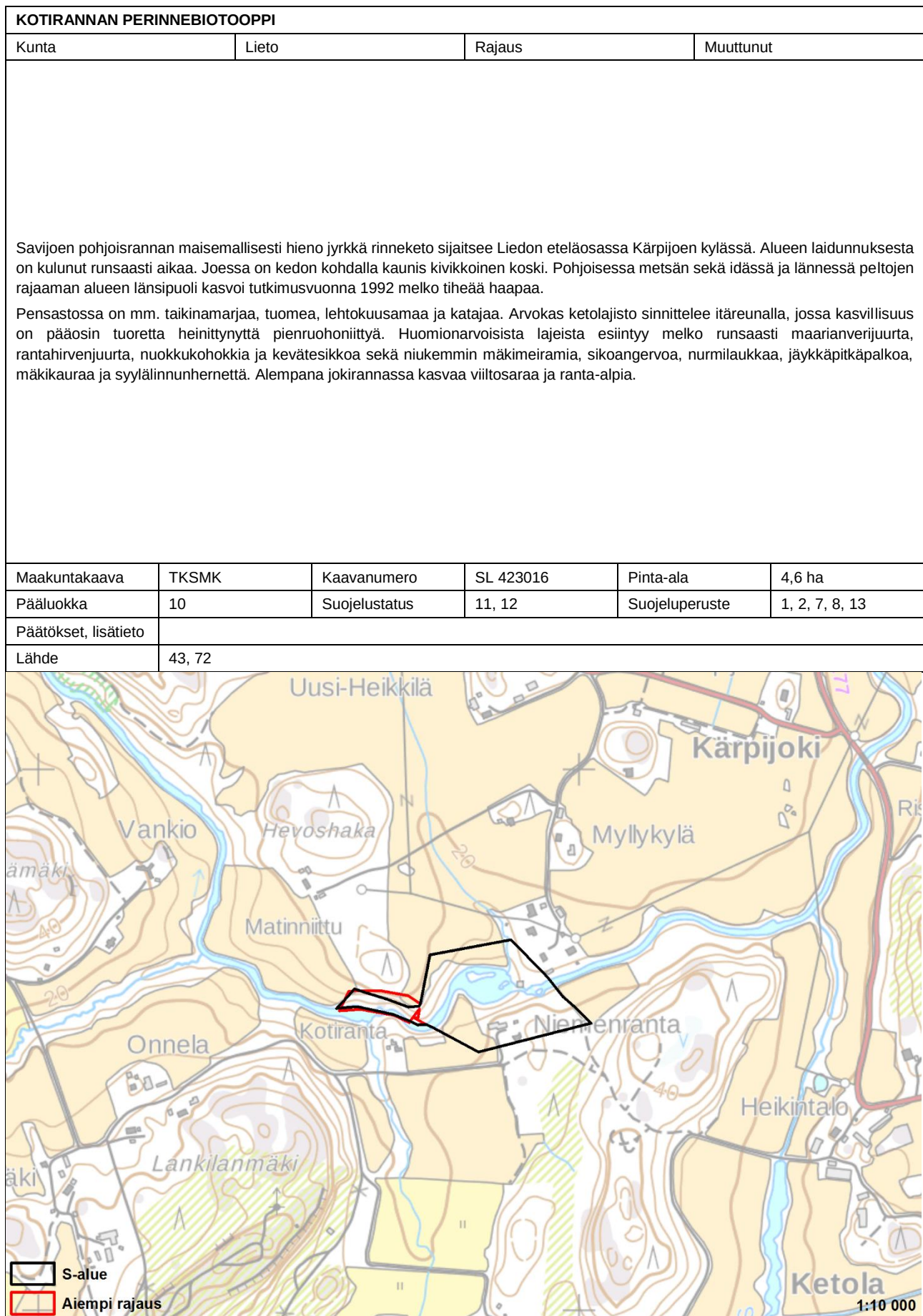

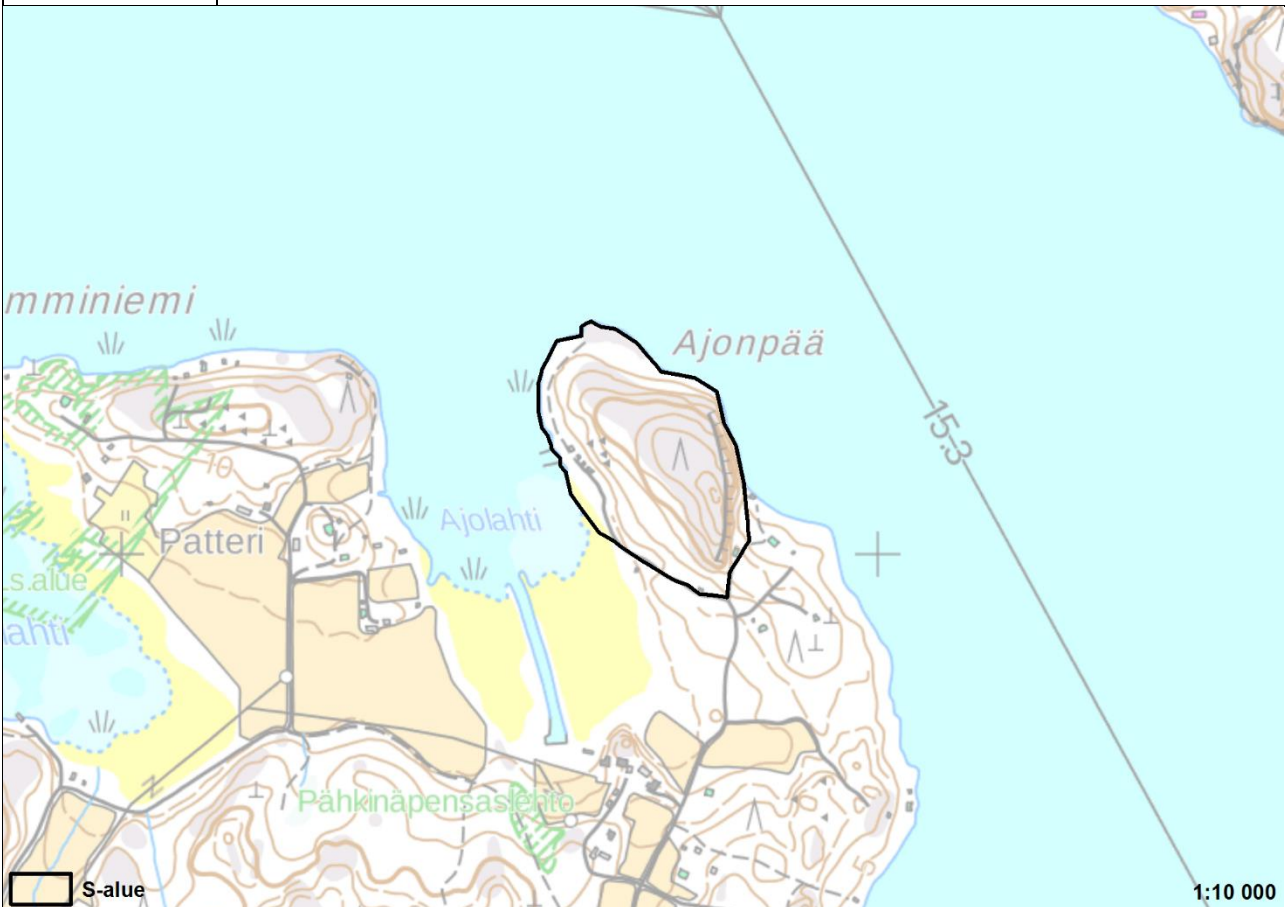
VANKION LEHTO					
Kunta	Lieto		Rajaus	Muuttunut	
Kuivahko pähkinäpensaslehto sijaitsee Savijoen rannassa Loukinaisten kylässä. Lehtoalue rajautuu peltoihin ja jokeen. Vastarannalla joenvarsiniitty on suojeltu (Maunulan luonnonsuojelualue, YSA). Pohjolan metsäsaarekkeen keskellä on kuiva kalliomäki, jonka pohjoisreuna putoaa jyrkänteinä pellon reunaan. Aluetta on vaihteittain hakattu ja harvennettu siten, että tuorein hakkuualue on alueen loivassa eteläreunassa, johon on jätetty mäntyä ja haapaa, mutta myös pähkinäpensaita. Kalliomäen lounaispuolella savimaannoksella kasvaa runsaasti suuria pähkinäpensaita sekä nuorempaa pähkinäkasvustoa. Tiheässä pensaskerroksessa kasvaa pähkinän lisäksi taikinamarjaa ja koiranheisiä. Aluskasvillisuus on melko harvaa ja vähälajista. Alarinteillä valtalajeina esiintyvät mm. vuohenputki, kevätlinnunherne ja sinivuokko. Ylempänä kasvaa runsaana kieloa ja metsäkastikkaa. Luoteisosan sekametsässä lehtolajeja on niukasti, mm. lehtotesmaa esiintyy. Jyrkännekuusikko (MT-typin aluskasvillisuus) on kevyesti harvennettu ja maastossa on runsaasti lahoavaa hakkuujätettä. Jyrkänteiden alla Savijoen varressa on harvennettua sekametsää ja polku. Vuorenniitunmäen pohjoisosassa sijaitsevalla nyppylällä kasvaa pähkinäpensaita on noin kymmenen kappaletta ja lisäksi pari järeää tammaa sekä useita nuorempia tammia. Aluskasvillisuus on samanlaista kuivan lehdon lajistoa kuin Pohjolan mäellä. Alueen ottaminen mukaan suojelurajauksen sisään turvaa uhanalaisen luontotyyppin ekologista verkostoa.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL4233003	Pinta-ala	4,5 ha
Pääloukka	2	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	2, 14
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SL 607				
Lähde	1, 2				

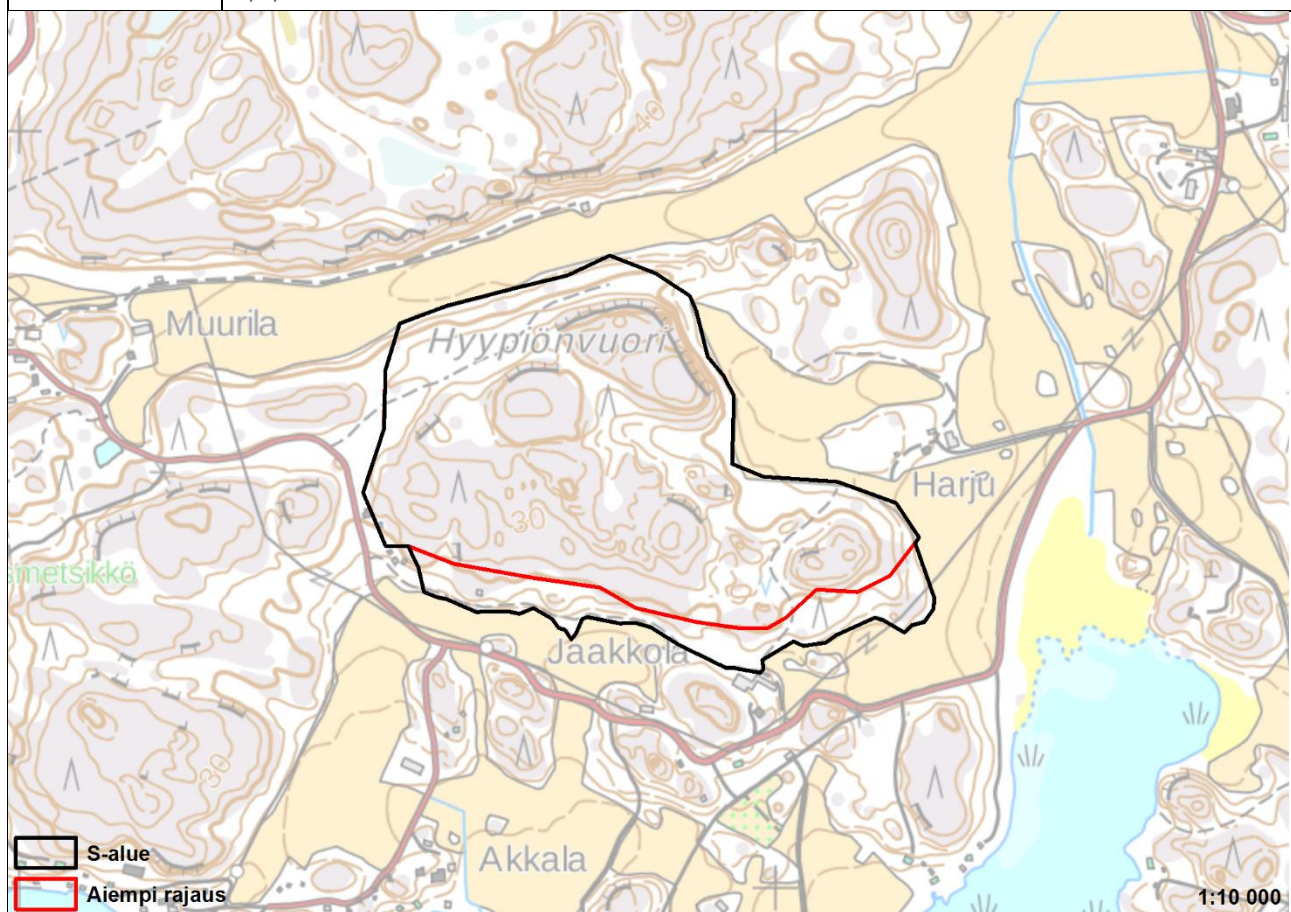

VANHALINNAN KALLIOKETO					
Kunta	Lieto		Rajaus	Ennallaan	
Aurajokilaakson kansallismaisemassa ja maisemanhoitoalueilla sijaitseva Vanhalinna on muinaismuistokohde (pronssi- ja/tai rautakautinen muinaislinna, puolustusvarustus). Aurajoen eteläpuolella n. 56 metriä mpy kohoavan mäen laella on avointa kuivaa heinäniittyä ja tuoretta pienruohoniittyä. Alueella esiintyy runsaasti huomionarvoisia kasvilajeja kuten harmaapöimulehteä, sikoangervoa, mäkikauraa, syylälinnunhernettä, ketoneilikkaa, pölkkyyruohoa, jänönapilaa ja mäkikuismaa. Aiemmissä selvityksissä mainitaan kohteella kasvavan myös mäkikattaraa, törrösaraa, mäki- ja hietalemmikkiä, valkomaksaruohoa, mäkivirvilää ja papelorikkoa. Kohdetta on hoidettu Museoviraston ja Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiirin toimesta. Mäen reunamilla on kuusi- ja sekametsää, lajistoon kuuluu myös vuorijalava (VU). Luontopolun, virkistysreitit ja Hämeen Härkätien varrella sijaitseva matkailunähtävyys ja näköalapaikka. Käytöstä johtuvan kulumisen vuoksi rinteeseen on rakennettu laelle johtavat puiset portaat.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 423021	Pinta-ala	11,5 ha
Pääloukka	10	Suojelustatus	6, 11	Suojeluperuste	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki MY 208, Aurajokilaakson kansallismaisema SL 202002				
Lähde	1, 2, 43, 51, 72				
					

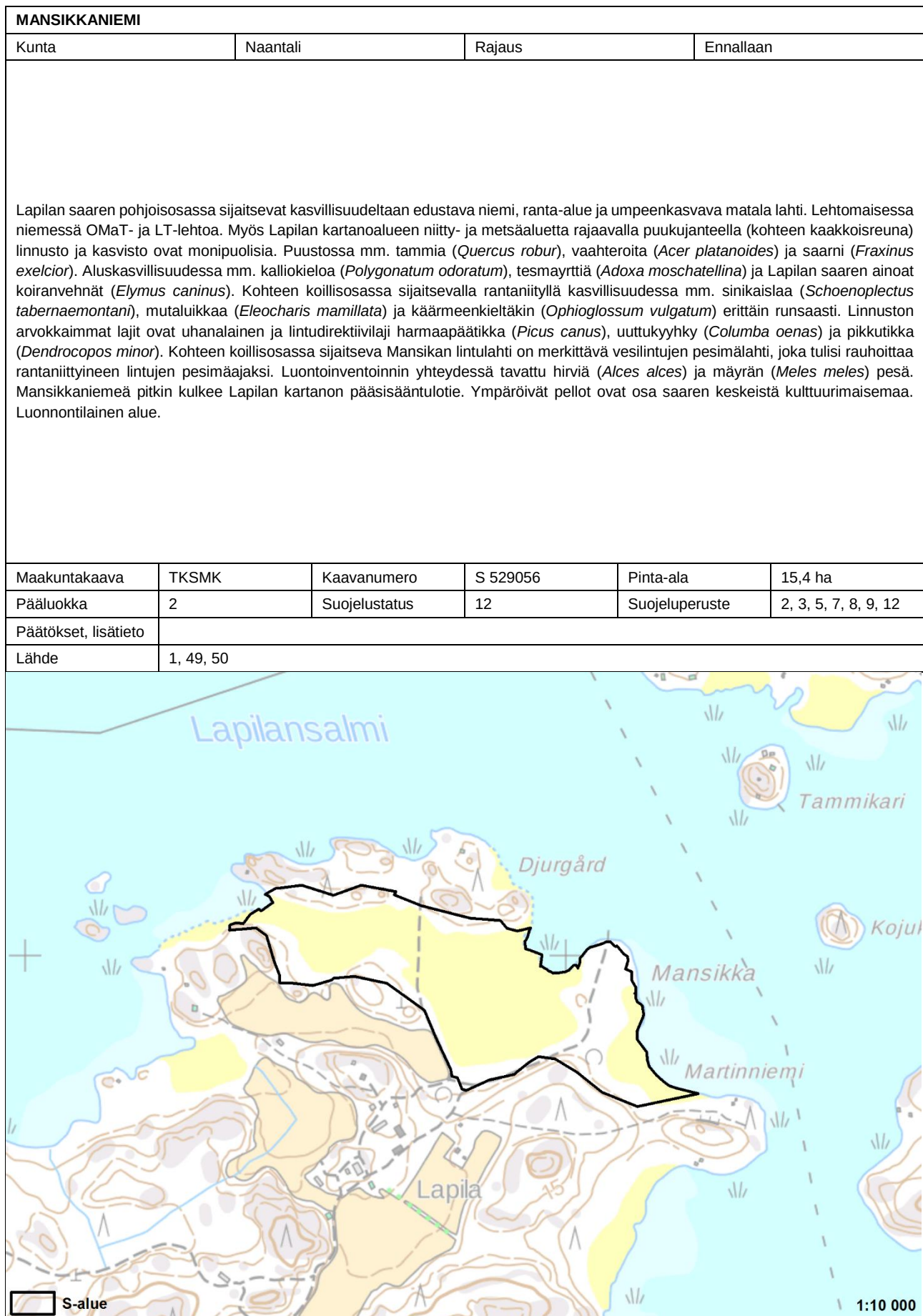

AJOPÄÄNNOKKA					
Kunta	Naantali		Rajaus	Ennallaan	
Niemenkärjessä sijaitseva jyrkkärinteinen merenrantakallio vastapäätä Neste Oy:n jalostamoa. Alueen kasvillisuus on kohtalaisen monipuolista ja arvokkaita metsäisiä elinympäristöjä ovat mm. kalliomännikkö ja jyrkänteenalusmetsä. Kallion lakiosassa on avointa, karua ja matalaa männikköä. Runsaasti niukkalajisia ketolaikkuja ja rupi- ja napajäkäläköitä (Umbilicaria). Länsirinteessä MT-kuusikkoa. Itäreunassa on tiheää lehtometsää, jossa kasvaa mm. tammea ja taikanamarjaa. Jyrkänteillä kasvaa runsaasti edustavaa karun alustan jäkälä- ja sammalpeitettä sekä melko reheviä kalliohyllyjä. Itäreunalla lähes pystysuora kallioseinämä, jonka tyvellä on louhikkoa. Kohde on kalliokiipeilijöiden suosima harjoittelupaikka. Kallion arvoluokka on 4. Näköalapaikka ja maisema-arvoja. Ajonpäännokka on lintujen muutontarkkailupaikka. Alueen rajoilla on kolme kesämökkiä.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 529003	Pinta-ala	6,5 ha
Pääloukka	5	Suojelustatus	8, 12	Suojeluperuste	1, 2, 3, 4, 5, 11
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SU:4 482				
Lähde	1, 12, 47				
					

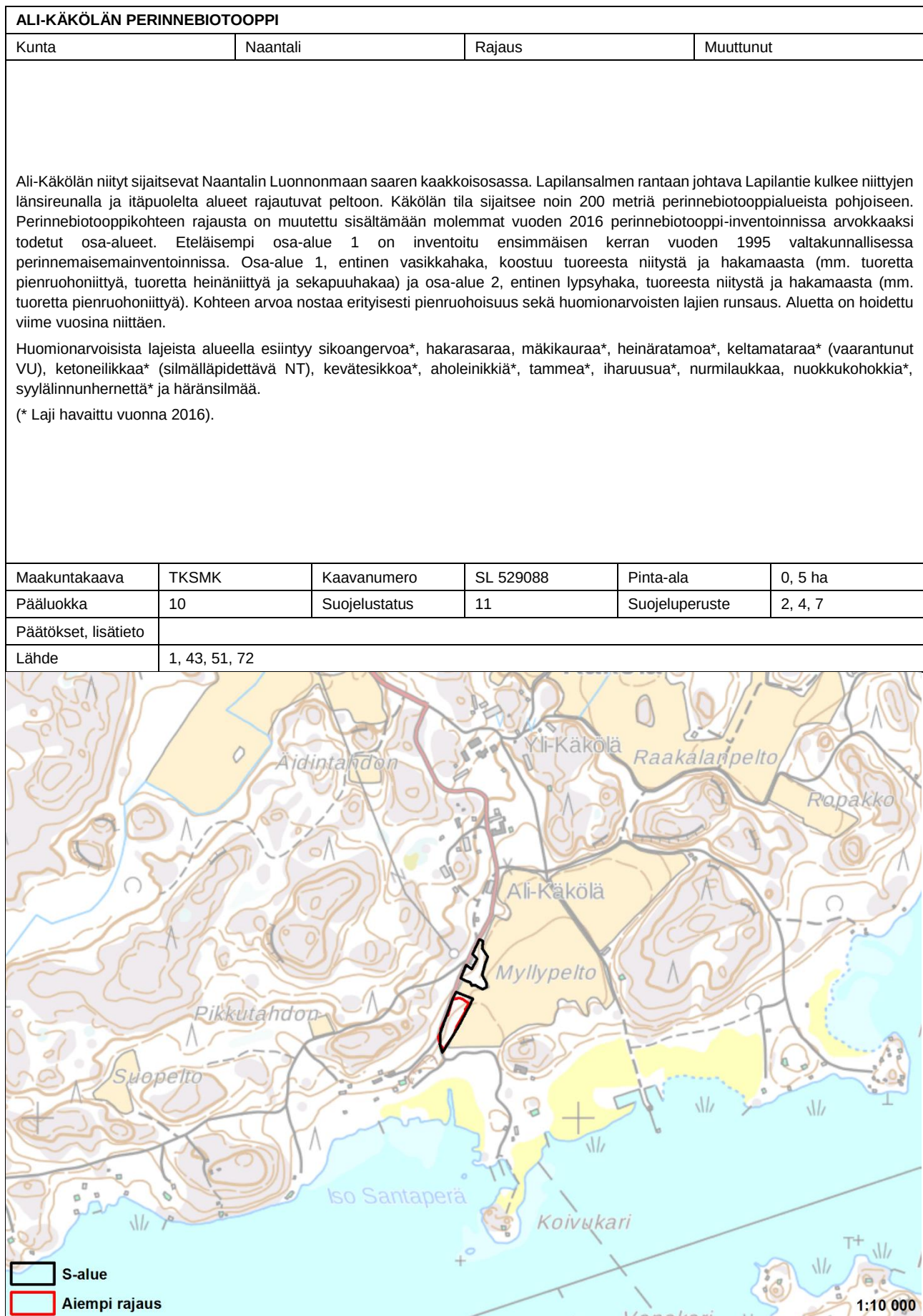
HYYPIONVUORI					
Kunta	Naantali		Rajaus	Muuttunut	
Kallioperän murtumalaakson jyrkkärinteinen reunamuodostuma, joka sijaitsee Luonnonmaan saaren keskiosassa rajautuen kapeisiin peltolaaksoihin ja talouskäytössä oleviin metsiin. Biologisesti monipuolinen kokonaisuus: kallioiden välisissä notkelmissa on kosteita juotteja, etelärinteessä on paikoin kuivia lehtolaikkuja ja kaakkoiskulmaus on vanhaa laidunta. Huomionarvoisia ketolajeja ovat sikoangervo, keltamatara, nuokkukohokki, mäkikaura. Lisäksi esiintyvät ahopukinjuuri, nuokkuhelmikkä, ahomatara, kissankello ja päivänkakkara. Ketoalueella kasvaa harvassa mäntyä, lehtipuuta ja muutama kataja. Hyypiönvuoren lakiosa on pienipiirteistä kalliomaastoa, harvahkoa ja matalaa männikköä, jossa esiintyy paahteisia elinympäristöjä. Koillisjyrkänteessä on lakiosaan saakka ulottuvia avohalkeamia, jotka muodostavat erikoisia kalliolohkoja (mm. kalliopalmikkosammalikkoo, <i>Hypnum cupressiforme</i>). Koillisjyrkänten juurella on paikoin GOMaT-typin lehtoa, jossa kasvaa tammea ja pähkinäpensasta. Kallion arvoluokka (Hyypiönvuori-Nikulanvuori) on 5. Geologialtaan tavanomaista edustavampi kohde: kallio sisältää mm. migmatiittista kiillegneissia. Paikallinen näköalapaikka. Jyrkänten alusta on jonkin verran roskaantunut. Rajausta on tarkennettu maastokartoituksen perusteella.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 529006	Pinta-ala	24,8 ha
Pääloukka	3	Suojelustatus	8, 12	Suojeluperuste	1, 2, 4, 8, 11
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SL 404				
Lähde	1, 2, 12				

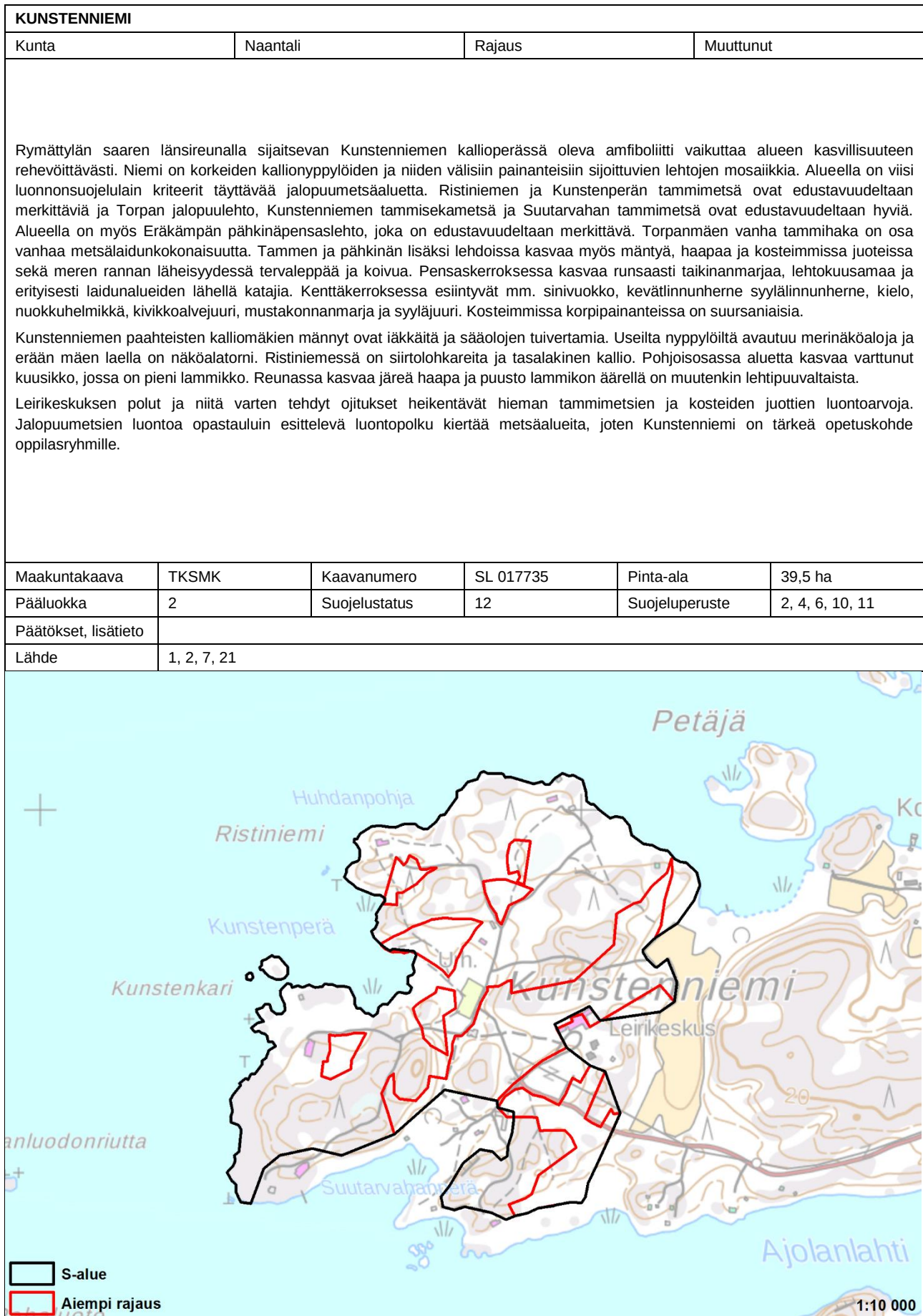

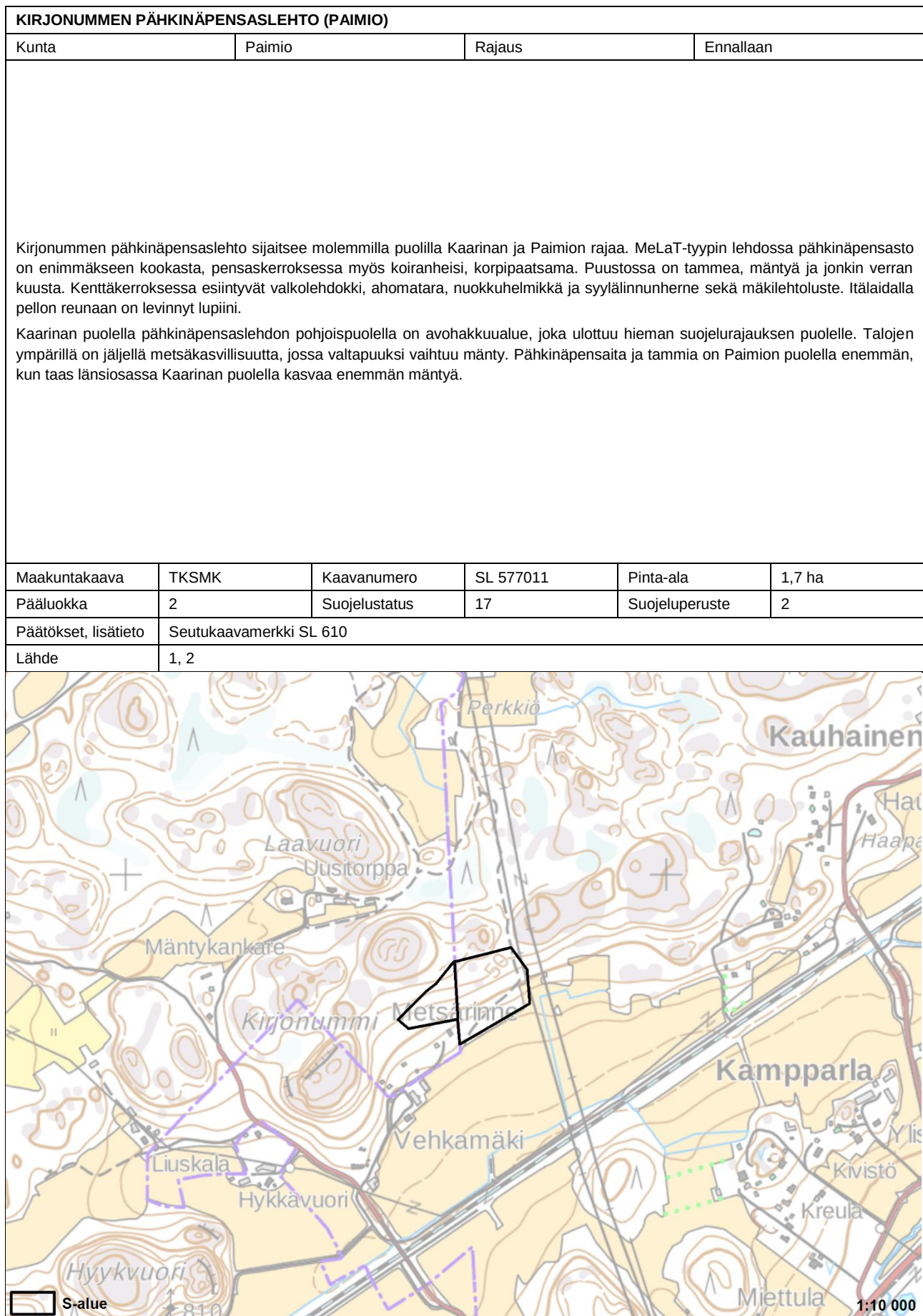

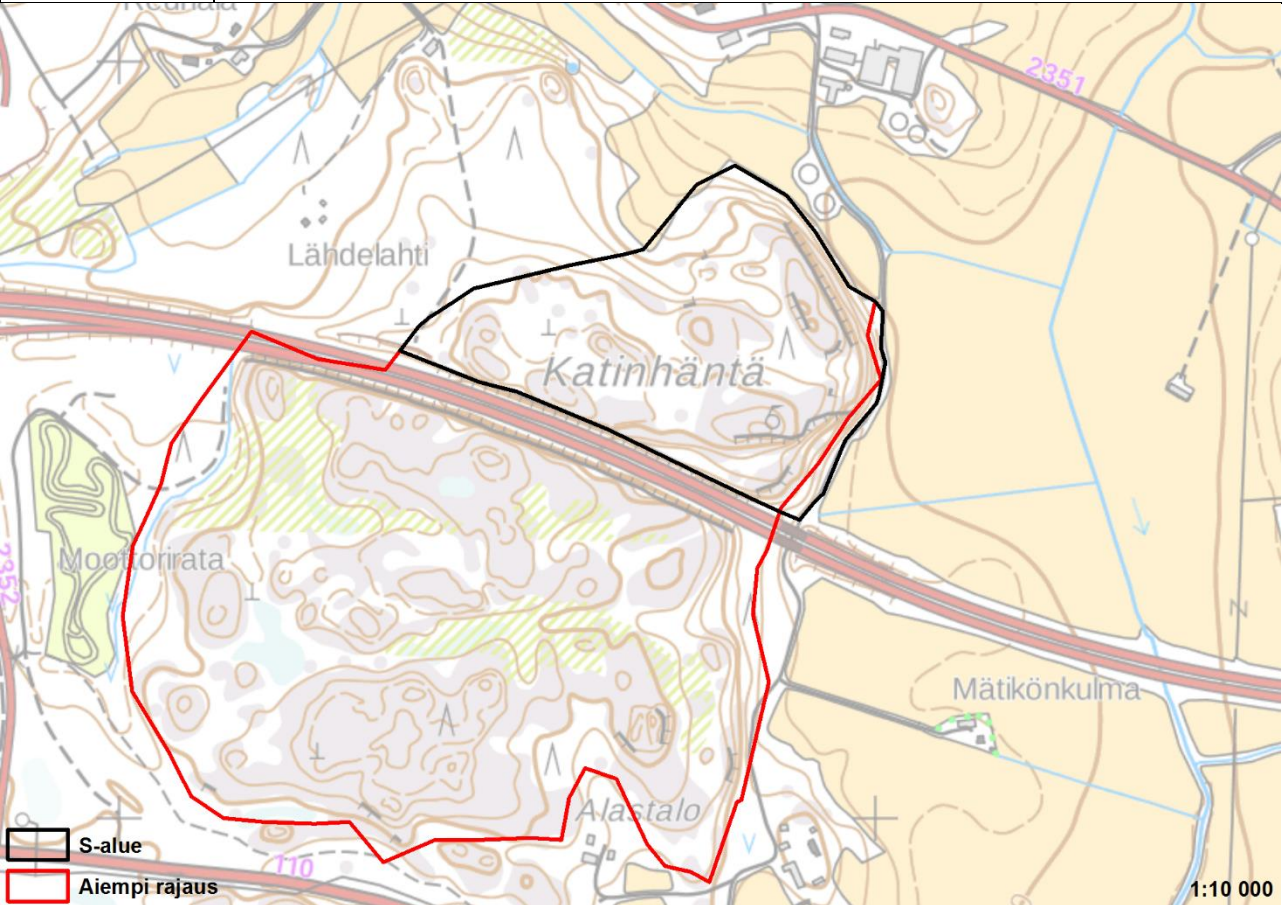

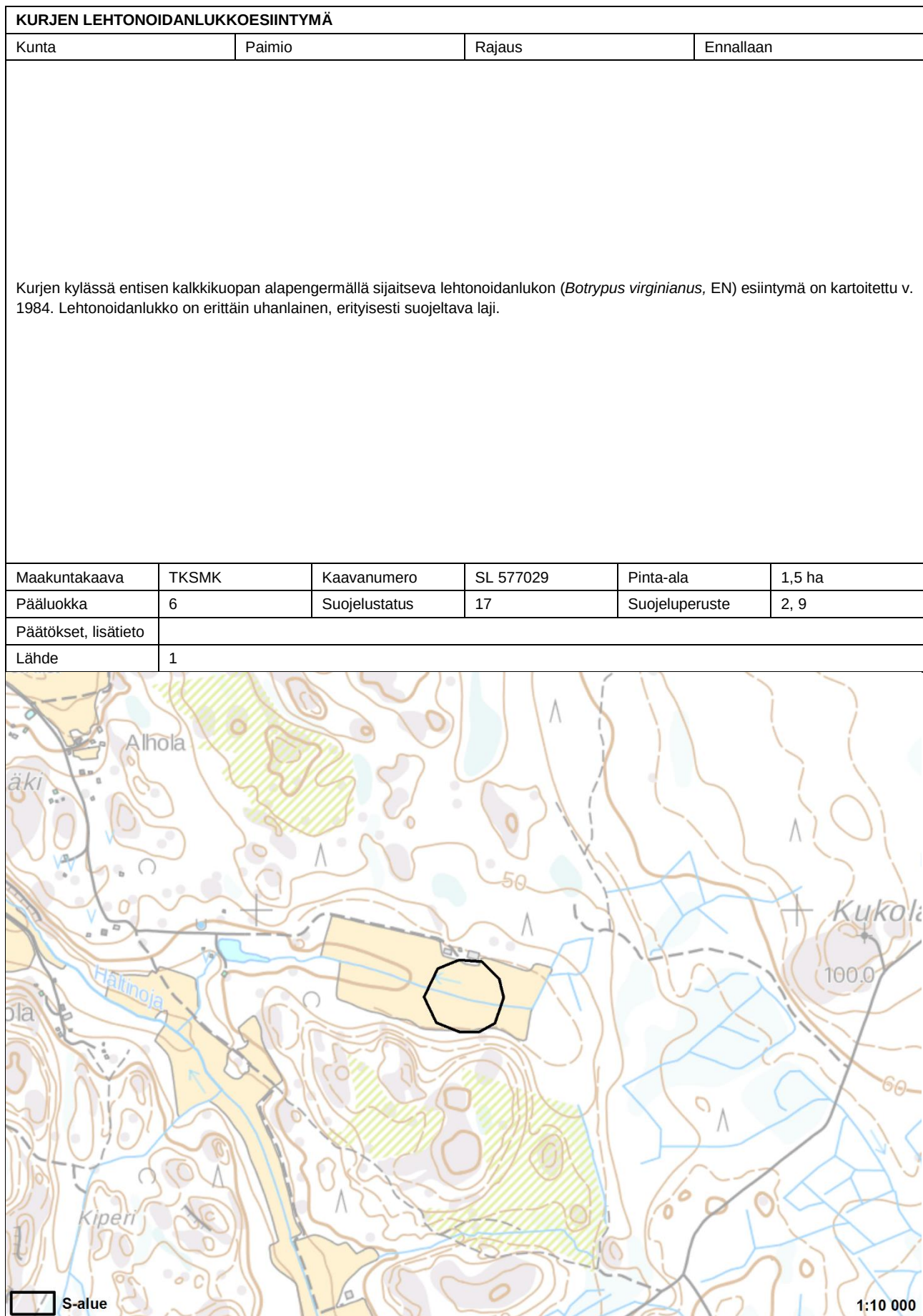

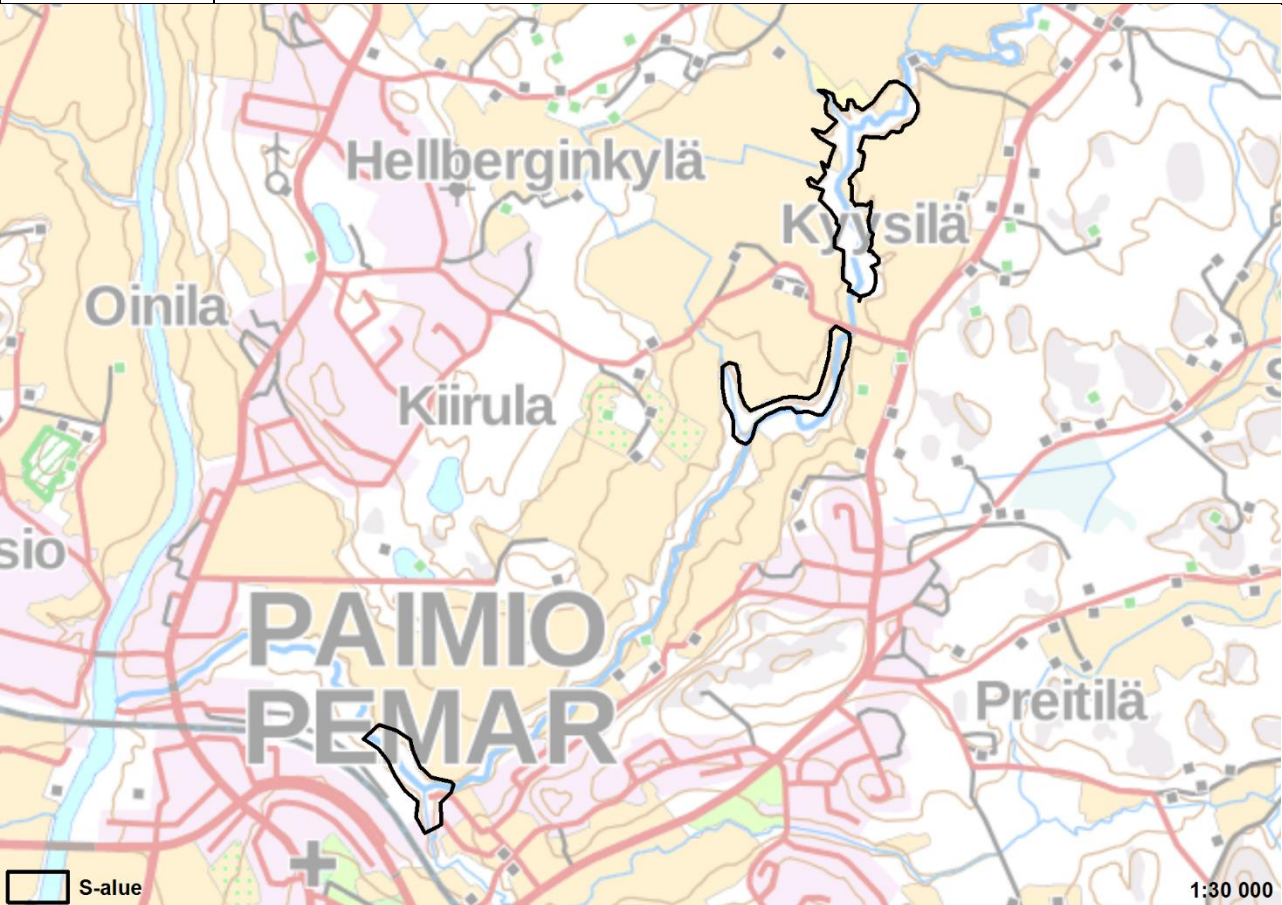

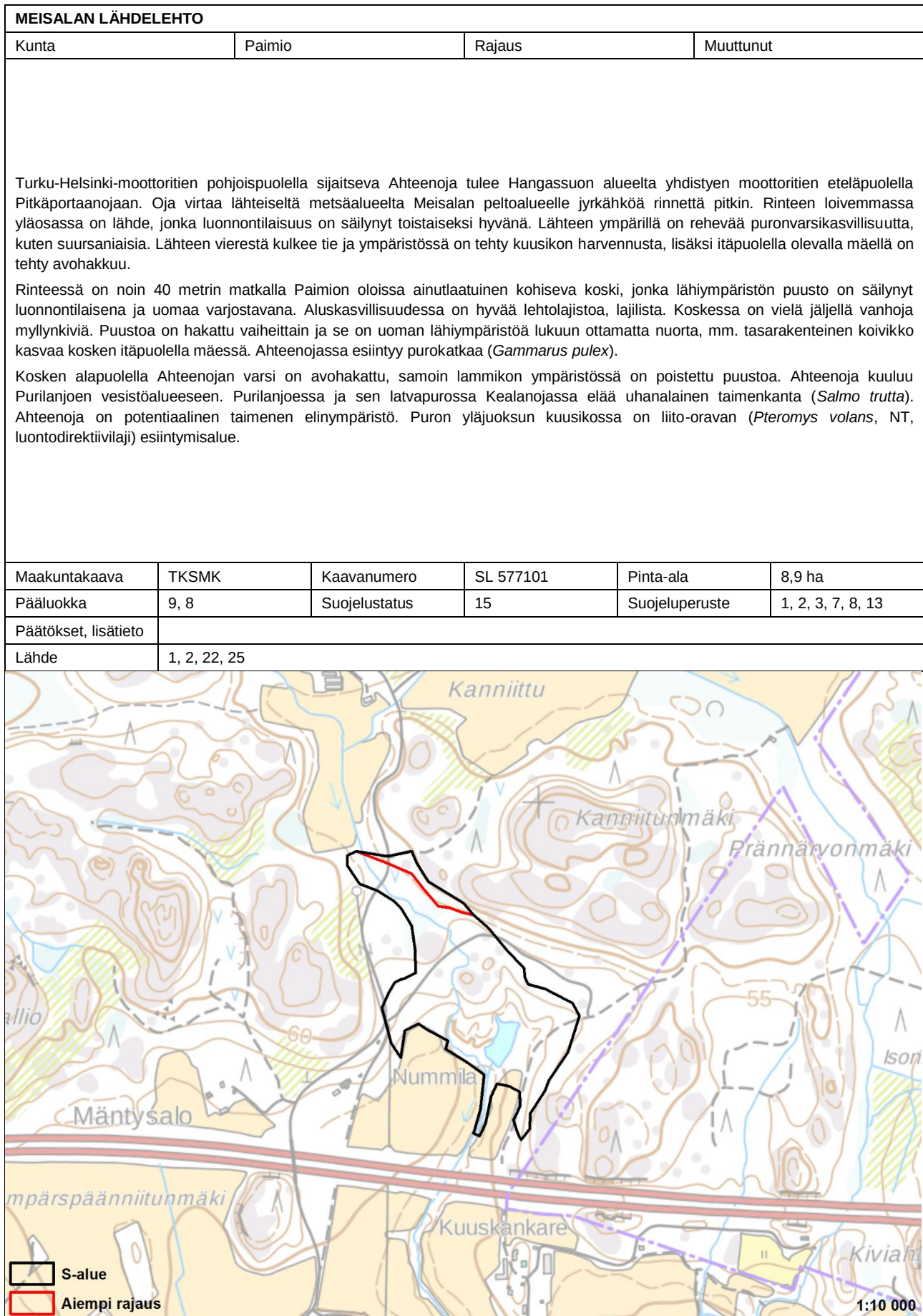
KATINHÄNTÄ REKOTTILAN LINNAVUORI					
Kunta	Paimio		Rajaus	Muuttunut	
Turku-Helsinki-moottoritien halkaisema arkeologisesti hyvin merkittävä muinaishautamäki, jossa on viisi rautakautista hautaröykkiötä (kolme kiviröykkiötä ja kaksi kivikehää) sekä mahdollinen muinaisvuori. Alueella on myös siirtolohkareita. Linnavuorella on merkittäviä maisemallisia arvoja ja jokseenkin merkittäviä biologisia arvoja. Alue rajautuu pohjoisessa ja idässä laajaan peltoaukeaan, lännessä talousmetsään ja etelässä moottoritien jyrkkään kallioleikkaukseen. Pohjoisosan laelta avautuu edustavia näköaloja ympäristöön. Luoteisosassa metsärinnettä on avohakattu osittain myös luontopolun kohdalta, mutta ei muinaisjäännöksen alueelta. Mäen laella on poronjäläläpeittoista kalliomännikköä, rinteillä iäkstä MT-kuusikkoa ja notkelmissa MK-juotteja. Valoisilla rinteillä on paikoin VRT-kuivalehtoa, koillisosan louhikkoisten jyrkänteiden edustalla myös kohtalaisen rehevää OMT-lehtoa. Keskiosasta on aiemmin löydetty kalliovelhonsammalta (<i>Mannia gracilis</i>), mutta esiintymä on ilmeisesti hävinnyt. Kohteen puulajeja ovat kuusen ja männyn lisäksi tammi, lehmus, tuomi, vaahtera ja tervaleppä. Pensastossa mm. korpipaatsamaa, taikinamarjaa, punaherukkaa ja pähkinäpensasta. Aluskasvillisuudessa esiintyy lehtokasveja, kuten oravanmarja, käenkaali, valkolehdokki (<i>Platanthera bifolia</i>), mustakonnaamarja (<i>Actaea spicata</i>), aiemmin havaittu myös lehtokieli (<i>Polygonatum multiflorum</i>). Geologinen suojelukohde, kallion arvoluokka on 5. Virkistys- ja opetusikässä oleva kohde, jossa on hannunvaakunapaaluin viitoitettu muinaispolku ja opastetauluja. Kalliolta avautuu näköala mm. Vainionojan viljelysalueille. Suojelualueen rajausta on muutettu maastoinventoinnin perusteella, moottoritien eteläpuolella maankäyttö on vaikuttanut luontoarvoja selvästi heikentävästi (moottorirata, maa-ainesten ottoa, metsätalous).					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 577023	Pinta-ala	15,5 ha
Pääloukka	4	Suojelustatus	8, 17	Suojeluperuste	1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki MM:2 206; Muinaisjäännös S 652				
Lähde	1, 2, 12, 25				

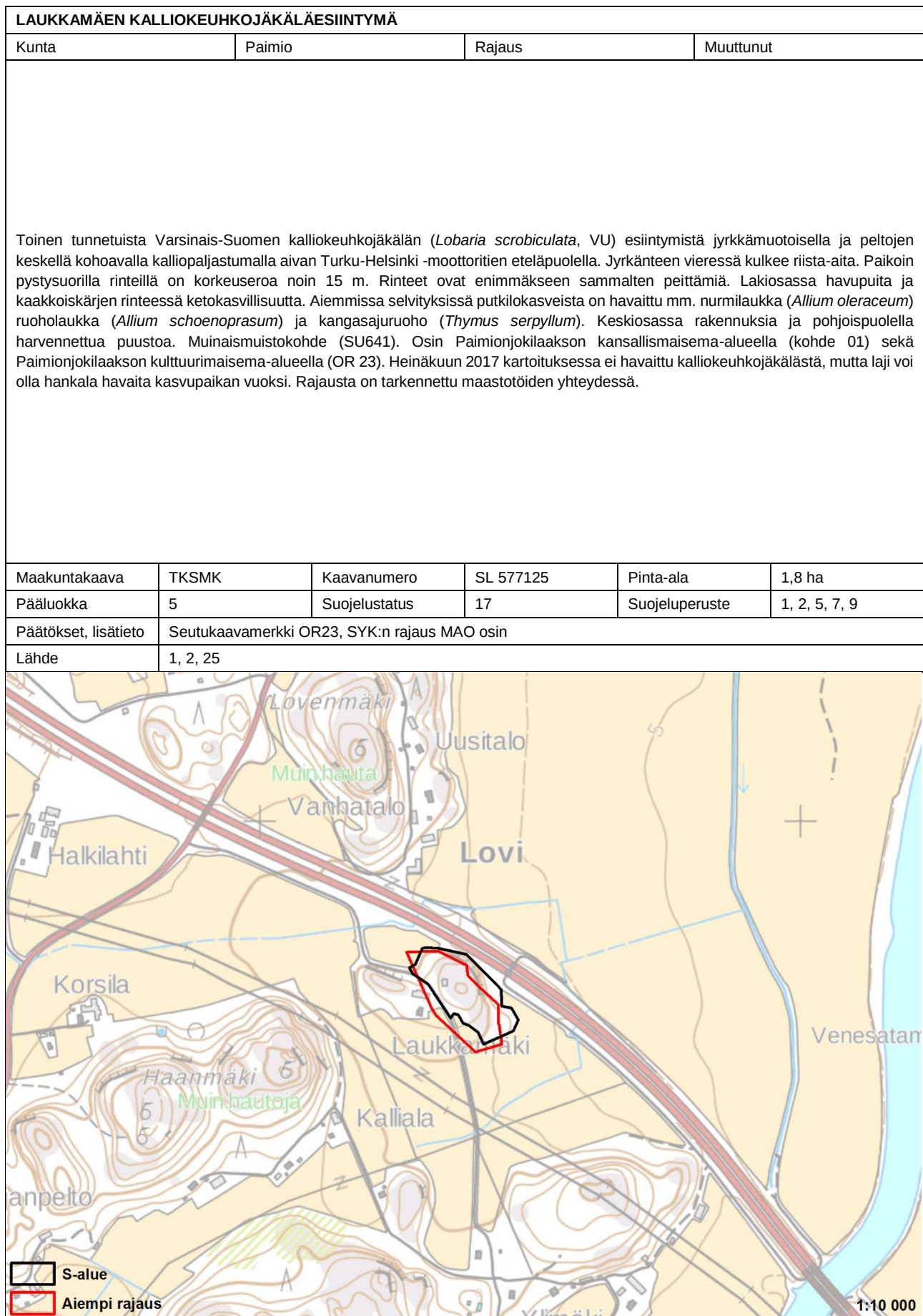

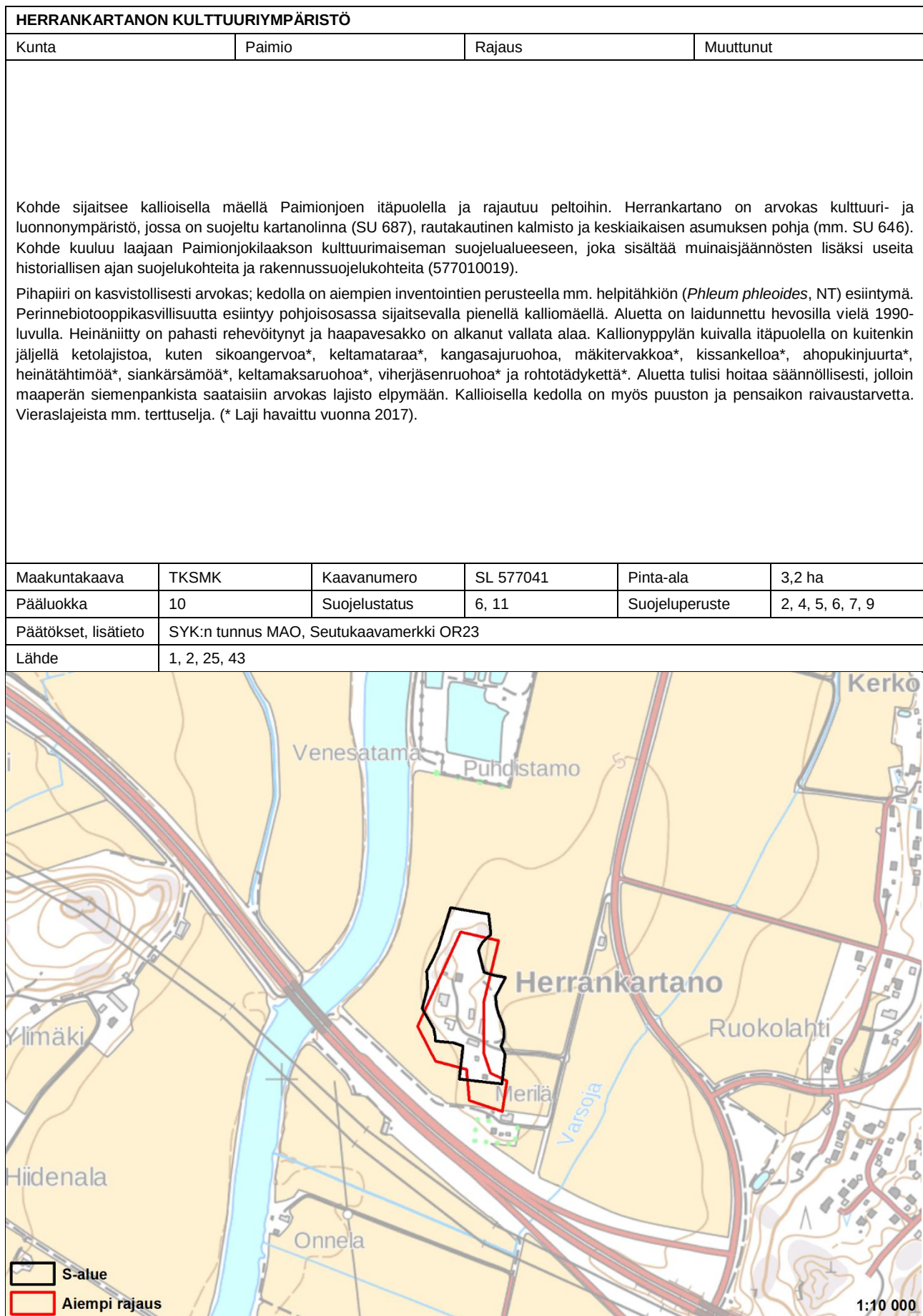
VÄHÄJOEN RANTANIITYT JA LEHDOT					
Kunta	Paimio		Rajaus	Ennallaan	
Kyysilän perinnemaisema-alue on kasvillisuudeltaan ja eläimistöltään rikkaiden pienhabitaattien mosaiikkia. Jokivarressa on kolme erillistä aluetta. Valtaosa alueesta on rehevää pensaikkaa (mm. tuomi, raita, pajut) sekä kosteaa rantaniittyä. Pohjoisella osa-alueella jokilaakso on niittyvoittoista. Koskenpään ja Seppälän kohdalla on melko tiheää lehtipuupensaikkaa, jossa on avoimia niitylaikkuja jokitörmillä. Joki muuttuu paikoin puromaiseksi. Kasvillisuudesta mainittakoon kiurunkannus (<i>Corydalis</i> sp.) ja keltavuokkokasvustot (<i>Anemone ranunculoides</i>). Eteläosan avoimet niityalueet Spurilassa ovat olleet laidunnuksessa aiemmin, mutta nurmipuntarpää, koiranputki, vuohenputki ja mesiangervo ovat jo vallanneet alaa. Puronvarsilehdossa puusto on lehtipuuvaltaista ja pensaskerros tiheä mm. tuomi. Alueella on vanhoja patorakennelmia. Linnustossa mm. lintudirektiivilaji ruisräikkä (<i>Crex crex</i>), pensassirkkalintu (<i>Locustella naevia</i>) ja satakieli (<i>Luscinia luscinia</i>). Alueen pensastossa viihtyy runsaasti harvalukuisia yölaulajalintuja. Jokivarren hiekkatörmillä tavattu myös mm. kuningaskalastajaa (lintudirektiivilaji, <i>Alcedo atthis</i>). Eteläosissa rannoilla esiintyy jättipalsamia ja jättitarta, jotka uhkaavat rantalehdon alkuperäislajistoa. Vähäjoessa ja Karhunojassa esiintyy uhanalainen taimenkanta (<i>Salmo trutta</i>), jonka elinympäristöjä on pyritty parantamaan kunnostustoimilla. Myös luontodirektiivilajeja nahkiaista (<i>Lampetra fluviatilis</i>, NT) ja pikkunahkiaista (<i>Lampetra planeri</i>) esiintyy. Vähäjoki on myös saukon (<i>Lutra lutra</i>, NT, luontodirektiivilaji) elinympäristöä. Spurilan maisemansuojelualue. Lähialueet ovat merkittävää virkistysmaastoa. Spurilan alueella tehdään virkistysreittiä joen vierelle rinteeseen. Tien vaikutusta puroon huuhtoutuvan kiintoaineksen määrään ja uhanalaisten kalojen elinolosuhteisiin tulee tarkkailla jatkossa.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 577047	Pinta-ala	24,5 ha
Päälukokka	2, 9, 10	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	2, 3, 4, 7, 9, 11, 13
Päätökset, lisätieto					
Lähde	1, 2, 22, 25				

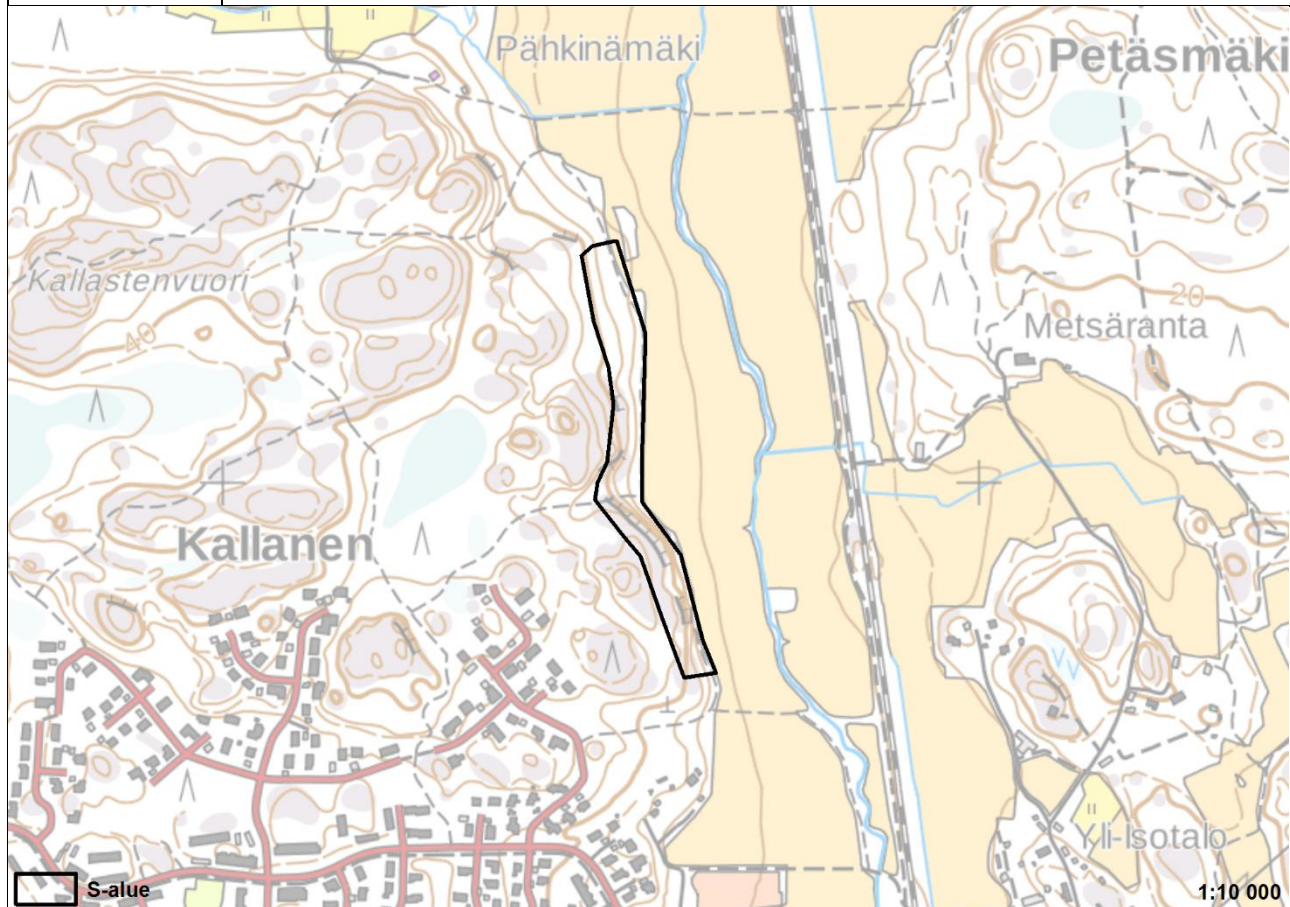

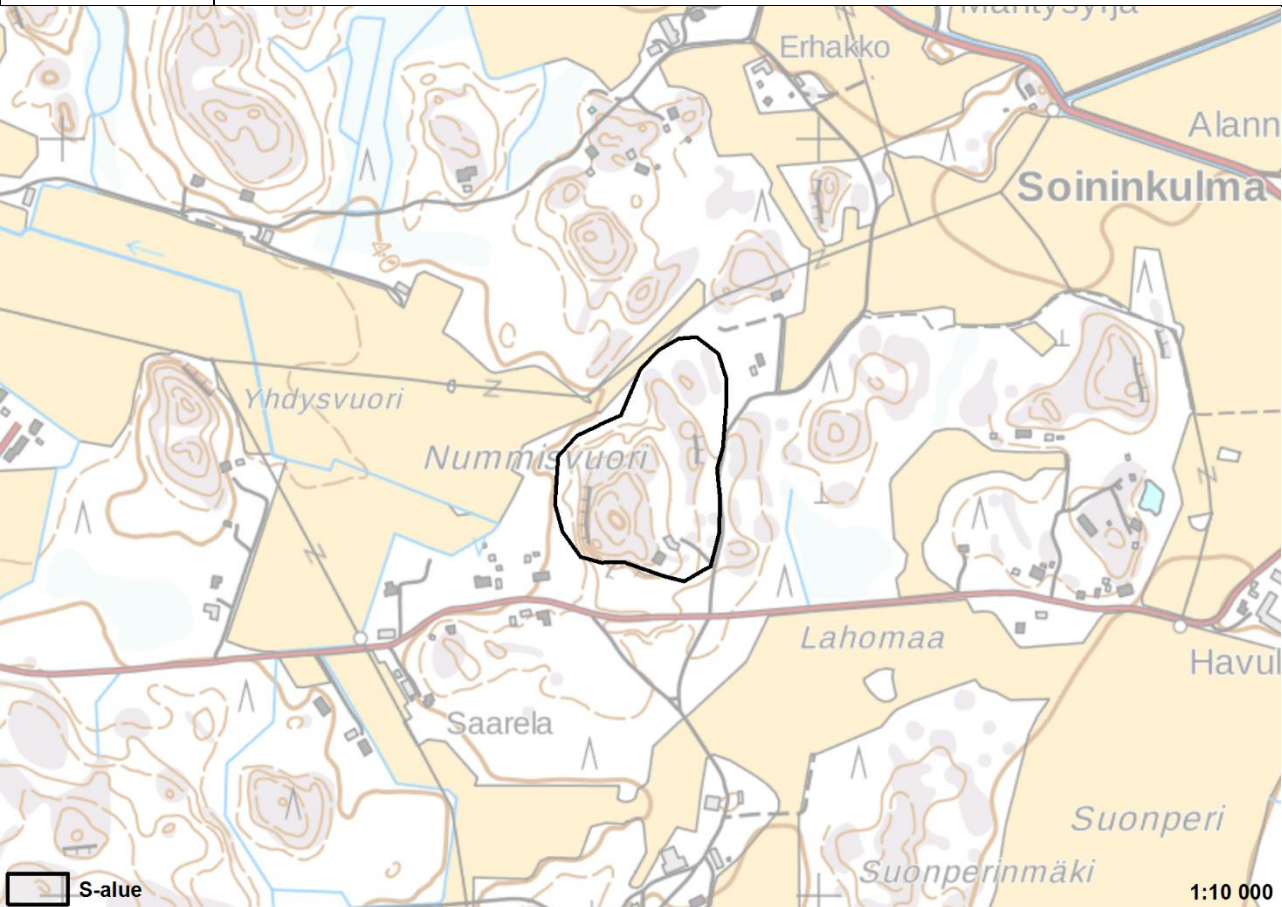

KALLASTENVUOREN LEHTO					
Kunta	Raisio		Rajaus	Ennallaan	
Kallastenvuoren kallionaluslehto sijoittuu vaihtelevan levyisenä vyöhykkeenä havumetsävaltaisen mäen ja viljelysmaan väliin. Lehtokasvillisuutta esiintyy noin puolen kilometrin matkalla. Etelä- ja pohjoispäässä kasvillisuus vaihtuu harvennetuksi mustikkatyypin kangasmetsäksi. Pellon reunassa kulkee virkistyspolku. Lehtokaistaleen keskikohdalla on kallioseinämässä syvennys, jossa on aiemmin ollut pellon sarka, joten puusto on vielä nuorta ja tiheää. Tällä kohtaa on moreenista muodostunut loivempi rinne, jossa on lehtokasvillisuuden ympäröimä polku. Lehdon kosteus vaihtelee hyvin kosteista purovarsilehdoista kuiviin kalliohyllyihin. Alueella on jaloja lehtipuita, haapaa ja koivua sekä kuusta. Pähkinäpensasta esiintyy monin paikoin. Keskiosissa kasvaa vuorijalavaa (<i>Ulmus glabra</i>, VU). Lahopuuta on paikoin runsaasti. Pensaskerros on tiheä ja siinä kasvaa runsaasti taikinaamarjaa, lehtokuusamaa, koiranheisi ja mustaherukka. Aiemman selvityksen mukaan tuhkapensas esiintyy alueen eteläosassa kalliohyllyllä. Kallioilla kasvaa myös runsaana kallioimarretta ja haurasloikkaa. Kenttäkerroksessa kuivemmillä alueilla esiintyy kieloa, metsäkastikkaa, valkovuokkoa, nuokkuhelmikkää, kosteammilla alueilla kasvavat sinivuokko, vuohenputki ja sudenmarja. Mustakonnanmarjaa on runsaasti. Myös pystykiurunkannusta, kotkansiipeä ja muita suursaniaisia esiintyy laajalti.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 680004	Pinta-ala	2,9 ha
Pääloukka	2	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	1, 2, 4, 11
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SL 404, SYK:n rajaus: Suojelualue				
Lähde	1, 2, 32, 33				

NUMMISVUORI					
Kunta	Rusko		Rajaus	Ennallaan	
Hiidenvainion kylässä sijaitseva pieni, jyrkänteinen kallioalue, jolla on geologisia arvoja. Kallion lounaisosan jyrkässä rinteessä luonnontilainen hiidenkirnumainen painanne (kohde 05a); korkeus n. 10 m. ja pohjalta halkaisija 6 m (rauhoitettu luonnonmuistomerkki). Kulttuurivaikutteista kalliokangasmetsää (VT/CT). Kalliomännikön puusto on paikoin arvokasta korkean ikänsä puolesta, kallioalueet ovat varttuneet lähes luonnontilaisen kaltaisiksi paahdeympäristöiksi ja kohde on maisemallisesti yhtenäinen kokonaisuus. Kallion arvoluokka on 4. Geologinen opetuskohde ja paikallinen nähtävyys. Alueen kaakkoisosa kalliomäen alla on kulunut ja siinä kulkee leveä polku. Rajausta on tarkennettu maastoinventoinnin perusteella.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 704005	Pinta-ala	4,9 ha
Pääloukka	5	Suojelustatus	8, 17	Suojeluperuste	1, 10, 11
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SU 602				
Lähde	1, 2, 12				

1:10 000

KAREVANSUON LÄHILAMMET

Kunta	Rusko	Rajaus	Ennallaan
-------	-------	--------	-----------

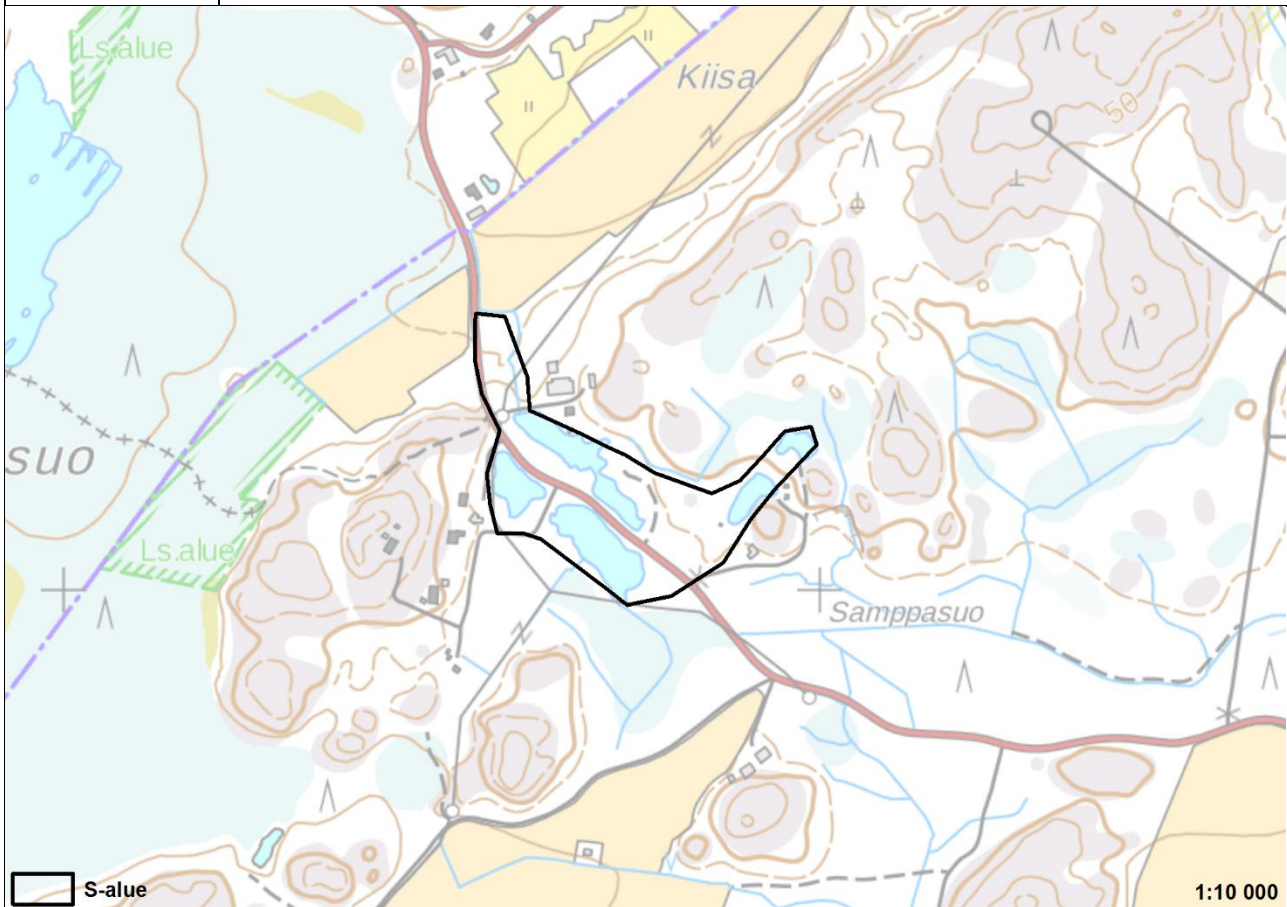
Harjumaastossa asutuksen ja huviloiden keskellä sijaitsee lähekkäin useita pieniä lampia. Alueella on myös siirtolohkareita

Tien eteläpuolella sijaitsevista lammista toinen on rehevä, lumpeita ja muuta rantakasvillisuutta on runsaasti. Lammissa on laitureita ja istutettuja koristevesikasveja. Eteläpuoleisessa lammessa rantakasvillisuutta niukasti, rannan puusto on harvennettua ja nuorta, ja metsä on tiheästi ojitettu. Osa ojista ulottuu lampeen. Tien pohjoispuolella pitkämuotoinen lampi on paikoin rehevöitynyt matalista lahdistaan. Kaksi pienempää lampea on mäntykankaan ja huviloiden ympäröimiä. Alueen luonnontilaisuus on heikentynyt huvila-asutuksen, ojituksen, putkien sekä muun voimaperäisen maankäytön vuoksi. Maanmuokkauksen ja aineksen oton jäljet ovat paikoin näkyvissä ja ruojen kohtien maisemointi on kesken.

Maakunnan virkistys- ja luontomatkailun kannalta keskeisen Kuhankuonon retkeilyreitistön virkistysreitti, Karevan kierros, kulkee alueella. Länsipuolella reitti kulkee Karevansuon ja luonnonsuojelualueiden kautta, lampialueella reitti kulkee maantietä pitkin, kunnes kääntyy pohjoispuolella sijaitsevaan metsämaastoon lampialueen keskiosassa.

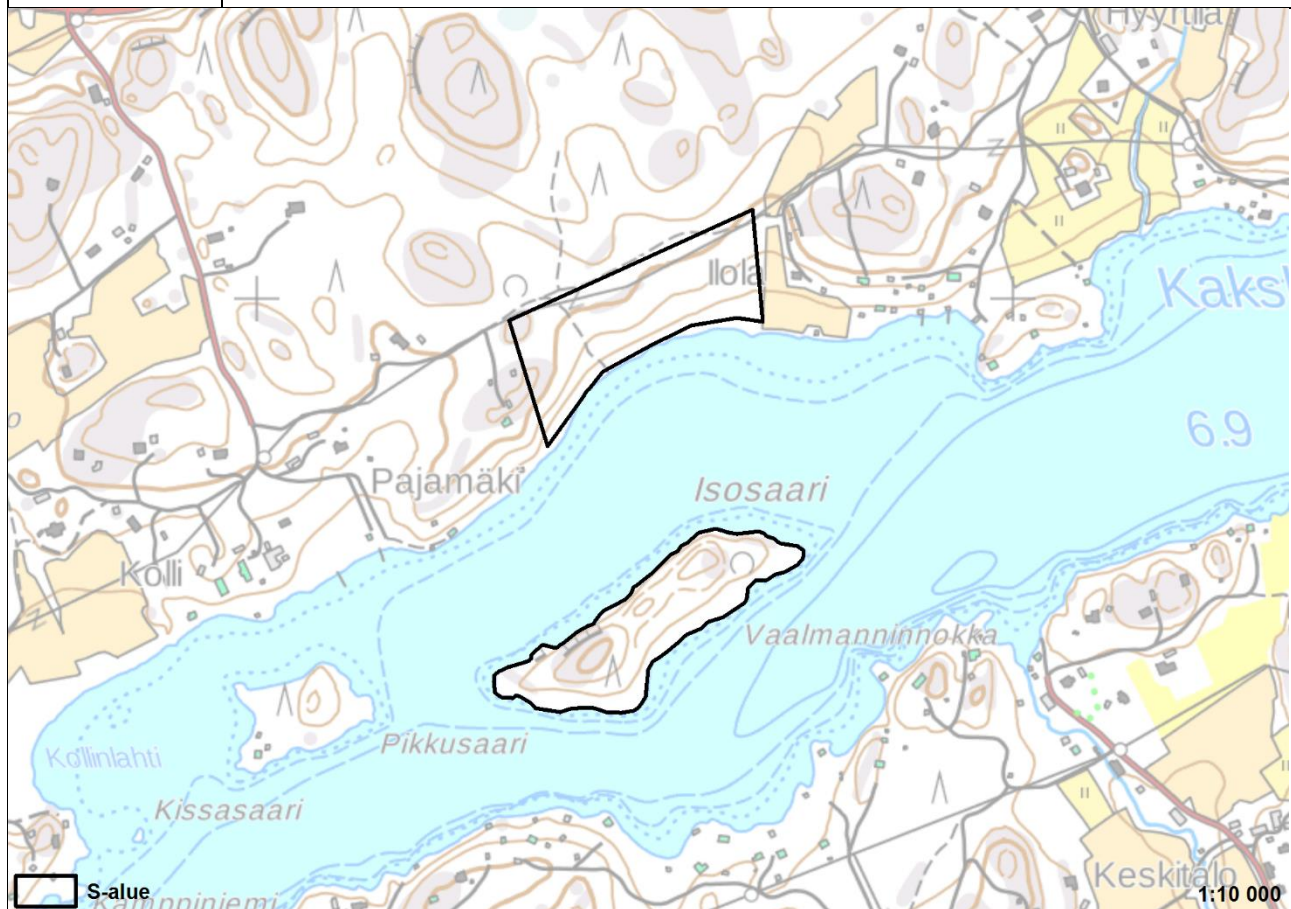
Läheisellä luonnonsuojelualueella on mm. uhanalaisen sudenkorennon esiintymä. Välimatkaa lampien ja Karevansuon luonnonsuojelualueen (ESA) ja Karevansuon Nikulan luonnonsuojelualueen (YSA) kanssa on vain noin 200 metriä. Lampien merkitys Karevansuon ja sen länsipuolella olevien lampien muodostamassa ekologisessa verkostossa on hyvin tärkeä. Pienet lammet toimivat myös askelkivinä alueen itäpuolen (pien)vesistöille.

Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 704022	Pinta-ala	6,4 ha
Päälukko	8	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	1, 13, 14
Päätökset, lisätieto					
Lähde	1, 2				

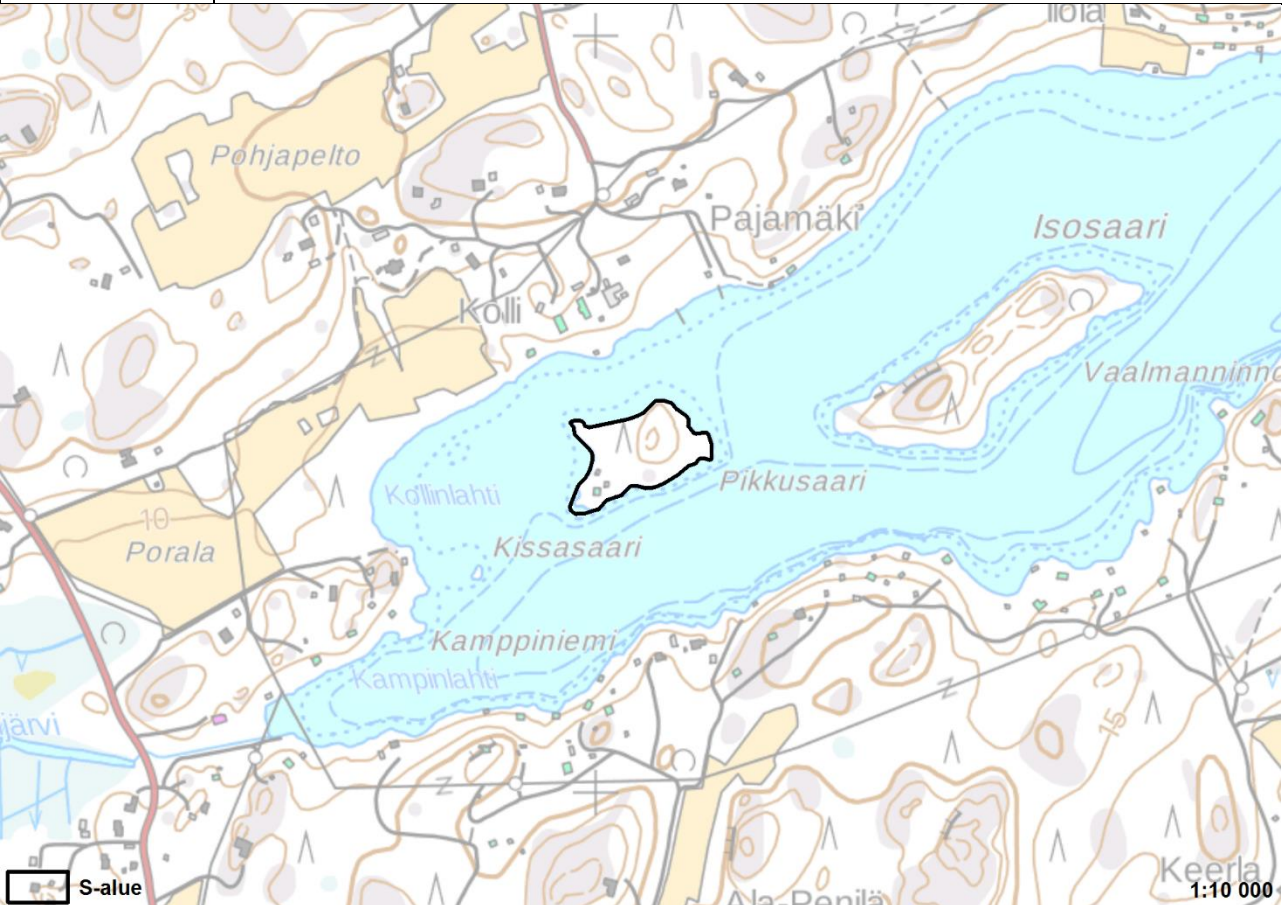

1:10 000

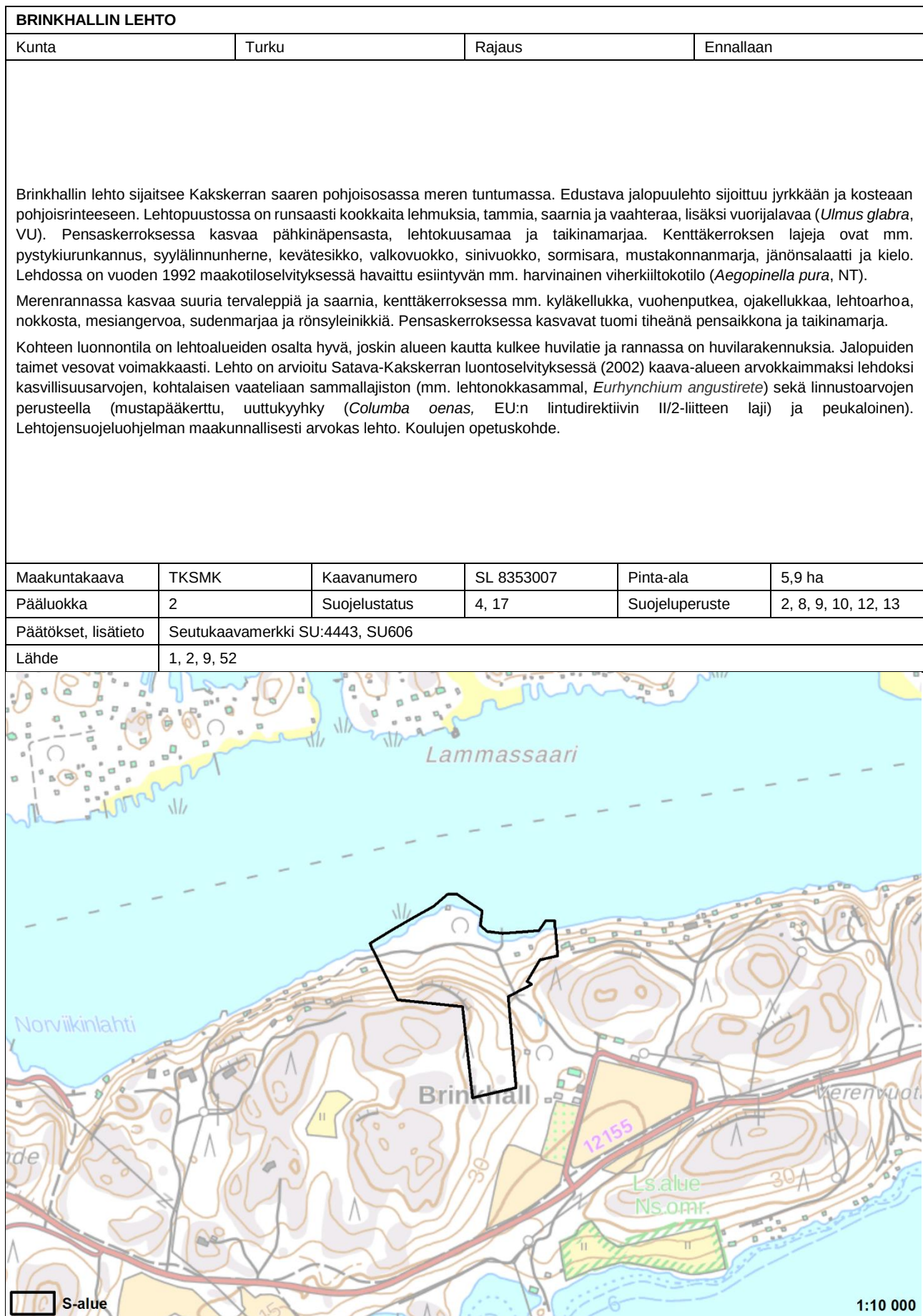
MUURAHAISSAARI					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Kaksikerran järvessä sijaitseva Muurahaissaari on peruskartassa nimellä Pikkusaari. Se on pääosin luonnontilainen saari, puusto on iäkästä ja ainoat löydetyt kannot ovat pitkälle lahonneita. Länsipäässä yksi mökki ja saunarakennus. Lähistöllä sijaitsee toinen luonnontilaltaan samankaltainen saari, Käärmeasaari.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 853002	Pinta-ala	1,5 ha
Pääloukka	3	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	2, 12
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SU:4483				
Lähde	1, 24				

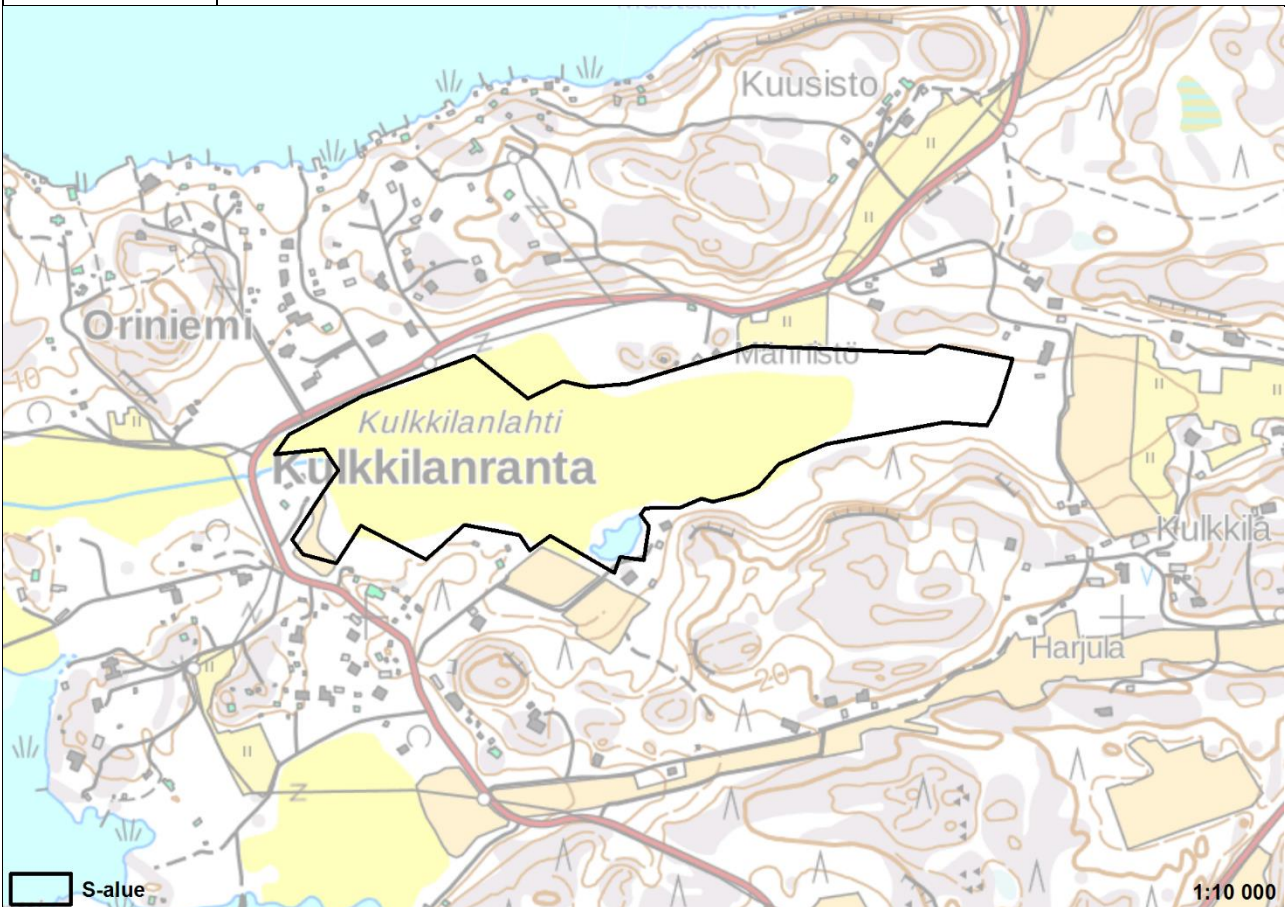

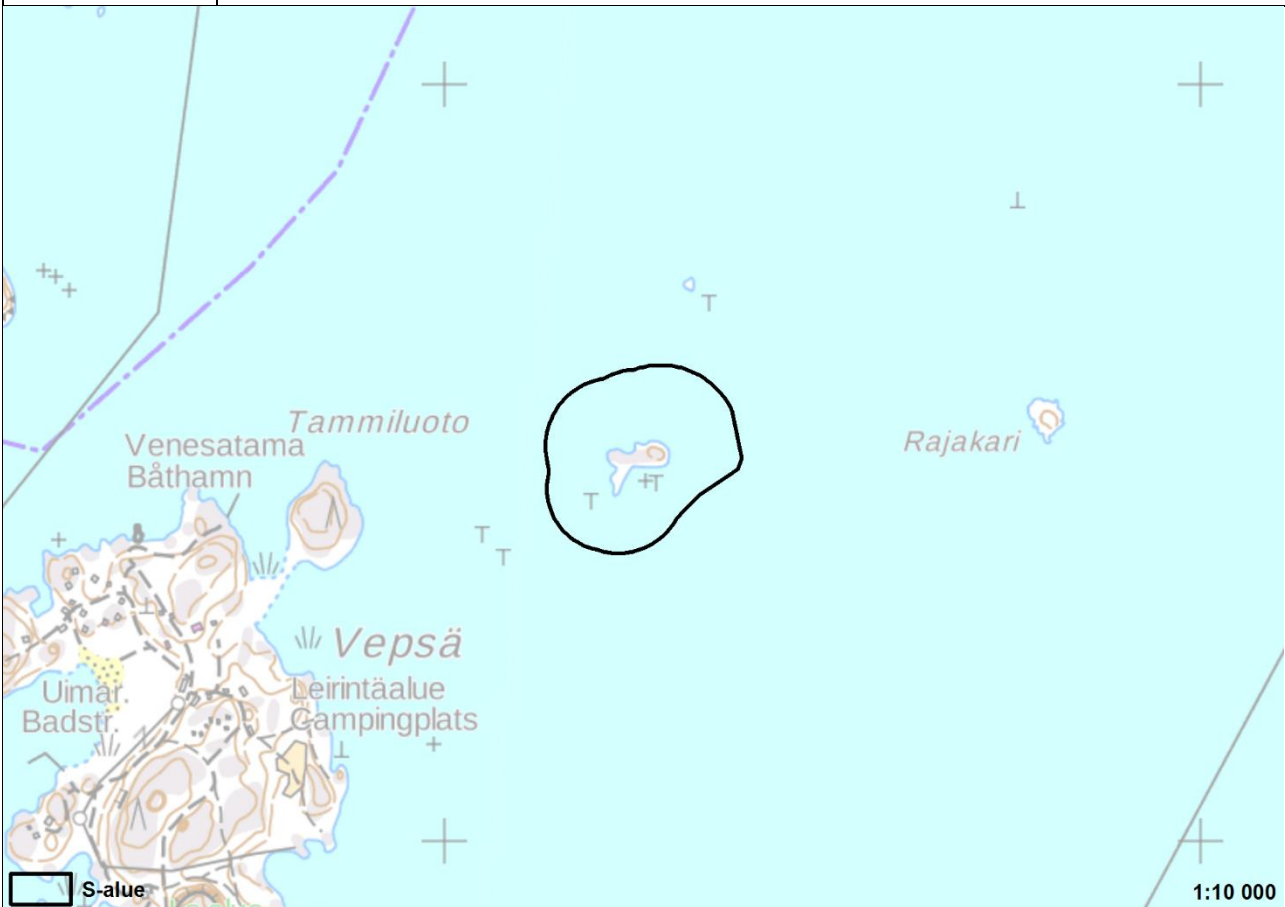
KÄÄRMESAARI					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Kaksikerranjärven sijaitseva Käärmeasaari, joka peruskartassa on nimellä Isosaari. Saari on ryteikköinen ja luonnontilainen; joitakin hyvin vanhoja sammaloituneita kantoja löytyy. Metsä on ollut kauan käsittelemättä ja puut ovat kaatuneet niille sijoilleen. Suuria muurahaiskekoja on paljon. Saarella on rehevämpi painanne, jossa kasvaa mm. sinivuokkoa. Käärmeasaaren kohdalla järven pohjoisrannalla on tiheää kuusivaltaista metsää. Metsän pohjoisreunalla kulkee leveämpi polku. Puusto on kookasta ja havupuuvallasta, lisäksi mm. koivua ja tervaleppää. Lahopuuta on runsaasti pystyssä ja maapuina. Rinteessä on kaksi uomaltaan mutkittelevaa, luonnontilaista puroa. Alueella on myös linnustollista arvoa. Pesimälinnustoon kuuluu mm. harmaahaikara, korpit ja kanahaukat. Merikotka käy rantapuissa istumassa.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL853003	Pinta-ala	8,0 ha
Pääloukka	3	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	2, 3, 12
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SU:4483				
Lähde	1, 2, 24				

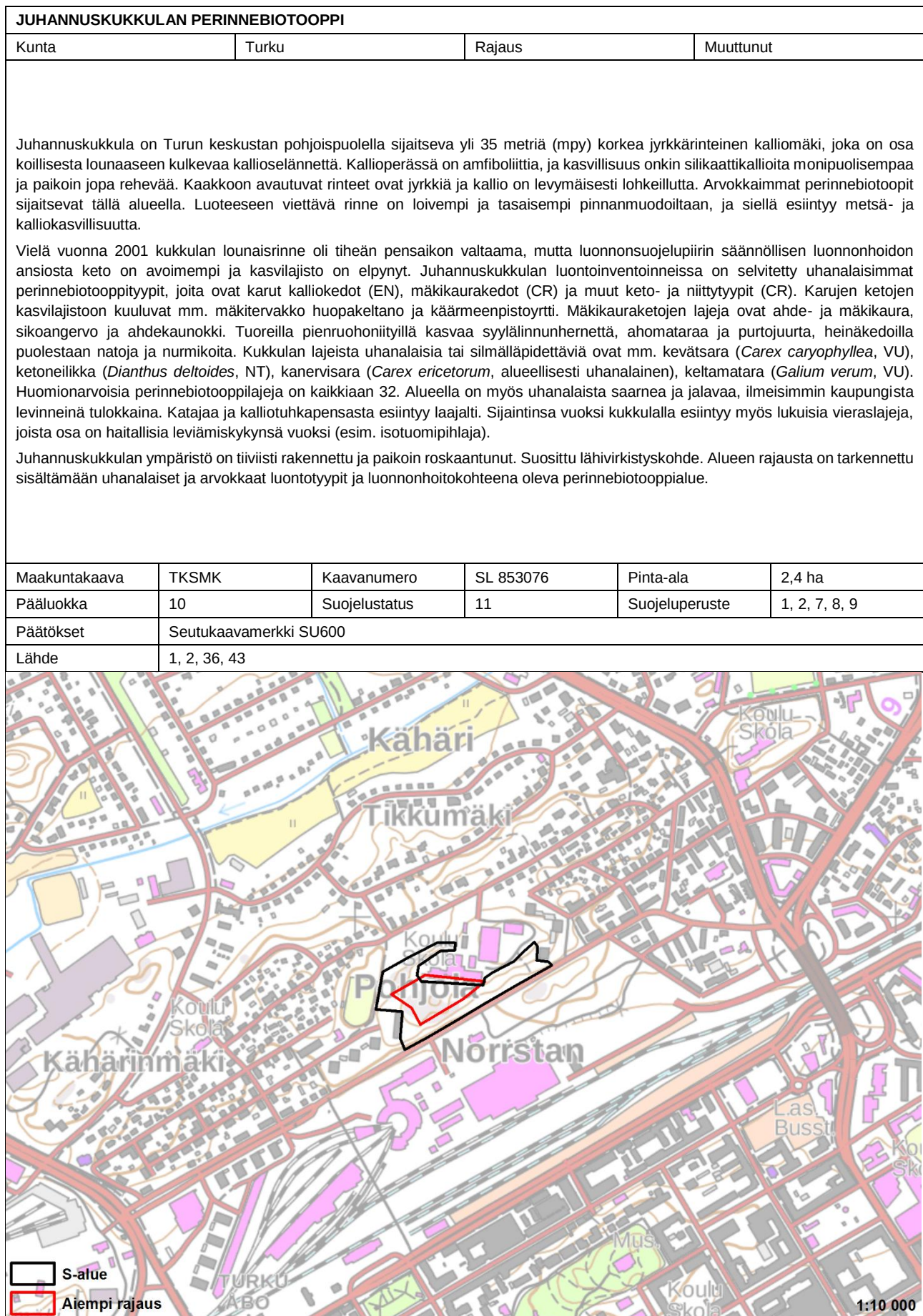

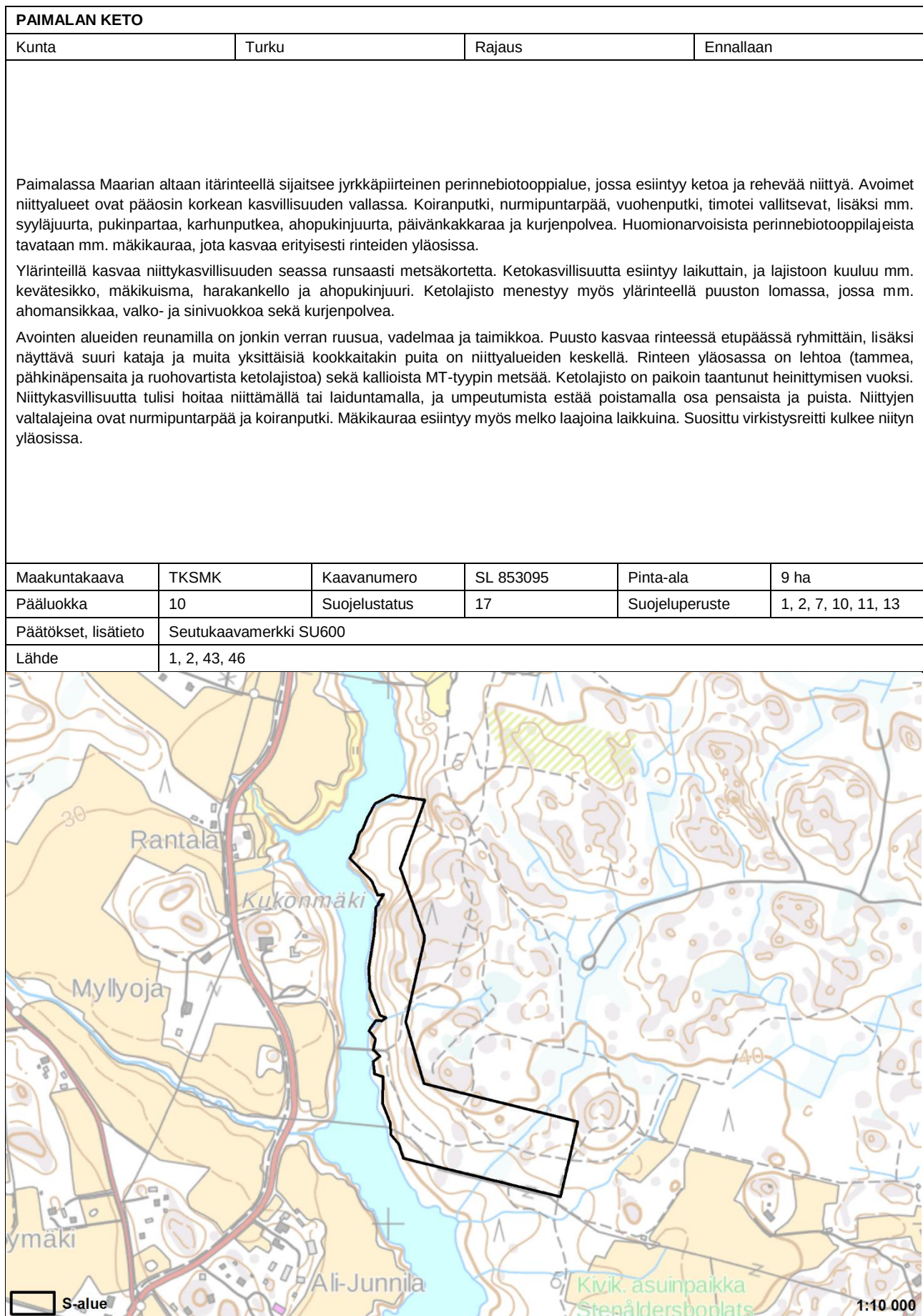
KULKKILANLAHTI					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Kulkkilanlahti sijaitsee Hirvensalon länsipuolella ja se on Turun nuorin kluuvijärvi eli murtovesilahdesta makeavesijärveksi muuttunut kosteikko. Lahti on kauttaaltaan ruovikoitunut (<i>Phragmites australis</i>) ja ruovikon reunoja on ojitettu. Alueen linnustoarvo on ruovikoitumisen myötä heikentynyt. Kulkkilanlahdella pesivät mm. taivaanvuohi, ruokokerttunen, rytikerttunen ja pajusirkku. Luonnontilainen kosteikko toimii tärkeänä osana kosteikkoympäristöjen ekologista verkostoa. Kohteella on myös maisema- ja virkistyskäyttöarvoja.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 853033	Pinta-ala	16 ha
Pääloukka	7	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	3, 11, 13
Päätökset, lisätieto					
Lähde	1, 2, 27				
					

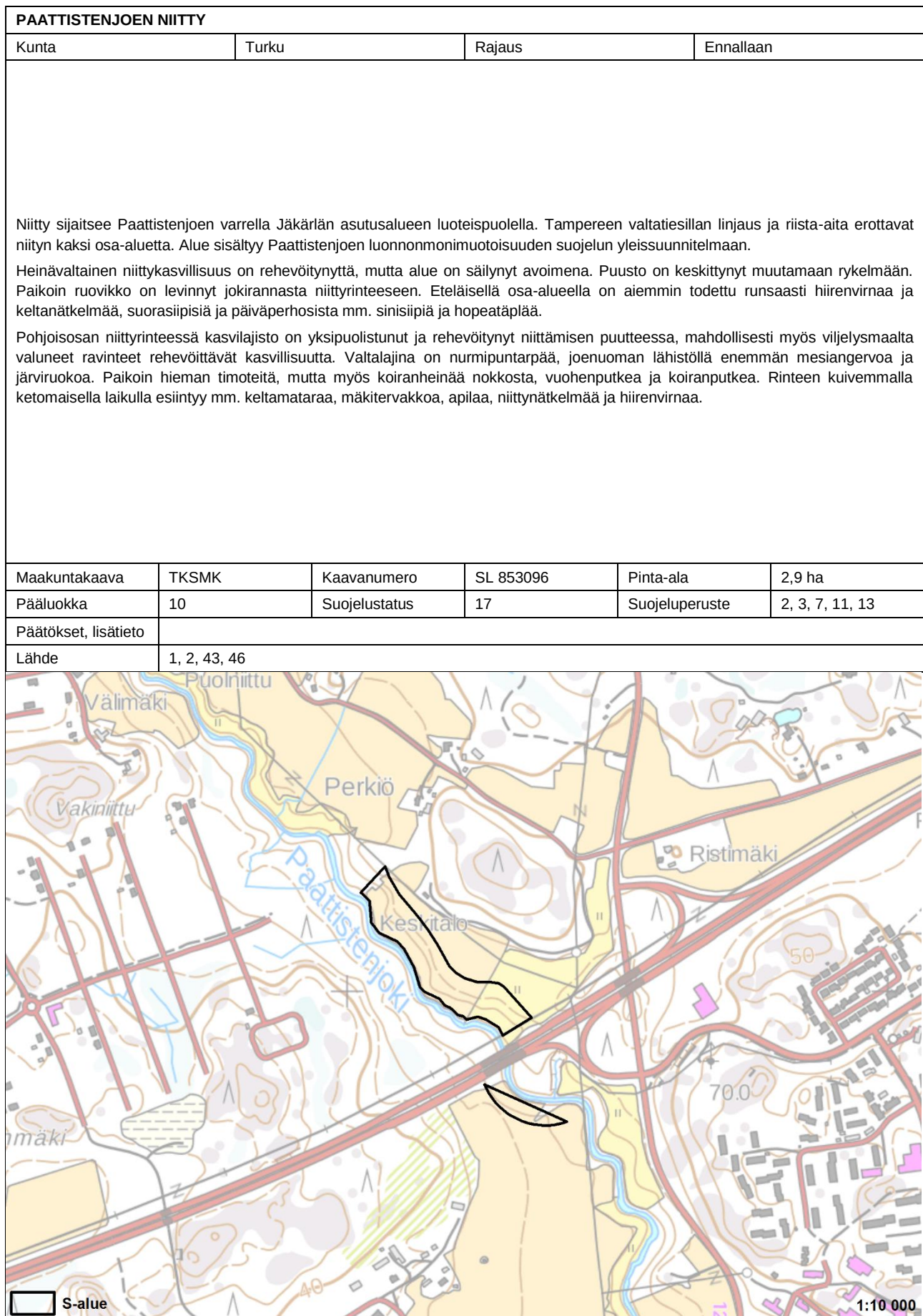
LIISANKARI					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Matala ja pitkänomainen luotosaari sijaitsee Vepsän saaren koillispuolella. Liisankarin kummassakin päässä kohoavat karut kallionyppylät hieman muuta saarta korkeammalla. Niiden väliin jää noin puolet saaren pinta-alasta peittää soraikko, joka valtaosaltaan kasvaa tiheää heinikkoa. Liisankarilla ovat vuosina 1997–2016 pesineet seuraavat lintulajit: merimetso, kyhmyjoutsen, valkoposkihanhi, kanadanhanhi, harmaasorsa, haapana, heinäsorsa, haahka, tukkasotka, merilokki, harmaalokki, selkälokki, kalalokki, punajalkaviklo, meriharakka, riskilä, luotokirvinen ja västäräkki. Lisäksi luotosaarella pesii 25—30 paria selkälökkeja (<i>Larus fuscus</i>, EN erittäin uhanalainen; EU:n lintudirektiivin II/2-liitteen laji). Saarella on aiemmin pesinyt suurehko naurulokkiyhdyksunta, joka katosi 1980-luvun lopulla. Myös kalatiira on hävinnyt pesimälajistosta. Luotosaari täydentää linnuille erittäin tärkeiden luotojen ja muiden pesimäalueiden verkostoa Turun saaristossa. Myös muiden pesimäluotojen suojelu olisi tarpeen linnuston pesinnän turvaamiseksi.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 853035	Pinta-ala	4,8 ha
Pääloukka	7	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	1, 3, 9
Päätökset, lisätieto					
Lähde	1, 45				
					

RAISIONJOKILAAKSO					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Turun kaupungin alue Raisionjokilaaksossa alkaa Rauman valtatie eteläpuolelta, jossa Naantalintien pohjoispuolella Turun maille jää joen itäpuoli. Naantalintiestä etelään koko jokilaakso sijaitsee Turun alueella. Jokilaakso on asutuksen, teollisuusalueen ja viljelysmaan väliin jäävä melko kapea vyöhyke, jonka luonto on monipuolista ja enimmäkseen lehtipuuston peittämää. Puulajeja ovat koivu, tervaleppä, harmaaleppä, raita, vaahtera ja tammi, jonkin verran mäntyä ja kuusta. Pensaskerroksessa pihlajaa, tuomea ja tertsuseljaa. Lehtokasvillisuuslaikkuja esiintyy mm. Naantalintien eteläpuolella, jossa puusto on pääosin harmaaleppää. Toinen lehtolaikku on Rantalanpuiston alueella, jossa rantapuina kasvaa kookas tammi ja suuria tervaleppiä. Pohjoisosa on noin 700 m matkalta korkeaheinäistä niittyä, jossa esiintyy yksittäisiä pensaita ja pensasryhmiä. Niittykasveja mm. rantakukka, karhunputki, pelto-ohdake ja rannalla kasvaa saroja ja kurjenmiekkää. Linnustoselvitysten perusteella jokilaakson linnustoon kuuluvat mm. satakieli, pensassirkkalintu ja nokkavarpunen. Raisionjoen laakso on koulujen ulkonaoppimiskohde. Alueella on myös virkistysarvoa ja jokilaakson reunaa pitkin kulkee pyörävyälyä.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	SL 853053	Pinta-ala	73 ha
Pääloukka	9	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13
Päätökset, lisätieto	Seutukaavamerkki SU:4481				
Lähde	1, 2				

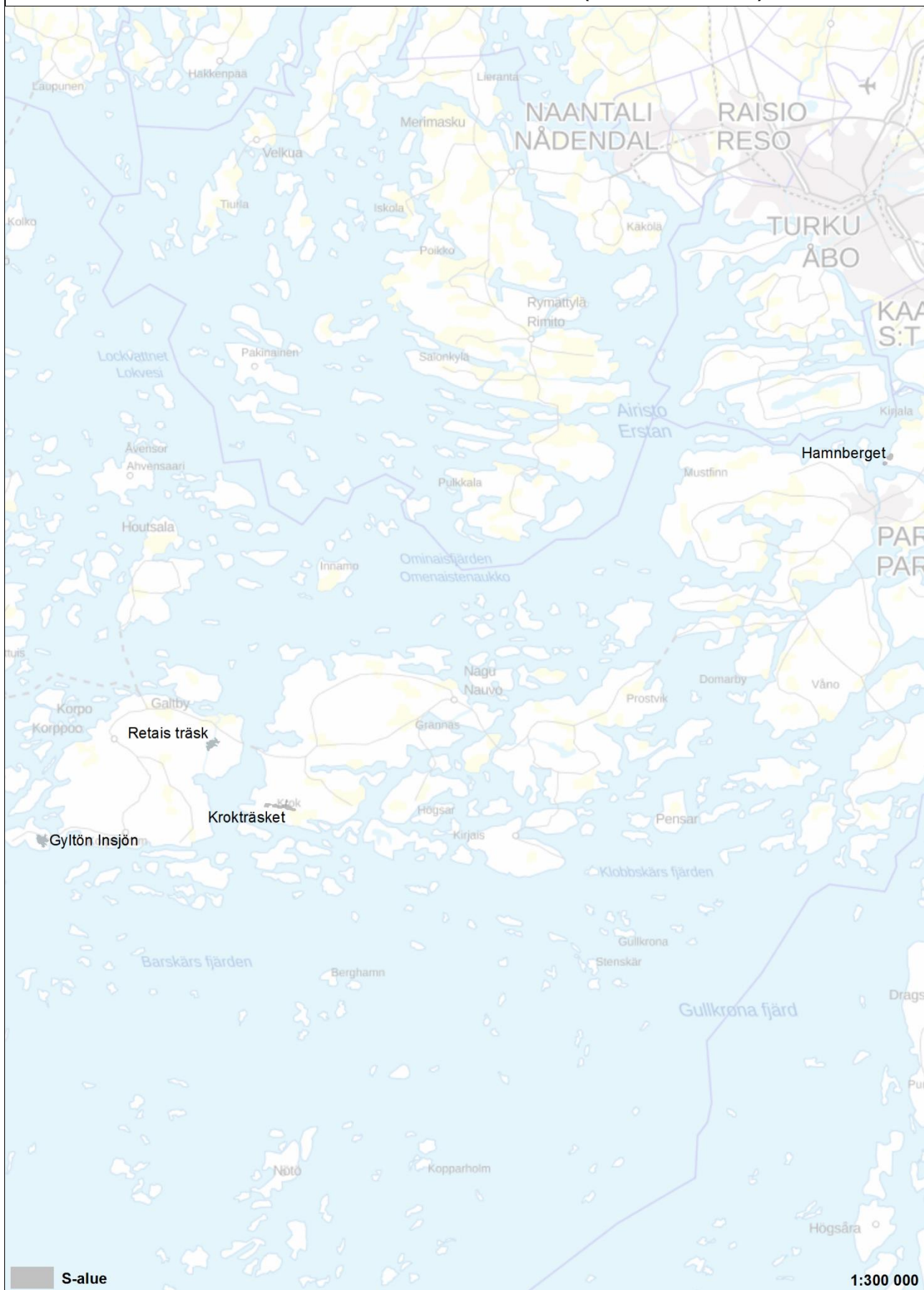
ISO-PUKKI					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Iso-Pukin saaren luonto on monipuolinen, kulttuurivaikuttainen kokonaisuus. Saaren seka- ja havupuumetsät ovat varttuneita, kolopuita, kilpikaarnamäntyä ja lahoppua löytyy paljon. Metsätyypit vaihtelevat lehtomaisesta kankaasta kuivahkoon kankaaseen. Saareen on 1960-luvulla istutettu niittykuviolle hybridihaapaa, puut ovat kooltaan järeitä. Iso-Pukissa metsät ovat varsin luonnontilaisia, mutta 1800-luvun lopulle jatkunut metsälaiduntaminen on vaikuttanut metsän rakenteeseen. Huviloita saareen on rakennettu 1840-50-luvulta lähtien, vanhin torppa on 1750-luvulta peräisin. Iso-Pukista löytyy arvokkaita perinnebiotooppeja, mm. metsälaidunta, hakamaisia alueita, entisiä niittyjä sekä entistä merenrantaniittyä. Avoimilla alueilla on haapa vallannut alaa. Vanha peltoalue itäpuolella on puolestaan muodostunut niityksi, jossa nurmipuntarpää, koiranputki ja nokkonen vallitsevat. Sen laitamilla ketolaikuissa kasvaa huomionarvoista perinnebiotooppilajistoa kuten keltamataraa. Iso-Pukin itäpään perinnebiotoopeille ja luonnonlaitumille on tehty luonnonhoitosuunnitelma v. 2015. Erittäin uhanalaisten kasvilajien, saunionoidanlukon (<i>Botrychium matricariifolium</i>, EN) ja rantalitukan (<i>Cardamine parviflora</i>, EN) esiintymätiedot saaren länsiosista ovat peräisin vuosilta 1920 ja 1948. Länsiosassa on myös kaksi rakkosammalen (<i>Nowellia curvifolia</i>, NT; inventoitu 2014) esiintymää. Saarella on monipuolisesti eri metsätyyppejä ja ruovikkorantaa, ja elinympäristöjen vaihtelu heijastuu myös linnuston monimuotoisuuteen. Uuttukyyhkyn pesäpönttöjä on saarella runsaasti, mutta viime vuosina pesivien parien määrä on hieman vähentynyt. Iso-Pukki kuuluu Natura 2000 -verkoston kohteeseen Ruissalon lehdot (FI0200057). Valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö (Ruissalon kulttuurimaisema).					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	-	Pinta-ala	55 ha
Pääloukka	3	Suojelustatus	7, 11	Suojeluperuste	2, 3
Päätökset, lisätieto	Natura 2000 Ruissalon lehdot (FI0200057) 27.3.2015.				
Lähde	2, 48				

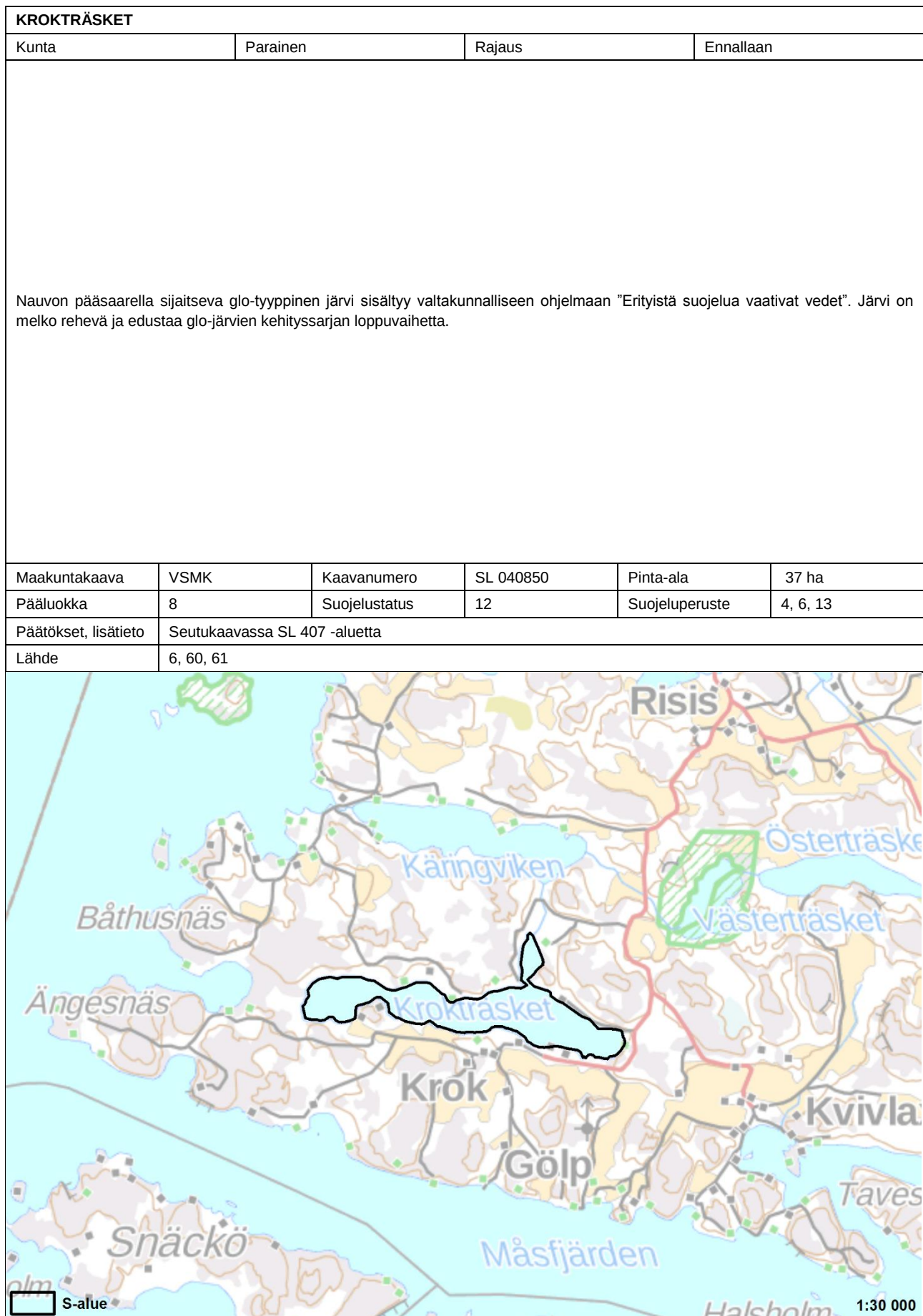

AJATINLUOTO					
Kunta	Turku		Rajaus	Ennallaan	
Lintukohteena suojeltu Ajatinluoto sijaitsee Ruissalon pohjoispuolella. Luodon ja saaren välissä on mökille johtava tie, jonka ympärillä on tiheä ruovikko. Ajatinluoto kuuluu Natura 2000 -alueeseen Ruissalon lehdot, mutta saaren puolella olevien luonnonsuojelualueiden (Ruissalon lehdot YSA203051 ja Ruissalon tammimetsä YSA022284) rajauksista luoto on jäänyt pois.					
Maakuntakaava	TKSMK	Kaavanumero	-	Pinta-ala	0,4 ha
Päälukokka	7	Suojelustatus	7	Suojeluperuste	3
Päätökset, lisätieto	Natura 2000 Ruissalon lehdot (FI0200057) 27.3.2015.				
Lähde					

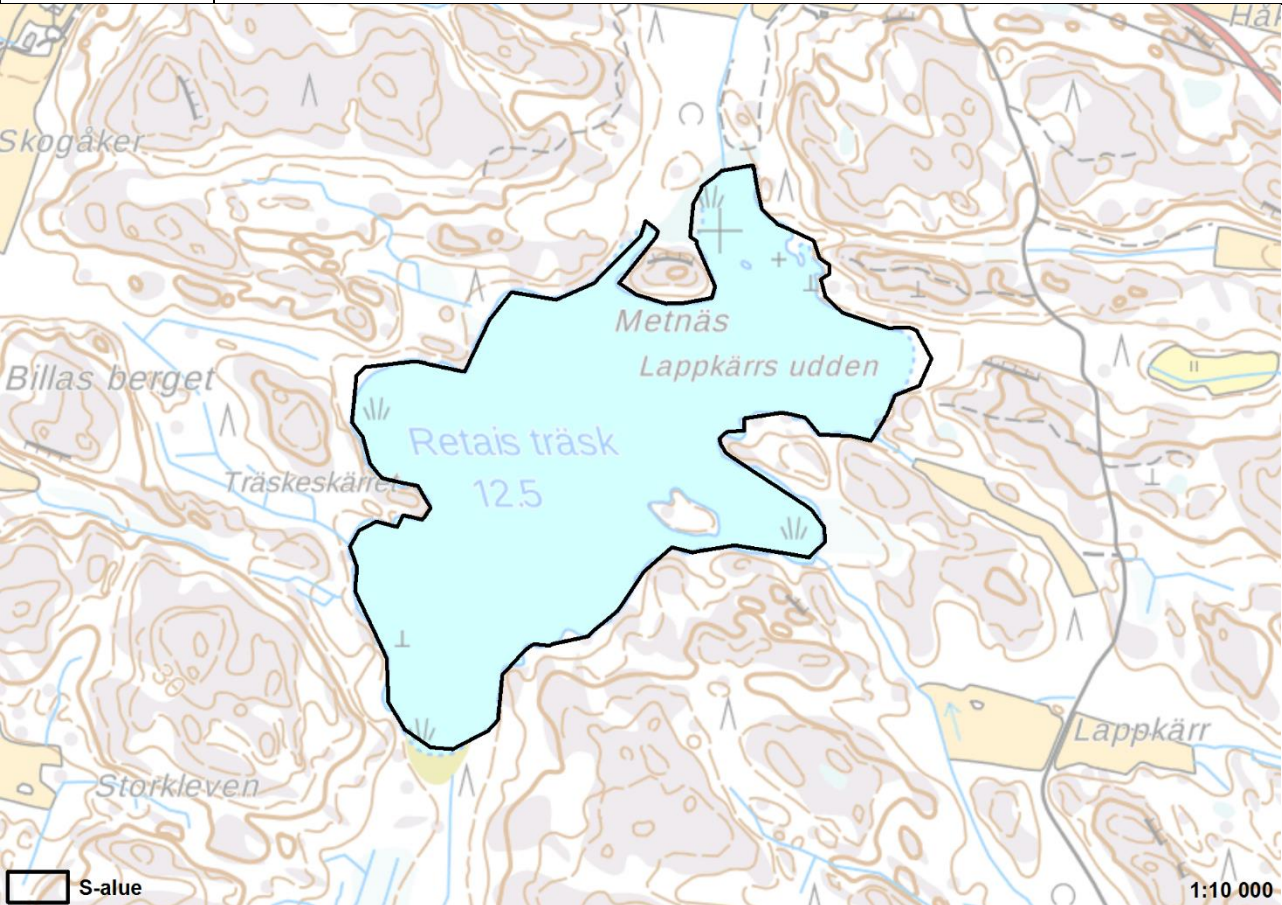

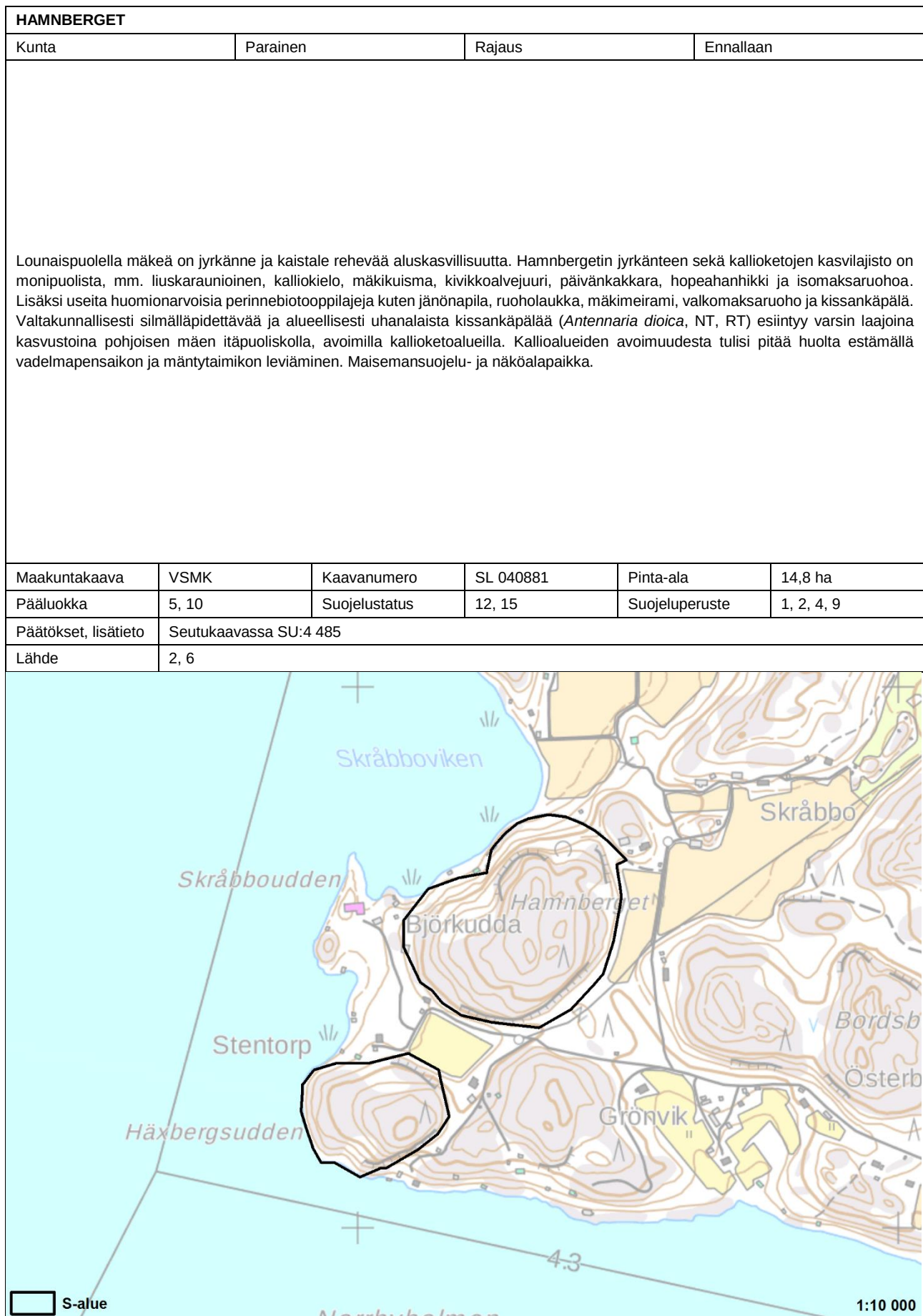
TURUNMAAN SEUTUKUNTA: MAAKUNTAKAAVAN TARKISTETUT S-ALUEET (TOTEUTTAMATTOMAT)

RETAIS TRÄSK					
Kunta	Parainen		Rajaus		Ennallaan
Rakentamaton ja luonnonkaunis saaristojärvi, joka kuuluu Korppoon saaristoalueeseen. Kalliorannat ovat paljaita ja paikoin rannassa kasvaa rahkasammalta. Järven lahdissa on ulpukkavaltaista vesikasvillisuutta. Ranta-alueilla puustossa on tervaleppää, kenttäkerroksen kasvistossa on mm. ruohokanukka, raate, järviruoko, luhtalitukka, suopursu, muurain ja terttualpi. Retais träskin ympäristössä on havaittu silmälläpidettävää mätäshelmikkää (<i>Melica picta</i>, NT). Järvessä esiintyy ahventa, haukea ja särkeä. Lajistoon kuluvat myös kuikka (Ahvenanmaalla alueellisesti uhanalainen), sinisimpukka ja rapu. Järven ympäristön luonnontilaisuutta ovat heikentäneet hakkuut mm. järven eteläpuolella.					
Maakuntakaava	VSMK	Kaavanumero	SL 040841	Pinta-ala	28 ha
Pääloukka	8	Suojelustatus	12, 15	Suojeluperuste	2, 3, 4, 13
Päätökset	Seutukaavassa SL409				
Lähde	4				

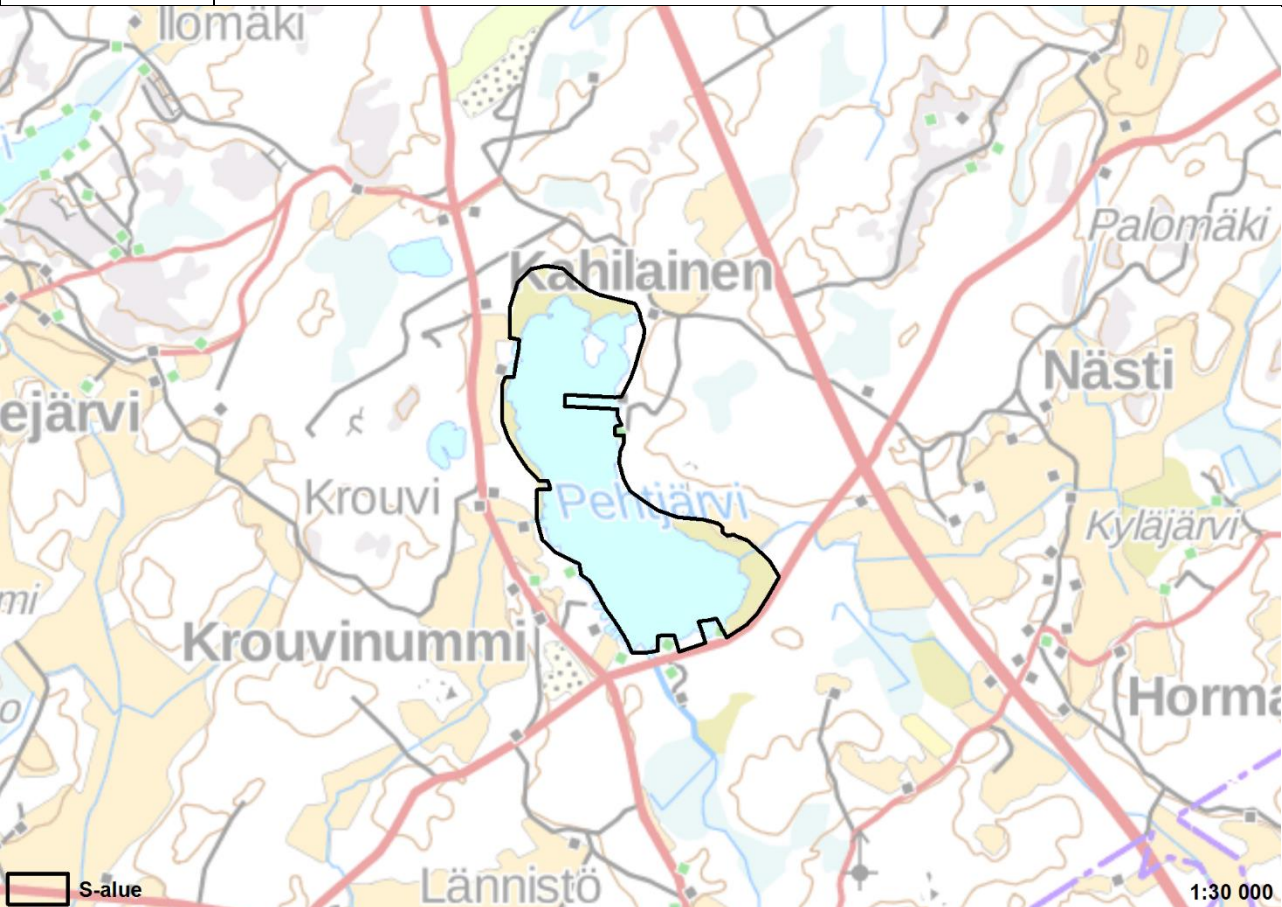

GYLTÖ INSJÖN					
Kunta	Parainen		Rajaus	Ennallaan	
Korppoon Insjön sijaitsee Gyltön varuskunta-alueella. Kluuvijärvi on rakentamaton, kaunis ja edustava. Luonnontilaa heikentävät armeijan tiet, esimerkiksi pohjoispuolella tie leikkaa kluuvin kärjen. Pienvesi-inventoinnissa (tehty v. 1990-1999) on linnustosta mainittu härkälintu ja kasvillisuudesta erittäin uhanalainen pikkupunka (<i>Lysimachia minima</i>, EN).					
Maakuntakaava	VSMK	Kaavanumero	SL 040835	Pinta-ala	30 ha
Pääloukka	8	Suojelustatus	12, 15	Suojeluperuste	1, 2, (9), 13
Päätökset					
Lähde	4				
					

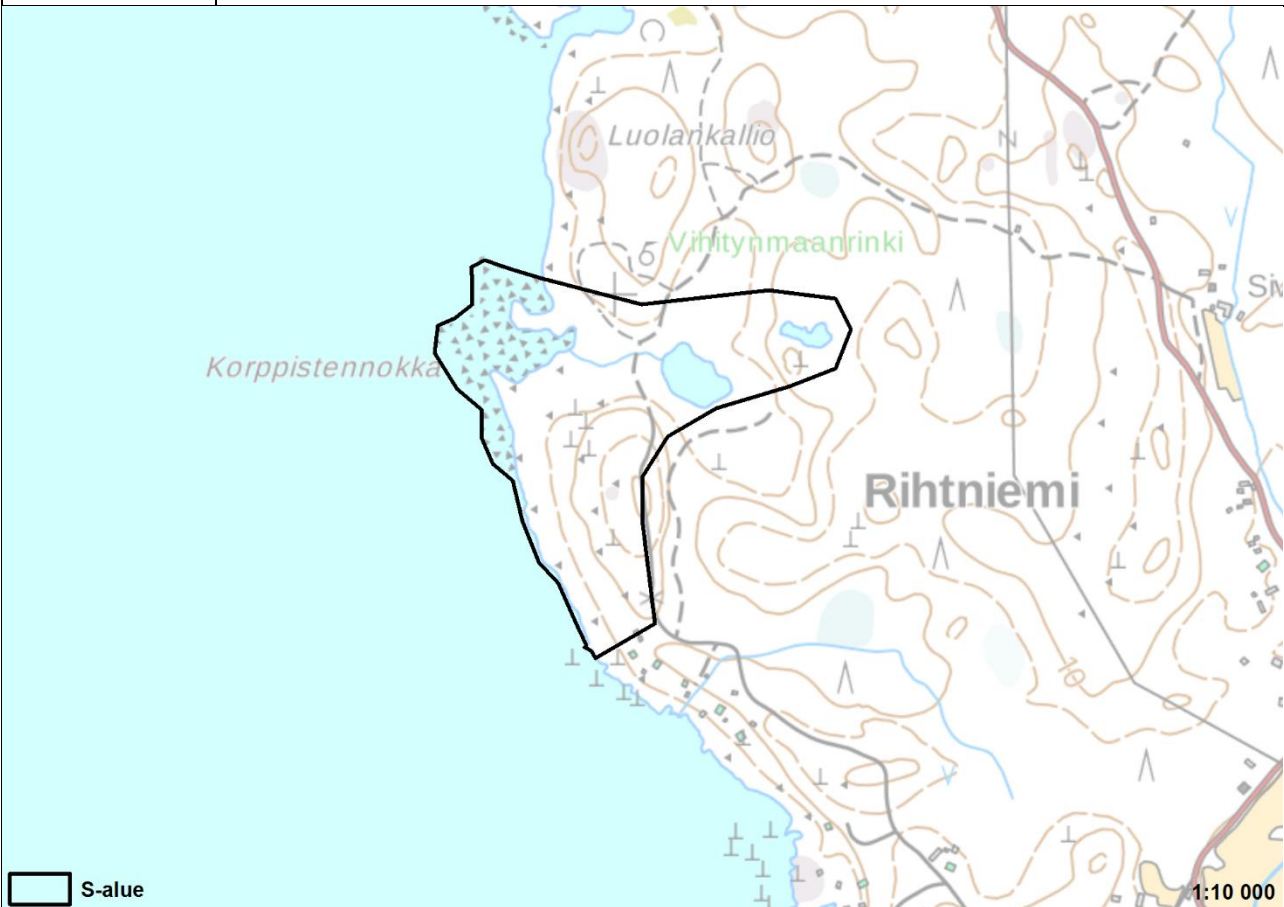
VAKKA-SUOMEN SEUTUKUNTA: MAAKUNTAKAAVAN TARKISTETUT S-ALUEET (TOTEUTTAMATTOMAT)

PEHTJÄRVI					
Kunta	Laitila		Rajaus		Ennallaan
Laitila-Mynämäen harjulaaksoon liittyvä, ilmeisesti harjukuoppaan muodostunut suhteellisen karu järvi, jonka rannat käsittävät soisia ja ruovikkoisia niittyjä sekä voimakkaasti huuhtoutuneita lohkarealueita. Vesistöluokituksessa (2013) ekologiselta tilaltaan hyvä. Järvi on ollut merkittävä lintujärvi. Suojeluarvo on etelä- ja länsireunan loma-asutuksen vuoksi heikentynyt ja ranta-alueilla on tehty ruoppausta virkistysarvojen lisäämiseksi.					
Maakuntakaava	VSMK	Kaavanumero		Pinta-ala	74,5 ha
Pääloukka	5	Suojelustatus	12	Suojeluperuste	3
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa SL 409 ja MY 217 (MM:2-217L)				
Lähde	6, 55, 56				

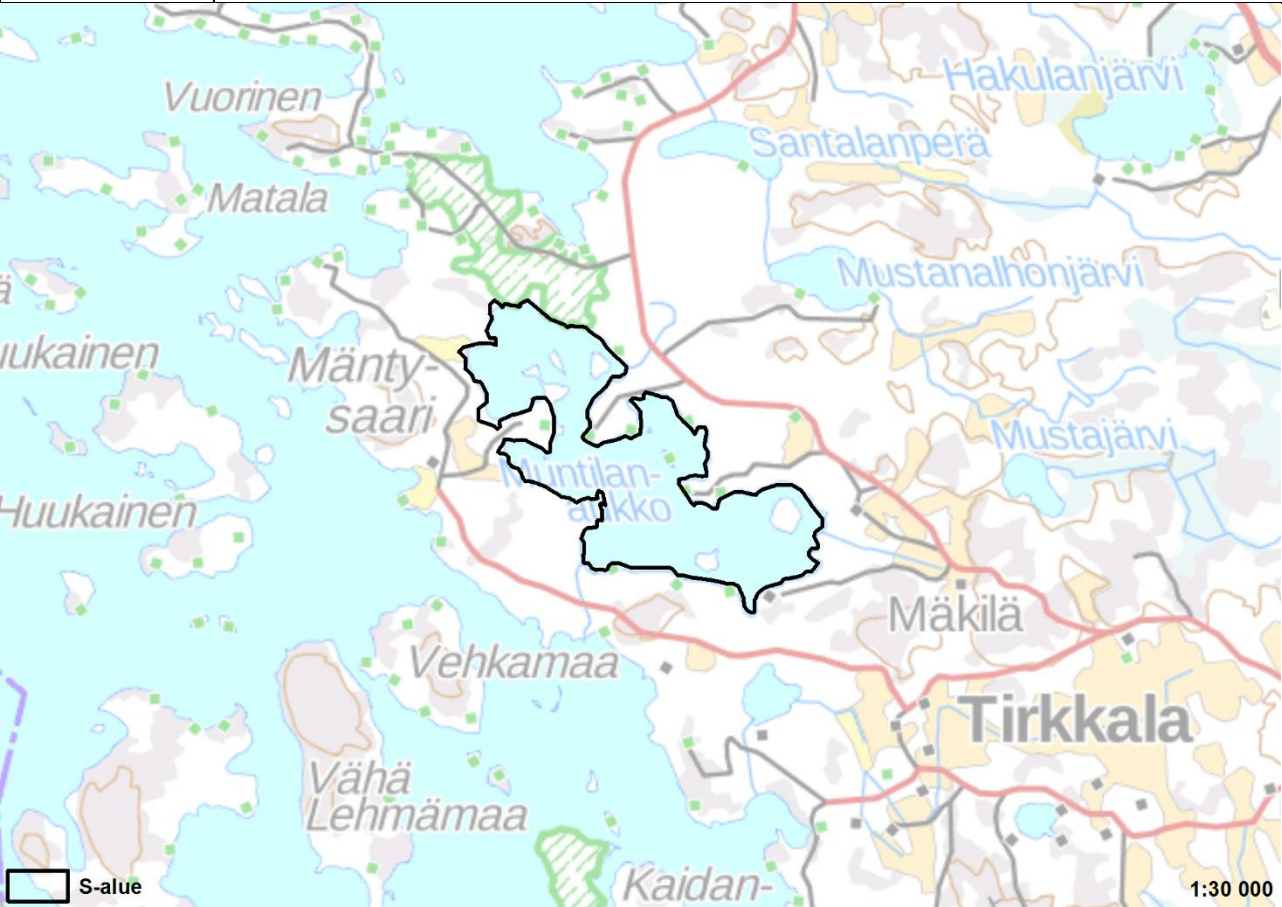

RIHTNIEMEN KORPPISTENNOKKA					
Kunta	Pyhäranta		Rajaus	Ennallaan	
Alueella on avoin runsaslohkareinen rantamaisema ja kaksi pientä (alle 0,5 ha) lampea. Suuremmasta lammeesta mereen liittyvä uoma on luonnontilainen ja sen ympäristö on lehtipuuvaltaista. Kallion pohjoispuolella (n. 100 m peruskartan merkinnästä pohjoiseen) sijaitsee Vihitynmaan rinki, muinaisjäännös historialliselta ajalta (kirkkorakenteet).					
Maakuntakaava	VSMK	Kaavanumero	SL 304635	Pinta-ala	12,8 ha
Pääloukka	3, 5	Suojelustatus	12, 17	Suojeluperuste	4, 13
Päätökset, lisätieto	Seutukaavassa SU:4 482				
Lähde	6				

MUNTILANAUKKO					
Kunta	Uusikaupunki		Rajaus	Ennallaan	
Muntilanaukko on merestä kuroutunut ja umpeutunut allas. Alueella on linnustollista arvoa, mutta rannoilla ei varsinaisesti ole harrastajille sopivaa lintujen tarkkailuun sopivaa paikkaa, joten havaintoja kohteesta on vähän. Aiemmin vaarantuneeksi luokiteltu pikkutikka (<i>Dendrocopos minor</i>) elää alueen ympäristössä. Pohjoispäässä sijaitsevilla luonnonsuojelualueilla on arvokasta lehtoa sekä pähkinä- ja jalopuumetsää. Harvinaisemmista lajeista mainittakoon nuppisammal (<i>Discelium nudum</i>). Rannoilla on jonkin verran asutusta.					
Maakuntakaava	VSMK	Kaavanumero	SL304655	Pinta-ala	68 ha
Päälukokka	7	Suojelustatus	17	Suojeluperuste	3, 13
Päätökset, lisätieto	Lemmiluodon lehtorinne YSA022642, 23.4.1987; Kairamaan pähkinäpensaslehto ja jalopuumetsikkö LTA020173, 5.8.2002; Uudenkaupungin pähkinäpensaslehtojen luonnonsuojelualue ESA300271, 13.3.2014; Petäisten jalopuumetsä YSA022644, 23.4.1987				
Lähde	18, 29, 30, 31				

1:30 000

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND

PL 273 (Ratapihankatu 36) | 20101 Turku
+358 2 2100 900 | kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi | Y – 0922305-9